

Kalaam-e-Goya

Bhai Nand Lal

**Translated by
Sardar Pritpal Singh Bindra**

**Published by
INSTITUTE OF SIKH STUDIES
CHANDIGARH**

KALAAM-E-GOYA
ISBN 81-85817-18-6

2003

Copies : 1000
Price : Rs. 250/-

Published by
Institute of Sikh Studies
Gurdwara Singh Sabha, Kanthala,
Industrial Area Phase II
Chandigarh - 160 002
E-mail : ioss@satyam.net.in
www : sikhstudies.org

Printed by
Savitar Press
160, Industrial Area, Phase II
Chandigarh - 160 002

views expressed in the articles published herein do not necessarily reflect the opinion or policy of the
Institute of Sikh Studies

Dedicated
to
the memory of
Late Dr. Ganda Singh
the doyen of
Sikh History & Research

Acknowledgements:

Surjit Kaur Bindra for Punjabi Type-setting

Harmeet Singh Bindra for help in Computer Setting and Data-basing
the whole document

Reference:

Bhai Nand Lal Granthavli by Dr. Ganda Singh, Published by Punjabi
Universssity, Patiala (Main Source)

Mahan Kosh, Bhai Kahan Singh Nabha, Bhasha Vibhag, Punjab

Note:

Punjabi Translation of the Persian Text included in this volume is the
work of Dr. Ganda Singh. It is taken out of his book, “Bhai Nand
Lal Granthavli,” published by Punjabi Universssity, Patiala.

CONTENTS

FOREWORD (S GURDEV SINGH)		RAHIT NAAMA	
PREFACE (DR KIRPAL SINGH)		CODE OF CONDUCT	229
COMMENTS (S HARDEV SINGH)		TANKHAH NAAMA	
COMMENTS (DR S S SODHI)		CODE OF DISCIPLINE	237
INTRODUCTION OF BHAI NAND LAL GOYA			
GAZALS	1		
QUATRAINS	63		
ZINDGI NAMA	75		
GANJ NAAMA PANEGYRICAL DISCOURSE	161		
JOTE BIGAS (ENGLISH) SPLENDOUR OF THE LIGHT	189		
JOTE BIGAS (ENGLISH) SPLENDOUR OF THE LIGHT	220		

FOREWORD

Bhai Nand Lal ‘Goya’ (1633-1713), the great exegete of Sikhism, occupies a unique place of honour and reverence among the Sikhs. His works form a part of approved Sikh canon and are recited in Gurdwaras. Most of his writings are in Persian except a few like *Jot Vigas* which is in Punjabi.

When Sardar Pritpal Singh of Canada proposed that his rendering of Bhai Nand Lal’s works in English may be published by the Institute of Sikh Studies, the idea was welcome as it would provide an easy access to valuable Sikh lore to the younger generation who do not know Persian. The Institute, therefore, accepted the proposal and Sardar Pritpal Singh was asked to send his translation. It is an English rendering of the Punjabi translation of Bhai Nand Lal’s verses done by renowned scholar Dr Ganda Singh that had been published by the Punjabi University, Patiala under the title *Granthavali of Bhai Nand Lal*.

It was considered apt that before publication, the script should be seen through by an expert well versed in Persian and English. Prof. Gurdial Singh ‘Aarif’ who is well known Persian scholar (Munshi Fazil) and had been teaching English at Government College, Chandigarh was requested to check its language. He has accomplished the job deftly and has also gone through the printed proofs.

I appreciate Sardar Pritpal Singh for taking this praiseworthy initiative and producing his scholarly lucubration. He also collected funds to help the Institute defray its publication expenses. Prof. (Dr) Kirpal Singh, the eminent historian and scholar of Persian, who was Editor of the *Abstracts of Sikh Studies* - the journal of the Institute - handled this project eruditely on behalf of the Institute and he was ably assisted by Maj Gen (Dr.) Jaswant Singh who, working tirelessly, contributed his laudable acumen to the publication of Bhai Nand Lal’s works in Persian.

I express my sincerest thanks to all of them and my honourable

colleagues on the Institute of Sikh Studies for the production of this book which will serve as a good vade mecum to those who are interested in accessing advance garde outpourings of the great Bhai Nand Lal.

Gurdev Singh

President

Institute of Sikh Studies

Date : June 3, 2003

Place : 6506 Horseman Trail

Summerfield - NC. 27358

USA

PREFACE

Bhai Nand Lal Goya (1633-1713 A.D.) the poet laureate of Guru Gobind Singh (1675-1608 A.D.) was one of the greatest exponents of Sikhism. His works form part of Sikh canon and have been recited in holy congregations along with the Sikh scripture. His most popular ode eulogising Guru Gobind Singh viz “*Nasuro Mansoor Guru Gobind Singh*” has been echoing in every Gurdwara and sung with devotion in the congregations.

Bhai Nand Lal was a versatile genius. Besides being a poet of eminence he was erudite scholar of Sikhism. He delved deep in Gurbani and like Saint Paul of Christianity, codified the utterances of the Tenth Master in the form of *Rehat Namah* and *Tankhah Namah*. His study of Gurbani was very intensive and his Persian verses convey the import of Gurbani. That is why *Rababis* (Muslim musicians of holy hymns) often quote the verses of Bhai Nand Lal to elucidate the concept contained in the Gurbani. How identical are their meanings can be illustrated by a few examples from Bhai Nand Lal's Gazals.

Bhai Nand Lal writes : *Qadam-i-aan beh ke rah-i-khuda pemuda may bashad*

Gurbani : *Pair suhawey ton dar juldey.*

– Guru Granth Sahib, p. 64

Bhai Nand Lal : *Daran zaman ke yad neahi byad may miram*

Gurbani : *Aakhan jiwan visrai mar jaon.*

– Guru Granth Sahib, p. 12

Bhai Nand Lal: *Dil gar dana bawad ander kanare yar ast*

Gurbani: *Man tun jot sarup hain apna mool pachhan*

– Guru Granth Sahib, p. 441

Bhai Nand Lal : *Chasham gar bina bawad har tarif didar ast*

Gurbani : *Jehan pekhan tahan tu hi basna.*

– Guru Granth Sahib, p. 181

Bhai Nand Lal ranks with the galaxy of Sufi poets of Iran like Hafiz and Maulana Rum. He represents Sikhism in the genre of Sufi literature, as his verses are inspired by Gurbani. A few examples of similarity between Bhai Nand Lal's Gazals and those of Hafiz and Maulana Rum are noted below:

Bhai Nand Lal writes:

Goya khamosh bash ke suda-i-ishq-i-yar
Ta aan siar ast az sar-i-khud wa namay kunem
Goya be silent so that secret of intense love
may not be disclosed from our head

Hafiz writes:

Badard-i-ishq basaaz khamosh sho Hafiz
Ramuz-i-ishq mukun fash peshe ahl-i-aqul
Hafiz make harmony with intense love and be
silent.
Do not divulge enigma of love before the
sagacious people.

Bhai Nand Lal writes:

Murshad-i-kamal hama ra arzoo ast
Gair murshad kas niabad rah-i-badost
All desire the perfect guide (God).
Without guide nobody has found way to friend
(God)

Maulana Rum says:

Har ke oo be murshade dar rah shud
Oo az golan gumrah wa dar chah shud
Whosoever treads the way without guide
he is misled by imaginary wild demons and falls into well

(For more details see Shri Lakshvir Singh of Nabha's article in *Tasnifat-i-Goya* edited by Gyani Mahan Singh, Khalsa Tract Society, Amritsar, 1963, (pp. 17-44).

It is a matter of regret that the younger generation is ignorant about their heritage in Persian language. How the elder generation was keen

that their children should be conversant with the works of Bhai Nand Lal can be judged by a letter of Major General (Dr) Jaswant Singh, Finance member of the Institute of Sikh Studies. He writes, "When in school I was asked by my father to learn Persian so that I could recite verses of Bhai Nand Lal to him in his old age. I learnt Persian though my father died young. Therefore, I was emotionally involved in the publication of this monumental work."

We express our deep sense of gratitude to Sardar Pritpal Singh Bindra the author of the book who with zeal and devotion translated the complete works of Bhai Nand Lal from Punjabi to English. He laboured for long time for this pioneering work. English and Punjabi translations side by side of the complete works of Bhai Nand Lal are being published for the first time. The author also collected money for its publication which is commendable.

We are grateful to Prof Gurdial Singh Aarif M.A. (English), Munshi Fazal (highest degree in Persian) and author of a couple of books in Urdu poetry. He acceded to my request to go through the entire script from the language point of view. He diligently worked for line to line editing and made several corrections. My thanks are due to Sardar Gurdev Singh, IAS (retd.) who took keen interest in this project and wrote its foreword, to Dr Kharak Singh for his occasional advice and guidance and Maj Gen Dr Jaswant Singh for arranging its production, publication, and diligently going through the typescript.

Kirpal Singh
Editor

Abstracts of Sikh Studies
Institute of Sikh Studies
Chandigarh

May 16, 2003
1288, Sector 15-B
Chandigarh

COMMENTS

Translating poetry from one language to another is extremely difficult, if not impossible. This is truer when it comes to translating oriental poetry into a European Language. Subtle meaning of some of the words has no adequate equivalent as certain expressions defy description. One example will suffice to make the point: Mother considered to be a dense shade of the Banyan tree would have to be spoken of as the sunshine in European context.

English language has its limitations, but in the hands of some one with love at heart for subtle and fascinating couplets i.e. the Kalaam rendered by the likes of Bhai Nand Lal Goya, it becomes the language of poetry. Pritpal Singh Bindra, famous for his book *Thus Sayeth Gurbani*, which was received by all with great enthusiasm and won him the coveted Akali Phoola Singh Award, undertook the challenge and rendered some of the most fascinating couplets (Kalaam) of one of the court-poets of Guru Gobind Singh

It proves without doubt that a spark and love for the person of Bhai Nand Lal and his writings coupled with tremendous reverence for Guru Gobind Singh and, by his Grace, Sardar Bindra has achieved the unachievable and rendered the beautiful Ghazals and Couplets of Bhai Sahib into English. The book will be treasured in the homes of the Sikhs of the Guru as well as the admirers of the poetry written by Bhai Sahib.

Sardar Pritpal Singh Bindra has done justice to whatever he selected for inclusion in this volume. My wish is that he should render other writings of Bhai Nand Lal into English, which will, perhaps, form a part of the next edition of *Kalaam-e-Goya*.

Toronto May 10, 2003

Hardev Singh
S. Hardev Singh, Artist
Toronto, Canada

COMMENTS

Kalaam-e-Goya, the poetry of Bhai Nand Lal Goya translated by S. Pritpal Singh Bindra, winner of Akali Phoola Singh Book Award '98 is an attempt to help the Sikh Jagat to enjoy the outpourings of the mystic mind of Bhai Nand Lal who chose to spend the Autumn of his life in Anandpur Sahib living in close proximity of Guru Gobind Singh Ji.

Sixty-one Ghazals Nineteen Rubayaats and a few Baits bring the readers to perceive the transcendental mind of Bhai Sahib, which has no boundaries. The metaphoric universe of Ghazals through de-automatised psyche produces wise passiveness, mental silence and choiceless attention in readers who get wonderstruck at the beatitude of Goya's expression.

Bhai Nand Lal takes us to the oceanic stage of relating, responding and becoming through his Rubaiyaat and urges us to cultivate our own gardens of love. The language of Bhai Nand Lal's poetry is fathomlessly strange, enigmatic and takes us to "the other kind of seeing". It helps us to dissolve our ego through I'm.

Dr. S. S. Sodhi, Ph.D.
Halifax, Canada

BHAI NAND LAL GOYA (1633 – 1713)

Outside Guru Granth Sahib, the holy Sikh scripture (consecrated 1604AD), and next to the Epics and Quatrains of Bhai Gurdas (1551-1637AD), the Kalaam-e-Goya, the poetry of Bhai Nand Lal Goya (1633-1713AD) is considered to be the most ardent by the celebrated literary enthusiasts and the lay-zealots. He was a contemporary and the poet laureate of Guru Gobind Singh (1666-1708AD).

His father, Diwan Chhaju Ram, was in the employ of the court of Prince Dara Shikoh, the eldest son of Emperor Shah Jahan, at the regional capital of Multan. When Dara Shikoh moved to Ghazni in Afghanistan, Diwan Chhaju Ram accompanied him and was appointed the chief secretary of the royal court. Bhai Nand Lal was born there in 1633AD when his father was just above the age of fifty.

The boy Nand Lal was very brilliant and, apart from good knowledge of Persian and Arabic languages, he gained an insight into the temporal and the spiritual values of life. It is said that, when a religious priest wanted to put a wooden necklace around his neck to initiate him into the Vaishnav denomination, he refused to acquiesce. He wanted to gain full religious knowledge before he would consent to the ritual. His age at the time was seventeen (Bhai Kahan Singh Nabha specifies it as 12).

He was still under twenty when his father died. According to the custom prevalent, he was offered a job in the royal court, which was much lower in rank. He wanted to take over his father's position. He was dismayed and, after selling all his property there, and collecting all the money, he moved back to Multan (now in Pakistan), at his parental abode.

Wasif Khan, the Mughal Chief at Multan had been a friend of his father. He offered him the job of a secretary. Through his hard work and intellectual capability, he soon took over the administration as the principal secretary. Some accounts contend that he rose to the position

of Deputy Governor of the Province.

There, he was married to a girl belonging to Sikh religion. he was very much impressed by the thoughts and the spiritual values depicted in the verses in Guru Granth Sahib rendered by his wife.

In 1682AD he came on a pilgrimage to Amritsar and from there he decided to proceed to Anandpur Sahib to seek celestial enlightenment at the portal of Guru Gobind Singh, the Tenth Master. Aurangzeb had issued strict orders banning all activities pertaining to art and music. It is assumed that Bhai Nand Lal moved to Anandpur to escape the Emperor's wrath against the literary endeavour in general.

Although Bhai Jee did create exquisite poetry, yet he did not gain much prominence. A diamond remains obscured, covered in the dust till it is captured by the vision of a shrewd assayer. When he presented himself at the Celestial and Temporal Court of Guru Gobind Singh, he tendered and recited his epic poem Bandgi Nama, An Ode to Worship. It overwhelmed Guru Jee aesthetically and he wrote a couplet at the back of the book,

‘Whose cup is filled with nectarous aqua,
‘He gets the epistle of life revealed to him.’

And the name Zindgi Nama, The Epistle of Life, was assigned to the book.

He did not stay at Anandpur Sahib for a long time. It is said that on the recommendation of Guru Jee, in about 1678AD, he joined the cerebral faculty of Prince Muazzam (later Emperor Bahadur Shah) and accompanied him to the South as his principal secretary.

Emperor Aurangzeb once asked the exposition of a certain Ayat (Couplet) from the Holy Quran. Various Mohammedan priests expounded it but the Emperor was not convinced. The interpretation presented by the Prince seemed very authentic and, on enquiry, the Emperor learnt that Bhai Nand Lal, a Hindu, had explicated it. he commented why such a learned and intelligent person had not come in the folds of Islam as yet. Suspecting Aurangzeb's motive, he escaped and came back to Anandpur after about one year. (This could be one

of the points of Aurangzeb's vengeance on Guru Jee).

Although Guru Jee wanted Bhai Nand Lal to stay there just contemplating on his literary works, his humility led him to spend most of his time serving in the Langar, the community kitchen.

He was at Anandpur up to 1705AD when, under the deceitful promises of the Mughal forces, Guru Jee had to abandon the place. In the melee that followed, the whole family was scattered. Nothing much is known about his whereabouts till the death of Emperor Aurangzeb. It appears that he rejoined his previous master, Prince Muazzam, who had crowned himself as the Emperor under the name of Bahadur Shah. It is said that Bhai Nand Lal was instrumental in persuading Mata Sundri and Mata Sahib Deva to move to Delhi after the upheaval of Anandpur Sahib. They stayed there till the last days of their lives.

Hari Ram Gupta (History of the Sikhs) maintains that Bhai Nand Lal was present at the Emperor's Lohgarh campaign against Banda Bahadur in 1710. When Bahadur Shah died in 1712 he accompanied his son Jahandar Shah and came to Delhi. Farukh Siyar assassinated Jahandar Shah in 1713AD. Bhai Nand Lal, somehow, escaped the rage of Farukh Siyar and went to Multan. ‘There he opened a school to impart higher education in Persian and Arabic. he died in 1718AD*. In 1849, on Punjab's annexation, the British found this school functioning under the patronage of Nand Lal's descendants.’

*According to Bhai Kahan Singh Nabha - 1705AD and Dr. Ganda Singh - 1713AD

ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

Ghazals

ਗ਼ਜ਼ਲ 1

ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ੌਂਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ।(1)

ਕਿਨੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਉਹ ਆਯੂ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਲਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੀਲੇ ਗੁੰਬਦ ਤੋਂ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ।(2)

ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾ ਮੈਨੂੰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ।(3)

ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਉਸ ਪਵਿਤਰ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ
ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ।(4)

ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਆਸਮਾਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ
ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਜਦੇ ਵਿਚ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ ।(5)

ਐ ਗੋਯਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾਂ ਜਿਊ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜਣ ਵਲ ਜਾਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਰਿਹਾਈ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ।(6)(1)

Ghazal One

A yearning for celestial adoration engendered my existence,
Otherwise, I fancied not the tangibility.(1)

How creative is the life passed in his retention,
Diversely, what gain do I have under this blue dome?(2)

With the lack of your remembrance I wane,
And without your recollection what use is my living?(3)

My heart and soul I sacrifice at the altar of that pious being,
Who revealed to me this kindly light.(4)

Neither there was the earth, nor the sky,
When the obsession for a glimpse of yours brought me down to pay my
obeisance.(5)

Oh Goya, I can endure not, without pondering upon you,
And soon I will be liberated to converge onto my benefactor.(6)(1)

ਗ਼ਜ਼ਲ 2

ਦੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੇ ਉਸ ਪਰੀ-ਚੇਹਰਾ ਦੋਸਤ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਹਨ ।
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਸਾਡੇ ਯਾਰ ਦੇ ਇਕ ਵਾਲ ਦੇ ਮੂਲ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।(1)

ਅਸੀਂ ਉਸ ਸੱਜਨ ਦੀ ਇਕ ਭੀ ਟੇਢੀ ਨਜ਼ਰ ਦੀ ਤਾਬ ਨਹੀਂ ਝੱਲ ਸਕਦੇ,
ਉਸ ਦੀ ਇੱਕੋ ਨਿਗਾਹ, ਜਿਹੜੀ ਉਮਰਾਂ ਵਧਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਬਥੇਰੀ
ਹੈ ।(2)

ਕਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸੂਫੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕਦੀ
ਮਸਤ ਕਲੰਦਰ; ਸਾਡਾ ਚਾਲਾਕ ਪਿਆਰਾ ਨਾਨਾ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ।(3)

ਉਸ ਦੇ ਲਾਲਾਂ (ਵਰਗੇ ਹੋਠਾਂ) ਦੀ ਭਲਾ ਕਦਰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਕੌਣ ਜਾਣੇ?
ਯਾਕੂਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਾਡੀ ਮੋਤੀ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਹੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ।(4)

ਹਰ ਛਿਨ ਤੇ ਹਰ ਪਲ ਗੋਯਾ ਸਾਡਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਦਿਲ
ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਮਸਤ ਨਰਗਸੀ ਅੱਖ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਸ਼ਾ
ਪੀਂਦਾ ਹੈ ।(5)(2)

Ghazal Two

Both, the temporal and the heavenly worlds are in the halter of the
fairy-faced benefactor.

And both the domains are not worth the price of my friend's one hair.(1)

We can face not even one sidelong blink of the friend's looks,
Enough is for us, his one glance, which grants us a long life.(2)

He epitomises a Sufi, sometimes he becomes a venerator and sometimes
he is self-absorbed.

Clever though he is, he is multifarious.(3)

Who else can appreciate his pinkiness except a fancier?

The value of the garnet is assessed only through the vision of a gems'
assayer.(4)

Through all the moments and all the winks, Goya remains alert,
To relish the vanity of the benefactor's vision.(5)(2)

ਗ਼ਜ਼ਲ 3

ਐ ਸਾਕੀ ! ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਸੇ 'ਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਪਿਆਲਾ
ਬਖਸ਼ ।
ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੱਲ
ਕਰ ਲਵਾਂ। (1)

ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਲ ਵਧਦਿਆਂ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਹੀ
ਆਨੰਦ ਹੈ
ਡਾਚੀ ਦੇ ਗਲ ਪਈ ਟਾਲੀ ਐਵੇਂ ਪਈ ਵਜਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਅੱਟਕਣ
ਵਾਲੇ ਹਾਂ। (2)

ਰੱਬ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ।
ਨਾ ਕੋਈ ਭੰਵਰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਕੰਢਾ।
(3)

ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਪਿਆ ਜੰਗਲਾਂ ਜੂਹਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰਾ ਮਾਰਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ,
ਜਦ ਕਿ ਉਸ, ਸੋਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ
ਡੇਰਾ ਬਣਾ ਰਖਿਆ ਹੈ? (4)

ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦਾ ,
ਤਾਂ ਗੋਯਾ, ਤੂੰ ਹੀ ਦਸ, ਭਲਾ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਘਰ ਬਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤੇ
ਕਿੱਥੇ ਛੱਡਾਂ?(5)(3)

Ghazal Three

Oh, Saqui, give me a cupful, which endows hilarity to my heart,
And the pious vision, enables me to pass through all the impediments.(1)

Proceeding to the portal of my revered one, I feel exuberant.
The bell in the neck of the camel is tolling unnecessarily, I am not amenable
to an interlude.(2)

God is omnipresent; you just concentrate on going for his vision,
May there be no hurdles and rivers or coasts.(3)

Why are you roaming around in the jungles and the barren lands,
When the Sultan of the graciousness has created his image in your own
vision?(4)

Wherever I look, I see nothing but the essence of his piety.
Goya asks, 'how and where I could surrender this world and the people
therein?'(5)(3)

ਗ਼ਜ਼ਲ 4

ਆ ਸਾਕੀ ! ਇਥੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਰੰਗੀਨ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਭਰ ਦੇ,
ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਇਥੇ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਸੂਹ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ । (1)

ਜੇਕਰ ਸੁਰਾਹੀ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ‘ਅਨੱਲਹੱਕ’ ਵਾਂਗ ਕਿਧਰੇ ਕੁਲ
ਕੁਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪੈਂਦਾ ਕਰੇ,
ਤਾਂ ਕੌਣ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤਾਬ ਲਿਆਵੇਗਾ? ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਹੈ
ਅਜਿਹਾ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਪਿਆਲਾ? (2)

ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਅੰਨ੍ਹੇਰਾ ਹੈ। ਐ ਪਿਆਰੇ! ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ
ਚਮਕਾ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਖੜਾ ਖੂਬ ਦਰਸਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋੜ
ਹੈ।(3)

ਉਸ ਇਕ ਛਿਨ ਪਲ ਨਾਲ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਆਵੇ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੱਟੀ
ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਇਕ ਪਲ ਦੀ ਵਿਹਲ ਤਾਂ ਹੋਵੇ!
(4)

ਮੇਰੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਖਾਂ, ਗੋਯਾ, ਇਕ ਵੱਡੀ ਨਦੀ ਹਨ;
ਮੇਰੇ ਹਰ ਅਥਰੂ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਬਾਗ ਹਰੇ ਭਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (5)(4)

Ghazal Four

Come, Saqui, fill here the cup with colourful wine,
As the crimsoning wine endows the celestial glimpse.(1)

If the gargling of decanter announces Mansoor's Anal-haq*,
Then who would care for the inebriation of the wine and where is that
mental cup?(2)

The world is enveloped in the darkness but, my friend, you brighten the
self,
And illuminate your semblance, as the luminescence is needed.(3)

Even an iota of his remembrance, expands the whole existence,
But, only if one gets just a speck of leisure.(4)

Both eyes of mine O Goya are the embodiment of the flowing rivers,
And every tear out of them will enliven the garden once again.(5)(4)

(*Mansoor raised the slogan of 'I am God' and he was prosecuted)

ਗ਼ਜ਼ਲ 5

ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਟੁਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ
ਵਿਚ ਵੀ,
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਪਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ।(1)

ਅਸਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ
ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। (2)

ਸਾਡੀ ਅਖ ਉਸ ਦੇ ਜਮਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਅਸਲੋਂ ਨਾ ਖੁਲ੍ਹੀ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਸਾਰੀ ਖਲਕਤ ਵਿਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। (3)

ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,
ਜੇ ਤੇਰਾ ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇ। (4)

ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਗੋਯਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ,
ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਆਪਣੇ ਮਨ (ਹਉਮੈ) ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। (5)(5)

Ghazal Five

Travellers on celestial paths must have reverence,
Along with the remembrance in their hearts and the rendition on their
lips.(1)

At all the places, the resplendence of the God, Almighty,
We have found absorbed in the congregation of the elderly.(2)

Without his vision, the temporal eyes attain not the light,
Because we perceive the Lord among all his people.(3)

Our eyes are opened not, without his splendour,
And then, in all the creation, we find the Almighty.(4)

The dust of the pious feet enlightens the heart,
Subject to your affinity with the people advancing on his path.(5)

Who is there, Goya, whose aspirations are fulfilled not,
Provided he has fully subdued his mind (ego).(6)(5)

ਗ਼ਜ਼ਲ 6

ਜੇ ਦਿਲ ਸਮਝ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸੱਜਨ ਉਸ ਦੀ ਗਲਵਕਤੀ ਵਿਚ ਹੈ।
ਅਤੇ ਅੱਖ ਜੇਕਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਦੀਦਾਰ ਹੀ ਦੀਦਾਰ ਹੈ।
(1)

ਹਰ ਪਾਸੇ ਦੀਦਾਰੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਕਿਥੇ ਹੈ?
ਹਰ ਤਰਫ ਤੂਰ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਹੈ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਨੂਰ ਦਾ ਭਾਂਬੜ ਹੈ।(2)

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾ, ਜਾ ਕੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਧਰ ਦੇ,
ਅਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਜਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ
ਕਰ ਦੇ। (3)

ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੱਥ ਹੈ ਜਾ, ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜ ਲੈ,
ਅਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਟੁਰਨ ਦੀ ਤਾਘ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸੱਜਨ ਵਲ ਨੂੰ ਟੁਰ।
(4)

ਕੰਨ ਜੇ ਕਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਤਾਂ, ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕਦ ਕੁਝ ਹੋਰ
ਸੁਣਦੇ ਹਨ?
ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਜੀਭਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਗੱਲ ਵਿਚ ਗੁਣੀ ਰਮਜ਼
ਹੋਵੇਗੀ। (5)

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਮਨ ਖਾਨਕਾਹ ਦਾ।
ਮੈਂ ਜਿਥੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਡਿੱਠਾ ਹੈ ਮਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ (6)

ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਰਾਹ ਉਤੇ ਕਦਮ ਨਾ ਰਖੀਂ।
ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਂਧੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਤਾਂ ਸੂਲੀ ਉਤੇ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ। (7)

ਜੇ ਤੇਰੀ ਤਬੀਅਤ ਗੋਯਾ ਵਾਂਗ ਮੋਤੀ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।
ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਜਨ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦੇ। (8)(6)

Ghazal Six

If the heart is full of compassion, my friend, you are already in his lap.
And with the omnipotent vision, his glimpse all around can be intuited.(1)

Every where is his glimpse, and without his glimpse what good is the
existence?
As every where exists (the pious mountain of) Toor and the fire of his
splendour.(2)

If you have a mindful head, then, go and place it at his feet.
If you have a life to retain, advance and sacrifice it for his cause.(3)

If you have hands, proceed and use them to hold his apparel.
And if the power is still there in your feet, then progress along and
approach him.(4)

If ears have the faculty of listening, why would they heed anything but
his name?
And if the tongue is capable of oration, it will recite in each word his
hidden message.(5)

Whereas the Brahmin is engrossed in idol-worship, the Momin (Muslim
priest) is revering the graves.
I feel intoxicated at all the places where I come across the cups of your
veneration.(6)
Stride not on the path of the love like Mansoor, This path leads the
traveller's first step towards the sacrificial noose.(7)
Like Goya, if your potentiality is to dole out pearls,
Whatever you possess, you disburse in the name of your
benefactor.(8)(6)

ਗ਼ਜ਼ਲ 7

ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਦੇ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ।
ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਚਾਹ ਹੈ, ਨਾਂ ਹੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਟੇਢੀ ਟੋਪੀ ਦੀ।
(1)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿਲ ਦਾ ਮੁਲਕ ਜਿਤ ਲਿਆ, ਸਮਝੋ ਉਹ ਸੁਲਤਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।
ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ, ਸਮਝੋ, ਉਸ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਿਪਾਹੀ
ਨਹੀਂ।(2)

ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਦਾ ਭਿਖ-ਮੰਗਾ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ।
ਤੇਰੇ ਫੁਟਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਲੋੜ ਫੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਨਹੀਂ।(3)

ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਅੱਖ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਨੂਰ ਦੀ ਚਮਕ ਨਹੀਂ?
ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਛਾਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੱਬੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨਹੀਂ ? (4)

ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਨ ਵਿਚ ਹੀਲ ਹੁੱਜਤ ਨਾ ਕਰ, ਐ ਗੋਯਾ!
ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰੀਤ ਵਿਚ ਹੀਲ ਹੁੱਜਤ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। (5)(7)

Ghazal Seven

The beggar along your street has no aspiration for the kingdom.
Neither he wishes to rule, nor has he a yearning for the royal crown.(1)

One, who prevails over the domain of his heart, epitomises a king.
And the one who achieves him, is matched by no other veteran.(2)

The beggar in your avenue is the sovereign of both the worlds.
The juvenile slave of your tresses needs no emancipation.(3)

There exists no eye, which is exalted not with your radiance,
And there survives no bosom, which is not endowed with celestial
treasures?(4)

Sacrifice yourself for him and make no hesitation, Goya,
Because there is no place for vacillations in our dealings.(5)(7)

ਗ਼ਜ਼ਲ 8

ਅੱਖਾਂ ਅਗੋਂ ਉਹ ਨਾ-ਮਿਹਰਬਾਨ ਪਿਆਰਾ ਲੰਘ ਗਿਆ,
ਪਿਆਰਾ ਲੰਘਿਆ, ਕਿ ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਨ ਲੰਘ ਗਈ। (1)

ਮੇਰੀਆਂ ਆਹਾਂ ਦਾ ਧੁਆਂ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਮਾਨ ਤੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ,
ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। (2)

ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭਵਾਂ ਦੇ ਇਕੋ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਪਰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਜਦ ਕਿ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। (3)

ਮੈਂ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਪਾ ਸਕਿਆ—ਨਾ ਜਾਣ
ਸਕਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?
ਅਫਸੋਸ! ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਸ ਸਭ ਐਵੇਂ ਹੀ ਚਲੀ ਗਈ (4)

ਗੋਯਾ! ਜੇ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਕੋਈ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਗਲੀ ਵਲੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ,
ਉਹ ਮੁੜ ਕਦੀ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਬਾਗ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।(5)(8)

Ghazal Eight

Passed through my vision, has the unkind lover,
And I went by expending my life through my own eyes.(1)

The mist of my sighs surpassed such limits in the skies,
That it spread blue all around and scorched its heart.(2)

He made me a martyr with just one signal through his eye brows.
There exists no remedy now when the arrow is already out of the bow.(3)

I could not achieve the knowledge of my tangibility.
Alas, all the efforts of my existence turned futile.(4)

Goya, the one who passes, just once, through the fancier's street,
He desires never to proceed to the heavenly garden.(5)(8)

ਗ਼ਜ਼ਲ (9)

ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਚੰਨ ਵੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੈ।
ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਹਾਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਵੀ ਤੇਰਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ। (1)

ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਨੇ ਸਿਵਾਏ ਰੱਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ!
ਵਾਹ! ਕਿੰਨੀ ਸੁਭਾਗੀ ਹੈ ਉਹ ਅੱਖ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ
ਹੈ। (2)

ਅਸਾਂ ਕਦੀ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦੀ ਡੀਂਗ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ,
ਜੇ ਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਨਹਿਗਾਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਰੱਬ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰ ਹੈ। (3)

ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿਥੋਂ ਲਿਆਈਏ?
ਇਕ ਦਾ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਥੇਰਾ ਚੌਲਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (4)

ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਦੂਜਾ ਹਰਫ ਕਦੀ ਵੀ ਗੋਯਾ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਰੱਬ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰ ਹੈ। (5)(9)

Ghazal Nine

Not only the moon feels shy of confronting your face,
The sun of this world is your slave too. (1)

My eyes have witnessed nothing but God,
And how benevolent is the eye which has perceived the Almighty! (2)

We have flaunted neither our devotion nor apathy,
But if we have committed any sins, he grants clemency. (3)

Why should we bring around another one,
When there is enough babble for the unique one. (4)

Goya has uttered no other word, except the Almighty,
Because the Almighty is the exonerator. (5)(9)

ਗ਼ਜ਼ਲ 10

ਸਾਡੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
ਬਿਨਾਂ (ਸ਼ੱਕ ਦੇ) ਪਰਦੇ ਤੇ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਆ, ਇਸ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਓਪਰਾ
ਨਹੀਂ। (1)

ਤਾਤ ਪਰਾਈ ਛੱਡ ਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣ,
ਜੋ ਭੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰੱਬ ਤੋਂ ਉਪਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
(2)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਚਾਹ ਹੈ, ਉਹੀ ਦਿਲ ਦਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ !
ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਚਾਤਰ ਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੇ ਦਾ। (3)

ਹੇ ਨਸੀਹਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਤੂੰ ਕਦ ਤਕ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ
ਰਹੇਂਗਾ ?
ਇਹ ਤਾਂ ਮਸਤ ਰਿੰਦਾਂ ਦੀ ਮਜਲਸ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿੱਸੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ
ਨਹੀਂ। (4)

ਇਹ ਰੱਬੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਿਲਾਂ ਦਿਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਤੂੰ ਬੀਆਬਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉਹ ਓਜਾੜ ਦੇ ਖੂੰਜਿਆਂ ਵਿਚ
ਨਹੀਂ। (5)

ਇਸ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ।
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਸਿਵਾਏ ਪਿਆਰੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ
ਨਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। (6)

ਕਦ ਤਕ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਰਹੇਂਗਾ, ਐ ਗੋਯਾ ! ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਾਂ
ਤੋਂ ਚੁਪ ਧਾਰ।
ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਅਧਾਰ ਕਾਅਬੇ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। (7)(10)

Ghazal Ten

In the assembly of ours, none is conversed about except the sweetheart,
Without hesitation come in as no one is a stranger there.(1)

Shed the eccentricity and know your own self,
As a knower of self remains not an alien to the Almighty.(2)

The one who strives for him, is the master of his heart,
And this needs neither a clever person nor an adherent.(3)

Oh, you the counsellor, how long are you going to narrate the parables?
This is the congregation of self-absorbed ones and there is no place for
fiction.(4)

Celestial treasures are bestowed only on the heartthrobs,
Why are you roaming around in the jungles, as they are never found in
the corners of the wilderness?(5)

Go and beg this treasure of fondness of the godly lovers,
Because, even, in their temporal life, there is nothing but Celestial
Name.(6)

How long are you going to tattle like that, Oh, Goya, better it is to keep
quiet,
Emancipation is not obtainable, either at Kabah or at the place of the
idols.(7)(10)

ਗ਼ਜ਼ਲ 11

ਜੇਕਰ (ਮੇਰਾ) ਦਿਲ ਉਸ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਜੁਲਫ ਦੇ ਫੰਧੇ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗਾ,
ਤਾਂ ਸਮਝੋ, ਉਹ ਖੁਤਨ,ਚੀਨ, ਮਾਚੀਨ ਅਤੇ ਖਤਾਈ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘ
ਜਾਵੇਗਾ । (1)

ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਹੈ,
ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦਾ ਸਾਯਾ ਹੁਮਾ ਦੇ ਪਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰ੍ਹਾਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗਾ। (2)

ਉਮਰ ਦੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ
ਸਵੇਰ ਦੀ ਹਵਾ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਧਰੋਂ ਆਈ ਤੇ
ਕਿਧਰੋਂ ਲੰਘੇਗੀ। (3)

ਉਸ ਦਰਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਜੀ ਕੋਈ ਗਰਜ਼ ਨਹੀਂ,
ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਰੌਲੇ ਰੱਪੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। (4)

ਇਸ ਉਜਾੜ ਦੇਸ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਨ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਕੀ ਪੁਛਦਾ ਹੈਂ?
{ਇਥੋਂ} ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਕੀਰ ਨੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਾ
ਹੈ। (5)

ਗੋਯਾ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਹਨ,
ਸਗੋਂ, ਪਵਿਤਰਤਾ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਰ-ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ
ਅਸਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। (6)(11)

Ghazal Eleven

If the heart of mine passes through the halter of her tresses,
It would deem to have gone through the countries of Khutan, China-
Machine and Khatai*. (1)

One glance of your semblance, for me, is the sovereignty of both the
worlds.
Being under the shadow of your tress, far excels the spectrum of the
wings of Huma**. (2)

Optimistically, steer the capital of your life span,
As I know not, which way the early morning breeze may come and
go. (3)

The sovereignty of both the worlds, is nothing but tumult,
And the holyman does not take that as the Godly benevolence. (4)

About passing through this destitute land, what you have asked ?
There, they all will go through, the kings as well as the indigent ones. (5)

The couplets of Goya, are endower of life like the immortal water.
Moreover, in piety, they, even, surpass the life rejuvenators. (6)(11)

* China and adjoining countries.

** Huma is a mythological bird which stays in the skies and any body
passing under its shadow attains kingship

ਗ਼ਜ਼ਲ 12

ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਸੱਜਨ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਲਈ ਉਹ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਉਸ ਚਾਲਾਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਘਾਤਕ ਮਾਸੂਕ ਵਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
(1)

ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਪੁਜਣਾ ਔਖਾ ਹੈ;
ਪਰੰਤੂ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੂਲੀ ਉਤੇ ਕਦਮ ਧਰ ਕੇ ਉਹ ਪੁਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। (2)

ਹੇ ਦਿਲ ! ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮਦਰੱਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰੁੱਚੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ,
{ਤਾਂ ਨਾ ਸਹੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ } ਤੂੰ ਨਸ਼ੇ-ਖਾਨੇ ਵਲ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। (3)

ਜਦ ਮੇਰਾ ਹਿਰਦਾ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਬਾਗ ਲਈ ਵੀ ਰਸ਼ਕ ਦਾ ਕਾਰਨ
ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ,
ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਫੁਲਵਾੜੀ ਵਲ ਨੂੰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? (4)

ਹੇ ਦਿਲ! ਜਦ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਹੇ ਭੇਤਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। (5)

ਜਦ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਜੰਨਤ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਬਾਗ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ,
ਤਾਂ, ਗੋਯਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਲ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
(6)(12)

Ghazal Twelve

Tonight he may proceed to have the glimpse of the sweetheart,
And he may advance towards that shrewd idol-breaking lover.(1)

Although, arriving at the lover's lane is exacting,
Yet, like Mansoor, passing through noose, he can achieve the goal.(2)

Oh, my mind, you may not have faculty for the school,
But, at least, you can go to the house of intoxication.(3)

When my heart, in your affection, has become the envy of the garden,
How can it go to the garden which has become ineffectual.(4)

Oh my mind, when you have become an acquaintance of Godly doings,
You, the treasure of mysteries, can retire into my bosom.(5)

When there are hundreds of gardens open in your own home,
O Goya, why would one go to all those temporal portals.(6)(12)

ਗ਼ਜ਼ਲ 13

ਤੂੰ ਅਖੀਰ ਵੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਢੰਡਾਉ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਰਾਹ ਫੜਿਆ।
[ਸਮਝੋ] ਇਸ ਬਹੁ-ਮੁਲੀ ਆਯੂ ਦਾ ਨਫਾ ਉਸ ਨੇ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। (1)

ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਤੇਰੀ ਜ਼ੁਲਫ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ।
ਮੇਰੇ ਵੀ ਦੀਵਾਨੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਏਹੀ ਸੁਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। (2)

ਜਦ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਕੱਦ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ,
ਤਦ ਤੋਂ ਉਸ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਸਰੂ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਸਾਡੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਵਿਚ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਜਚਦਾ! (3)

ਲੈਲਾ ਦੀ ਊਠਣੀ ਦੇ ਗਲ ਪਈ ਟੱਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ
ਸੁਦਾਈ ਹੋ ਗਿਆ,
ਉਹ ਮਜਨੂ ਵਾਂਗ ਮਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਬੀਆਬਾਨ ਨੂੰ ਨਿਕਲ
ਗਿਆ। (4)

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆ ਟਿਕੀ ਹੈ,
ਮੈਨੂੰ ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਸੱਚੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। (5)

ਸਾਡੀ ਮੋਤੀ-ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਨੇ ਪੋਸਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਰਗੇ ਆਬਦਾਰ
ਮੋਤੀ ਰਖ ਲਏ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਇਕ ਛਿਨ ਲਈ ਆਵੇਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਾਰ ਕੇ ਸੁੱਟੇ
ਜਾਣ। (6)

ਅਜ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦੋਵਾਂ ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ,
ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਜਾ ਪਈ। (7)

ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਉਪਰ ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ
ਆਉਦੀ।
ਅਖੀਰ ਗੋਯਾ ਦੇ ਦਿਲ ਨੇ ਇਸ ਉਮਰ ਦਾ ਨਫਾ ਖਟ ਲਿਆ। (8)(13)

Ghazal Thirteen

Behold, at last the explorer of Divine Name took the way to the Godly domain,
And has earned the profit out of this precious long life.(1)

No human is outside the span of your sable tresses,
And even my devout mind is affected and is going crazy.(2)
Now, when her elevated stature has created place in our vision,
Nothing, except that strolling cypress tree, flatters our discernment.(3)

The (tolling of the bell in the neck of the) she-camel of Laila has excited my mind,
Which has got self-absorbed like Majnu and is proceeding to the wilderness.(4)

Nothing suits me since the time her love story captured my heart,
And nothing appeases me except the true tale of her love.(5)

If you come for a moment I will present the pious gift,
Which our pearly eyes has preserved like the lively flowers of the poppies.(6)

Today, my life is springing out of both my eyes, as the chances Of her glimpse have vanished till the day of judgement.(7)

Except the remembrance of God, nothing comes on tongue.
At last, Goya's heart has earned the profit out of his living.(8)(13)

ਗ਼ਜ਼ਲ 14

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਸੱਜਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਹਾ ਵਿਚ ਸੜ ਗਿਆ।
ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਉਸ ਸੋਹਣੇ(ਸਾਂਈਂ) ਲਈ ਸੜ ਮੋਈ।(1)

ਉਸ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਸੜਿਆ ਹਾਂ,
ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸ ਨੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਚਨਾਰ ਵਾਂਗ ਸੜ ਗਿਆ।(2)

ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੜਿਆ,
ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਹੀ ਇਸ ਚਿੰਗਾੜੀ ਨਾਲ ਸੜ ਹੋਇਆ ਹੈ।(3)

ਸੱਜਨ ਦੇ ਬ੍ਰਿਹਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਨਾ,
ਕੀਮੀਆ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਸਫਲ ਪਰਯੋਜਨ ਲਈ ਸੜਨਾ ਹੈ।(4)

ਗੋਯਾ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਾਬਾਸ,
ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੱਜਨ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਹੀ ਸੜ ਗਿਆ।(5)(14)

Ghazal Fourteen

Isolated from the beloved, my heart is blistering,
And my being is kindling for the sake of my comely benefactor.(1)

In that inferno, I was burnt so much,
That whosoever heard, was scorched, as well, like a chanar* tree.(2)

I am not the only one amidst the fire of love,
Rather, the whole world is affected with the nettling sparks.(3)

I bear in the blazes of the beloved's separation,
Like the beneficial calcination of alchemy.(4)

Bravo ! the heart of Goya,
Which is facing the heat, awaiting a glimpse of the beloved's
countenance.(5)(14)

(* Name of a tree that grows on the hills and is supposed to emit the
sparks of fire.)

ਗ਼ਜ਼ਲ 15

ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਸਤ ਅਤੇ ਸੁਦਾਈ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਾਏ।
ਉਸ ਦੇ ਮਿਸਰੀ ਚੱਬਣ ਵਾਲੇ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਹੋਠਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਾਏ।(1)

ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਉਸ ਛਿਨ ਪਲ ਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਅਕਾਰਥ ਚਲਾ ਗਿਆ,
ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਸਾਡੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੇ, ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਸਾਡੀ ਗਫਲਤ ਤੇ।(2)

ਕੁਫਰ ਅਤੇ ਦੀਨ ਦੇ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਦਿਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ!
ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਕੋਈ ਬਚਾਏ।(3)

ਸ਼ੁੱਖ ਅਤੇ ਗੁਸਤਾਖ ਮਾਸੂਕਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥੋਂ ਹੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ- ਕੋਈ ਬਚਾਏ।(4)

ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਦੇ ਖੰਜਰ ਹਥੋਂ
ਗੋਯਾ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਦੁਹਾਈ ਹੈ -ਕੋਈ ਬਚਾਏ।(5)(15)

Ghazal Fifteen

Save me from the two wild, charming eyes,
Protect me from the Candy-like mouth and lips.(1)

Alas for the moment which goes away wasted,
And unfortunate is the negligence and lamentable is our laxity.(2)

The heart is disillusioned by the confrontation of the religiosity and the
blasphemy,
Let me be emancipated at the portal of Almighty.(3)

Acolytes and coquettish beloveds have apprehended the world,
And, with my hands raised, I have been wailing,(4)

Through the arrows of her stares
How could Goya keep calm; save.(5)(15)

ਗ਼ਜ਼ਲ 16

ਇਕ ਮਸਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਜਾਮ ਨਾਲ ਗਰਜ਼ ਹੈ,
ਅਤੇ ਇਕ ਤਿਹਾਏ ਨੂੰ ਠੰਢੇ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।(1)

ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ।
ਰੱਬ ਦੇ ਢੂੰਡਾਊਆਂ ਨੂੰ ਬਸ ਇਸੇ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ।(2)

ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਬਾਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ?(3)

ਤੇਰੀ ਇਕ ਮੁਹੱਬਤ ਭਰੀ ਨਿਗਾਹ ਦਿਲ ਲੈ ਉਡਦੀ ਹੈ,
ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਉੱਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।(4)

ਗੋਯਾ! ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ,
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦੀਨ ਦੀ ਕੇਵਲ ਤੇਰੇ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ।(5)(16)

Ghazal Sixteen

The self-absorbed one desires, just a crimson cup-ful,
Whereas the thirsty one craves only for sweet and cold water.(1)

The association with godly people is filled with celestial light,
And the searchers of God need nothing else.(2)

Just one smile of yours has transformed the world into a garden,
And one who has seen it, does not need a gardener.(3)

Your one affectionate smile steals away the heart,
But, even then, I have the need of the same.(4)

Goya, there is none other than you in both the worlds,
I covet only you, for my belief and being.(5)(16)

ਗ਼ਜ਼ਲ 17

ਤੇਰੀ ਇਹ ਅੰਬਰ ਵਰਗੀ ਕਾਲੀ ਜੁਲਫ ਮਾਨੋਂ ਸਵੇਰ ਦਾ ਬੁਰਕਾ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿਧਰੇ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸੂਰਜ ਕਾਲੇ ਬਦਲ ਹੇਠ ਲੁਕ ਗਿਆ ਹੈ।(1)

ਜਦ ਮੇਰਾ ਚੰਨ ਸਵੇਰ ਦੀ ਨੀਂਦਰ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ,
ਤਾਂ ਮਾਨੋਂ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸੋ ਲਾਅਨਤਾਂ ਪਾਈਆਂ।(2)

ਜਦ ਤੂੰ ਉਨੀਂਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਇਆ,
ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸੂਰਜ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।(3)

ਜਦ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸੂਰਜ ਆਪਣੇ ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਬੁਰਕਾ ਲਾਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਆਪਣੀ ਸੁਭਾਗੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(4)

ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਿਤ ਦਾ ਜਗਰਾਤਾ ਹੈ,
ਗੋਯਾ! ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਗੋਂ ਤੋਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਹੈ।(5)(17)

Ghazal Seventeen

Your sable tresses are morning's veil,
As if the sun were enshrouded by the black clouds.(1)

When the moon of mine, awakes from the morning slumber in the
ambrosial hours,
It appears to sneer at the semblance of the sun.(2)

When you, with your dreamy eyes, emerged,
The morning sun became ashamed to see you.(3)

When the morning sun takes away the veil from its face,
With its auspicious advent, it endows brilliance to the universe.(4)

The vigil through out the night is the life of spiritual seekers,
And, Goya, for me, the sleep at the early hours is a taboo.(5)(17)

ਗ਼ਜ਼ਲ 18

ਇਹ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਹ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਮੈਨੂੰ ਗ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖੁਹ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ।(1)

ਉਸ ਦੀ ਲਿੱਟ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਫ਼ਤ ਮਚਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਣਕਾਂ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ।(2)

ਦਿਲ ਸੱਜਨ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।(3)

ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਦਾ ਇਕ ਵਾਰ ਸਵਾਦ ਚੱਖ ਲਿਆ ਹੈ,
ਉਹ ਨਰਗਸ ਦੇ ਫੁਲ ਵਲ ਅੱਖ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਦ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।(4)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ੋਖ ਅੱਖ ਨੂੰ ਇਕ ਨਜ਼ਰੇ ਵੀ ਵੇਖ ਲਿਆ,
ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।(5)(18)

Ghazal Eighteen

This playful vision takes away my mind and the faith.
And also this benign sight takes me out of the deep rooted anxieties.(1)

The strand of her hair raises tribulations,
And her frolicsome glance endows merriment to the world.(2)

The dust of her feet is the enlightenment of the mind,
And the propitious sight may be the leading kindly light.(3)

The one who has tasted the effect of that bright eye,
Does not raise his eye even to relish a rose.(4)

Goya, one who concedes to her dextrous looks,
May be once, all his apprehensions are decimated.(5)(18)

ਗ਼ਜ਼ਲ 19

ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆ, ਕਿ ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਬਹਾਰ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਯਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆ ਗਈ
ਹੈ।(1)

ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਜਲਵਾ ਇੰਨਾ ਸਮਾ ਚੁਕਾ ਹੈ,
ਕਿ ਉਹ ਜਿਧਰ ਵੀ ਵੇਖਦੀ ਹੈ, ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਹੀ ਮੁਖੜਾ ਦਿਸਦਾ
ਹੈ।(2)

ਜਿਧਰੇ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਜਾਂਦੀ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਧਰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਕੀ ਕਰਾਂ,
ਇਸ ਮੁਆਮਲੇ ਵਿਚ ਭਲਾ ਸਾਡੇ ਵਸ ਹੀ ਕੀ ਹੈ?(3)

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੋਸਤਾਂ ਪਾਸ ਕਿਸੇ ਖ਼ਬਰ ਲਿਆਂਦੀ ਕਿ ਅਜ ਰਾਤੀਂ
'ਅਨਲਹੱਕ'(ਮੈਂ ਰੱਬ ਹੀ ਹਾਂ)ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨਸੂਰ ਸੂਲੀ ਵਲ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਸੀ।(4)

ਫੁਲਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇ ਦਿਓ ਕਿ ਸਾਰੇ ਖਿੜ ਜਾਣ,
ਇਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਗਾਂਉਦੀ ਬੁਲਬੁਲ ਵਲੋਂ ਆਈ ਹੈ।(5)

ਖੁਦਾ ਗ਼ੈਰਤ ਕਰਕੇ ਅੱਡ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਂਝ ਹੈਰਾਨ ਰਿਹਾ,
ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ।(6)

ਗੋਯਾ ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦੇ ਕੁੰਡਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ, ਕਿ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦਿਲ ਭਟਕਦਾ ਪਿਆ ਹੈ।(7)(19)

Ghazal Nineteen

Behold, the time for spring season is approaching,
With the spring, comes the benefactor, and the heart is at peace.(1)

The eye's pupil holds his splendour,
And wherever it sees, it perceives the friend's semblance.(2)

And the direction, in which my eye focuses, I just pursue,
As, in this regard, nothing else I can envisage.(3)

The friendly claimants received the news that
Voicing Anal-haq, Mansoor is heading towards the noose.(4)

Tell all the flowers to bloom,
At the news which is announced by nightingale.(5)

Abashed was Almighty and I remained in perplexity,
As there is no epilogue to your fondness.(6)

Goya always embroils in your swirling tresses,
Because his heart goes astray in your fondness.(7)(19)

ਗ਼ਜ਼ਲ 20

ਸਖਤ ਜਾਨ ਆਸ਼ਕ ਦੀ ਦਵਾ ਭਲਾ ਵੈਦ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਜਦ ਤੇਰੀਆਂ ਹੀ ਲਤਾਂ ਲੰਗੜੀਆਂ ਹਨ, ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੀ ਕਰ
ਸਕਦਾ ਹੈ?(1)

ਉਸ ਦਾ ਹਰ ਜਲਵਾ ਹਰ ਥਾਂ ਬਿਨਾਂ ਘੁੰਢ ਦੇ ਰੂਪਮਾਨ ਹੈ।
ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪ ਹਉਮੈ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਹੈਂ, ਚੰਨ ਵਰਗਾ ਸੋਹਣਾ ਭਲਾ ਕੀ
ਕਰੇ?(2)

ਤੈਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਰਤਾ ਵੀ ਦਿਲ ਦਾ ਟਿਕਾਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ
ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤ-ਥਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਨੁੱਕਰ ਕੀ ਕਰ
ਸਕਦੀ ਹੈ?(3)

ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਹਾਦੀ ਦੇ ਤੂੰ ਭਲਾ ਕਿਵੇਂ ਸਜਨ ਦੀ ਦਰਗਾਹੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ
ਹੈਂ?
ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਲਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਹੈ?(4)

ਹੇ ਗੋਯਾ! ਜਦ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨਧੂੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜਾਂ ਲਈ ਸੁਰਮਾਂ
ਬਣਾ ਲਵੇਂਗਾ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਜਲਵਾ ਵੇਖ ਸਕੇਂਗਾ, ਤੇਰੇ ਲਈ(ਹੋਰ ਕੋਈ) ਸੁਰਮਾਂ ਕਿਸ
ਕੰਮ?(5)(20)

Ghazal Twenty

What can a lay-doctor prescribe to a chronic patient of love?
When your own legs are maimed, what can a guide do?(1)

All her splendour is visible sans veil,
But, as you, yourself, are imbued in ego, what can her moon-like
countenance do?(2)

To you, who have not been endowed with the contentment of mind,
What good is a secluded place or a magnificent mansion?(3)

Without the affection of a love-guide, how would you attain the celestial
goal.
Without an inspiration from a mentor in you, how can an escort lead
you?(4)

Oh, Goya, when you embellish your eyes with the dust of the feet of the
holymen,
Only then you can perceive the Almighty; otherwise what can any
collyrium do?(5)(20)

ਗ਼ਜ਼ਲ 21

ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੀ ਪੌਣ ਜਦ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਟਾਂ ਦੇ ਘੁੰਗਰਾਂ ਦੀ ਕੰਘੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਮੇਰੇ ਦੀਵਾਨੇ ਦਿਲ ਲਈ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜ਼ੰਜੀਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।(1)

ਆਦਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ
ਕਿ ਰੱਬ ਇਹ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਪਿਆ ਹੈ।(2)

ਆਸ਼ਕ ਦਾ ਦਿਲ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਸੂਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੋ ਮਾਸੂਕ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰਖਦਾ ਹੈ, ਆਪ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ
ਤੱਕ ਜਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(3)

ਰੋਟੀ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਲਈ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਹਰ ਕਮੀਨੇ ਮਗਰ ਨੱਸਦਾ ਫਿਰਦਾ
ਹੈ,
ਤੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਭ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਕ ਦਾਣੇ ਲਈ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ।(4)

ਐ ਗੋਯਾ! ਤੂੰ ਲੈਲਾ ਦਾ ਹਾਲ ਸਿਰ-ਫਿਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਾ ਦਸੀਂ,
ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਨੂੰ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਦੀਵਾਨੇ ਨੂੰ ਰਾਸ ਆਉਂਦੀ
ਹੈ।(5)(21)

Ghazal Twenty-one

The eastern breeze combing through her tresses,
Seems like an exotic chain coiling around, encasing my agitated heart.(1)

Since the primordial times, we presume, the human frame,
He, himself, has created for his own abode.(2)

The heart of a lover soon turns into that of the beloved,
And, from head to feet, he becomes the embodiment of the darling.(3)

Just for one piece of bread, why are you roaming around, mean one ?
You know, how the urge for grabbing an iota made Adam the slave of
greediness.(4)

Do not relate Laila's anecdote to the distraught Goya,
As the Majnu's narrative is fathomed only by a crazy like me.(5)(21)

ਗ਼ਜ਼ਲ 22

ਲੋਕੀ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਜਦੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਹਰ ਵਕਤ ਉਹ ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕਾਅਬੇ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।(1)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਉਹ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਮਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ।
ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਰਮ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।(2)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੇਰੇ ਸੁੰਦਰ ਕੱਦ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦਿਤੀ ਹੈ।
ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।(3)

ਤੇਰਾ ਮੁਖੜਾ ਰੱਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀਸਾ ਹੈ।
ਉਹ ਰੱਬ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਸੀਸੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।(4)

ਕਾਲੇ ਦਿਲਾਂ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗਲ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹਨ,
ਕਿ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਲਿਆ ਖੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।(5)

ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਂਕ ਵਿਚ ਮਸਤ ਆਸ਼ਕ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਰੌਲੇ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਜਾਨਾਂ ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਦੀ ਇਕ ਤਾਰ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(6)

ਜਦ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਛਿੜਦੀ ਹੈ।
ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਜਮਾਲ ਦੇ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(7)

ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਮਤਵਾਲੇ ਗੋਯਾ ਵਾਂਗ ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼
ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਨਾਲ ਸੁਰੀਲੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।(8)(22)

Ghazal Twenty-two

People pay their obeisance eighteen thousand times towards your portal,
And all the time they perform circumambulations around the Holy Kabah
of your avenue.(1)

Wherever they may see, your splendour is visible,
And those with rent heart are sufficed to have a perception of your
countenance.(2)

They have renounced their lives for your magnanimous attributes,
And they apply your fragrance to enliven the inert ones.(3)

Your semblance is the epitome of godly phenomenon,
And they behold the image of Almighty through your visage.(4)
Those, with raven hearts and devoid of vision, are not constrained,
They bring round the sun to relate it to your delineation.(5)

In your fondness, the crazy enthusiasts fill the world with clamour,
And they even relinquish hundreds of lives for the sake of just one
strand of your hair.(6)
When the resplendence from under your veil, spreads your brilliance,
In every direction your splendour is deliberated on.(7)

Allured by your fondness, Goya is reflecting upon you,
Because he takes melodic sweetness from the fragrance of your
diction.(8)(22)

ਗ਼ਜ਼ਲ 23

ਐ, ਕਿ ਤੇਰੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ,
ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਰਤਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ।(1)

ਮੌਤ ਦੇ ਹੇੜੀ ਆਸ਼ਕ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ
ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦੇ ਫੰਧੇ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜਾਲ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ।(2)

ਇਸ ਬਹੁ-ਮੁੱਲੀ ਉਮਰ ਨੂੰ, ਅਖੀਰ, ਗਨੀਮਤ ਸਮਝ,
ਅਸਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਵੇਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।(3)

ਮੈਂ ਕਦ ਤਕ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿਆਂ ,
ਤੇਰਾ ਮੁਖੜਾ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ।(4)

ਇਸ ਮੋਤੀ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਨੂੰ, ਐ ਗੋਯਾ,
ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ,
ਦਿਲ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਬਿਨਾ ਆਰਾਮ
ਨਹੀਂ।(5)(23)

Ghazal Twenty-three

Oh, you, that your astral eyes, are not bound by the temporal domains,
And even the sun in the sky becomes insignificant when it faces you.(1)

To catch the lover's heart, the hunting sweetheart,
Needs nothing but the halter of your tresses.(2)

At least, consider this life as benevolence,
As we have not come across any morning which culminates not in an
evening.(3)

How long may I console my mind?
Because, without your glimpse, I feel not any alleviation.(4)

Goya, the eye, which sprinkled pearls, has turned into a river,
Because there is no solace without the vision of your comforting
semblance.(5)(23)

ਗ਼ਜ਼ਲ 24

ਜਦ ਤਕ ਤੇਰੇ ਜਾਨ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਹੋਠ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ,
ਸਾਡੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।(1)

ਪਿਆਸੇ ਹੋਠਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹੋਠਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਹੈ,
ਸਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਖ਼ਿਜ਼ਰ ਜਾਂ ਮਸੀਹਾ ਤੋਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।(2)

ਸਾਨੂੰ ਅਜੇਹਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਦ ਲਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ
ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ।
ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।(3)

ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਤੇਰੀ ਇਕ ਨਿਗਾਹ ਬਦਲੇ ਅਸੀਂ ਜਾਨ ਹਾਜ਼ਿਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ,
ਉਸ ਆਖਿਆ, ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ (ਅਜਿਹਾ) ਸੌਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਸਕਦਾ।(4)

ਚੰਨ ਵਰਗੇ ਸੋਹਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਲਗੀਆਂ ਜੁਲਫਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ
ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੰਢ (ਤੇਰੇ ਬਾਝੋਂ) ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਦੀ
।(5)

ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਾਗਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ,
ਅਸੀਂ ਮੁਰਾਦ ਦੀ ਕੰਧ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।(6)

ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਅੰਨ੍ਹੀਆਂ (ਚਿਟੀਆਂ) ਹੋ ਗਈਆਂ
ਹਨ,
ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੀ ਢਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।(7)(24)

Ghazal Twenty-four

Till the time your life endowing red lips speak,
There can descend no remedy for our aches.(1)

The thirsty lips are yearning for your nectarous lips,
As they can be quenched not through Khizr (aquatic-god) or, even,
Maseeha the Saviour.(2)

The heartache, we have gained, has no remedy,
And no contentment is there till the life is consumed.(3)

I declared to offer my being, to gain just one of her twinkles,
But she said, no bargaining can come between you and me.(4)

With an obsession to be in the interlaced tresses of the sweetheart,
I go, but the cluster of my heart untangles not without you.(5)

We cannot perceive the extent of the shore of desire,
Till the time our eyes emerge not as a sea.(6)

Goya, in your recollection, even my eyes have become bloodless,
What can I do ? There is no consolation without you.(7)(24)

ਗ਼ਜ਼ਲ 25

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਚੌਧਵੀਂ ਦਾ ਚੰਨ-ਮੁਖੜਾ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ ਏ?
ਜੇਕਰ, ਮੈਰੇ ਚੰਨਾ! ਅਜ ਰਾਤ ਮੁਖ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਂ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਕੀ ਹਰਜ
ਏ?(1)

ਇਹ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦਾ ਕੈਦੀ ਹੈ,
ਇਕ ਛਿਨ ਲਈ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਇਸ ਦੀ ਗੰਢ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ
ਏ?(2)

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਅੰਨ੍ਹੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ,
ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਨਿਕਲ ਆਵੇਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ ਏ?(3)

ਇਕ ਛਿਨ ਲਈ ਆ, ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾ,
ਹੇ ਦਿਲ ਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ, ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਬਹਿ ਜਾਵੇਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ
ਏ?(4)

ਇਸ ਤੇਰੇ ਕਾਲੇ ਤਿਲ(ਦੇ ਬੁੱਤ) ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦਾ ਸੁਦਾਈ ਹੈ,
ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਕੁਲ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵੇਚ ਦੇਵੇਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ ਏ?(5)

ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆ ਵਸਦਾ ਹੈਂ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਢੂੰਡ ਰਿਹਾਂ
ਹਾਂ,
ਅਦਿਖ ਦੇ ਪਰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਜੇ ਕਰ ਆਪਣਾ ਮੁਖੜਾ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ
ਏ?(6)

ਗੋਯਾ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੇਰੀ ਸੂਹ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਜੇ ਕਰ ਰਾਹ ਭੁਲੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਰਜ ਏ?(7)(25)

Ghazal Twenty-five

What, if you show your semblance, which is quintessence of the full
moon?

Then, Oh, My Moon, what will you lose meeting me this evening?(1)

The whole world is the prisoner of your tresses,
And if you untie it, would it harm you?(2)

The whole world is plunged in the darkness without you,
And if you appear like the sun, would it harm you?(3)

Come, may be momentarily, and posture in my vision,
O, you, the filcher of my heart, if you engross my perceptions, would it
harm you?(4)

This black mole, which is relishing your face,
If you trade it for humanity, would it harm you?(5)

You are subsisting in my vision, then, whom am I searching for?
If you advent from behind this curtain of invisibility, would it harm you?(6)

Goya is searching for you in all the directions,
If you make him visualise the way, would it harm you?(7)(25)

ਗ਼ਜ਼ਲ 26

ਕਦਮ ਉਹ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੁਕਿਆ ਜਾਵੇ,
ਜੀਭਾ ਉਹੀ ਭਲੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਸੁਖ ਜਾਣੇ।(1)

ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ,
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(2)

ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਅਖੀਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ,
ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਦਾ ਗਮ ਅਤੇ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(3)

ਕਿੰਨਾ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਸ ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੋ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਮੱਥਾ ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਤੇ ਨਿਵੰਦਾ ਹੋਵੇ।(4)

ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਉਦਾਲੇ, ਐ ਗੋਯਾ, ਫਿਰਦਾ ਰਹੁ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖੀ
ਨਾ ਮਾਰ,
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ।(5)(26)

Ghazal Twenty-six

The walk, which leads to the godly avenues, is gracious,
And the tongue, in meditation of Celestial Name, is auspicious.(1)

Whatever the way around me I see, it is beyond my perception,
As, always, his own countenance is projecting over my vision.(2)

Through the perfect preceptor, at last, I attained this enlightenment,
That the humankind is always drenched in the anxieties.(3)

Fortunate is that heart-owner, whose conscience is illuminated and is
brimming with the knowledge,
And who, by bowing at the celestial portal, pays his obeisance.(4)

Sacrifice your head (ego), Oh Goya, go and roam around his boulevard
sans a boast,
As he has enlightened me for this, through just one of his winks.(5)(26)

ਗ਼ਜ਼ਲ 27

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜੜਾਊ ਤਖ਼ਤ ਤੇਰੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ,
ਤੇਰੇ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਜ ਅਤੇ ਨਗੀਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ।(1)

ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਫ਼ਨਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ,
ਪਰ ਆਸ਼ਕ ਫ਼ਨਾਹ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ
ਜਾਣੂ ਹਨ।(2)

ਸਾਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਤੀਬਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚਿਤ ਉਸ ਦੇ ਬ੍ਰਿਹਾ ਦੇ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਨਿਘਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(3)

ਯਕੀਨ ਰਖ! ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੰਗਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਨ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਉਹ ਇਕੋ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ।(4)

ਐ ਗੋਯਾ! ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਢੰਡਾਊ, ਰਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।(5)(27)

Ghazal Twenty-seven

Thousands of adorned thrones are lying on the way to you,
But, no crowns and the diamonds are coveted by your lovers.(1)

Everything in this world is amenable to destruction,
But the lovers decay not, as they discern the attributes of adoration.(2)

The eyes of the entirety are yearning for his glimpse,
And the thousands of hearts are becoming frail, being alienated.(3)

In just one twinkling of the eye, he endows the kingdom of the world,
As, you must bear in mind, his mendicants are graced with the
regency.(4)

Oh, Goya, you seek the audience of the devotees of the Righteous
One,
Because the adherents of the Almighty are always clung with him.(5)(27)

ਗ਼ਜ਼ਲ 28

ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਸਦਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਪਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ, ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤਾਂ ਯਾਰ ਵਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ।(1)

ਭਾਵੇਂ ‘ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ’ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
ਪਰ ਮੂਸਾ ਫੇਰ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।(2)

ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਹੰਝੂ ਕਿਰਨ ਇਹ ਉਹ ਅੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ,
ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਤਾਂ ਨੱਕਾ ਨੱਕਾ ਭਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(3)

ਦਿਲਦਾਰ ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਿੱਕ ਹਨ,
ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦਿਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦਿਲਦਾਰ ਵਲ ਦੌੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(4)

ਦੋਨਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਧੋਣ ਫਖਰ ਨਾਲ ਉੱਚੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਜੋ ਭੀ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੂਲੀ ਵਲ ਨੂੰ ਦੌੜਦਾ ਹੈ।(5)

ਗੋਯਾ ਨੇ ਸੱਜਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ,
ਹੁਣ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬਖਾਨੇ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਜਾਵੇ।(6)(28)

Ghazal Twenty-eight

My hands may always be absorbed in the travails,
But, what can I do, my heart stalks towards the beloved.(1)

Though the sound of ‘You can’t see me’ echoes into all the bearings of
his heart,
Musa went ahead to espy the Almighty.(2)

This is not an eye which rolls down tears,
The cup of affection is always full to the brim.(3)

Heart-filcher and the heart are in unison in the body,
And, that is why, the heart always dashes towards the sweetheart.(4)

In both the domains his head remains high with pride,
who, like Mansoor, treads towards the noose?(5)

Goya has attained the real life in the remembrance of the sweet-heart
Why should he now visit the tavern?(6)(28)

ਗ਼ਜ਼ਲ 29

ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਅੱਜ ਸੋਹਣੇ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਸਵਾਰ ਹੈ,
ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਯਾਰ ਹੈ।(1)

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਐ ਸ਼ੋਖ ਮਾਸੂਕ! ਕਿ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਖੂਨ
ਕਰੇਗੀ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਮਸਤ ਅੱਖ ਅੱਜ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ।(2)

ਜਿਗਰ ਦੇ ਖੂਨ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਸਾਡੇ ਦੀਵਾਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੇਹੀ ਅਜਬ ਬਹਾਰ ਆਈ ਹੈ।(3)

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੂਲੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪਰਾਪਤ ਹੈ,
ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੁਰਗ ਦੇ ਬਿਰਛ ਤੂਬਾ ਦੀ ਛਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਸੁਰਗ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ।(4)

ਐ ਦੀਵੇ! ਆਪਣਾ ਲਾਲ ਫੁਲਾਂ ਵਰਗਾ ਮੁਖੜਾ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ
ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਵਾਨੇ ਅਤੇ ਬੁਲਬੁਲ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੰਮ ਹੈ।(5)

ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਦੀਵਾਨੇ ਲਈ ਸੰਗਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ,
ਪਰ ਗੋਯਾ ਦਾ ਦਿਲ ਤਾਂ ਜੁਲਫ ਦੇ ਫੰਧੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(6)(29)

Ghazal Twenty-nine

Who is there, who is intoxicated in the love of his sweetheart?
The one, who has a benefactor, is the sovereign of the world.(1)

Oh, you, the Mirthful One, I perceive that they will smite both the worlds,
Because, today, your exhilarated eyes are inebriated.(2)

The stole of my eye is imbued red through my heart's gore,
Which itself has endowed a strange spring-time flavour to my mind.(3)

The one who attains the shadow of the gallows like Mansoor,
He neither desires for the shadow of Tooba the heavenly tree; nor aspires
for the heaven itself.(4)

Oh, you the Candlewick, sparkle your pink-flowery pretence, a while,
Because the sacrificing-moths and the nightingales are coming with some
errand to you.(5)

There may be chains around for all the demented ones,
But Goya just stays still in the halter of your tresses.(6)(29)

ਗ਼ਜ਼ਲ 30

ਕੋਈ ਵੀ ਗਰੀਬ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲ ਦੀ ਸੁਨਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,
ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਪੁੱਜ ਚੁਕੇ ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ।(1)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉਚੇ ਸੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕ ਅੱਧੇ ਜੋਂ ਬਦਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਦੇ,
ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸੁਰਗ ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਗਲੀ ਤਕ ਨਹੀਂ
ਪਹੁੰਚਦਾ।(2)

ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵੈਦ ਨੇ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਇਉਂ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਕਿ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਲ ਸਿਵਾਏ ਰੱਬ ਦੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਸੁਣਦਾ।(3)

ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਅੱਖ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ,
ਤਾਂ ਵੇਖ, ਉਸ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਤਕ ਕੋਈ ਸੁਰਮਾ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ
ਸਕਦਾ।(4)

ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਉਮਰ ਕੱਟੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸਾਇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।(5)

ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਦੋਲਤ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਦੀ ਧੂੜ ਤੋਂ ਵਾਰ ਸੁਟਾਂ,
ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਤਕ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਤਕ ਨਹੀਂ
ਪੁੱਜਦਾ।(6)

ਗੋਯਾ ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਖਾਕ ਤੋਂ ਵਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਖਾਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾ
ਸਕਦਾ।(7)(30)

Ghazal Thirty

Whereas the poverty stricken (mentally) with no baggage
(consciousness) are heeded not,
Where the sovereigns have no approach, we have attained.(1)

They don't want to buy even a thousand high heavens for just half a
grain of barley,
Because none from them can reach the avenues of the beloved.(2)

The physician of love, it is said, has so expounded,
That the maladies of the vagrants, no body except the Almighty,
knows.(3)

If you want to achieve the enlightenment for the vision of your heart,
Remember, that no antimony, can reach the dust of the celestial portal.(4)

Recollecting the friend, the life span can be expended,
As there is no other medication comparable to that.(5)

All the temporal wealth, I trade for the dust of his portal,
Because, unless I sacrifice myself for him, I cannot achieve him.(6)

Goya endears himself to the dust of his sanctuary,
(Because,) unless one eliminates the self in the dust, one cannot realise
the goal.(7)(30)

ਗ਼ਜ਼ਲ 31

ਉਸ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਖਾਕ ਰਸਾਇਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,
ਹਰ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਵਲਾਇਤਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।(1)

ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਲਈ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਸੈਂਕੜੇ ਤਾਜਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ,
ਮੈਂ ਗੁਨਹਿਗਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਜੇ ਕਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਫਿਰ ਤਾਜ ਅਤੇ ਤਖਤ ਦੀ
ਲਾਲਸਾ ਕਰੇ।(2)

ਜੇ ਕਰ ਕੀਮਤਾਗਰ ਤਾਂਬੇ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ, ਅਸੰਭ ਨਹੀਂ ਕਿ
ਰੱਬ ਦਾ ਤਾਲਬ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਨੂਰ ਭਰਿਆ ਸੂਰਜ ਬਣਾ ਲਵੇ।(3)

ਗੋਯਾ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਦਿਲ ਜਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਫੇਰ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਲਾਲਾਂ ਦੀ ਕਦ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦਾ
ਹੈ? (4)(31)

Ghazal Thirty-one

A handful of the dust from his sanctuary turns into a medication,
And converts the beggars into the sovereigns of seven realms.(1)

The dust from your portal, for me, is equivalent to seven regal crowns.
I may be infested with depravity, if I become desirous of the crown and
the throne.(2)

If a chemist can convert copper into gold, why can't,
A seeker of the Almighty impart incandescence to the lust.(3)

Whosoever listens, intently, to the couplets of Goya,
He cares little for a mine teeming with the diamonds and the
pearls.(4)(31)

ਗ਼ਜ਼ਲ 32

ਤੇਰੇ ਤੰਗ ਮੂੰਹ ਵਰਗੀ ਹੋਰ ਸੋਹਣੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕਰ ਦੀ ਬੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ,
ਇਸ ਕਥਾ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਸੁਣਾਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਧੇਰੇ ਚੰਗੇਰੀ ਕੋਈ ਕਥਾ
ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ।(1)

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਤਾਲਬ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਵਾਕਫ਼ ਬਣ,
ਜਦ ਤਕ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੜਾਉ ਤਕ
ਪੁਜੇਂਗਾ।(2)

ਪਲਕਾਂ ਵਰਗੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਲੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਨਾ ਛੁਡਾ,
ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ ਆਸਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਭਰ ਜਾਵੇ।(3)

ਆਸ਼ਕ ਦੀ ਆਸ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਕਦੀ ਵੀ ਫਲਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਪਲਕਾਂ ਦੇ ਅਥਰੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।(4)

ਐ, ਮੂਰਖ ਗੋਯਾ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਡੀਂਗ ਨਾ ਮਾਰ,
ਇਸ ਰਸਤੇ ਉਤੇ ਉਹੀ ਪੈਰ ਰਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰ ਨਾ
ਹੋਵੇ।(5)(32)

Ghazal Thirty-two

A sack full of raw-sugar is not sweeter than your modest semblance.
Just as there can't be a better simile, than the one which I have
narrated.(1)

If you are seeking union with her, then get acquainted with the trait of
separation.
Unless the guide is there, how can you reach the destination?(2)

Abandon not the stole of your eye lashes from your hands,
Till the time the pocket of your desires is filled with the pearls.(3)

The branch of the tree of desires of a lover does not bear fruits,
Unless it is watered with the tears through the eye-lashes.(4)

Oh, Goya, the fool, don't boast about your love,
As, only he can travel on this path who does not keep a head.(5)(32)

ਗ਼ਜ਼ਲ 33

ਹੋਲੀ ਦੇ ਫੁਲਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ,
ਬੰਦ ਕਲੀ ਵਰਗੇ ਹੋਠਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਾਗੀ ਤਬੀਅਤ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।(1)

ਉਸ ਨੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ
ਗੁਲਾਬ, ਅੰਬਰ, ਮੁਸ਼ਕ ਤੇ ਅਬੀਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਂ ਪਾਸੀਂ ਖਲੋਰ ਦਿੱਤਾ।(2)

ਕੇਸਰ ਭਰੀ ਪਿਚਕਾਰੀ ਦਾ ਕਿਆ ਕਹਿਣਾ?
ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਬਦ-ਰੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਰੰਗੀਨ ਤੇ ਸੁਗੰਧਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(3)

ਉਸ ਦੇ ਮੁਬਾਰਕ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਲ ਛਿੜਕਣ ਨੇ,
ਧਰਤ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਲੇ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(4)

ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਰੰਗੀਨ ਹੋ ਗਈਆਂ,
ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਹਾ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਗਲ ਵਿਚ ਰੰਗੀਨ ਕਪੜੇ ਪਵਾ ਦਿੱਤੇ।(5)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ,
ਉਸ ਨੇ ਸਮਝੇ ਉਮਰ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਚੰਗੀ ਪਾ ਲਈ।(6)

ਸੰਗਤ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਬਸ ਗੋਯਾ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਏਨੀ ਹੀ ਚਾਹ ਹੈ।(7)(33)

Ghazal Thirty-three

The (festival of) Holy blossoms and spreads its fragrance,
And it blooms the sprout of her beautiful lips.(1)

The rose, the amber*, the jasmine and the reddish abeer*,
All are showered like the rain on all the sides.(2)

How to talk of the sprinkling of saffron?
It is endowing hue and fragrance to every dull being.(3)

The scattering of the pigment by her auspicious hands,
Is dyeing both the heaven and the earth.(4)

Through her benevolence, both the domains have become colourful,
And she has adorned me like kings with the gorgeous attire.(5)

Whosoever has her propitious glimpse,
Attains the bliss of both the worlds.(6)

I should sacrifice myself for the dust of the avenues of the congregation,
That is the utmost desire of Goya.(7)(33)

* Names of two scents.

ਗ਼ਜ਼ਲ 34

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜੀਭ ਨੂੰ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਆਇਆਂ ਕਿੰਨਾ ਸਵਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?(1)

ਵਾਹ! ਕਿਨੇ ਸੋਹਣੇ ਹਨ ਤੇਰੀ ਠੋਡੀ ਦੇ ਸਿਉ,
ਬਾਗ ਵਿਚ ਅਜੇਹਾ ਮਿੱਠਾ ਤੇ ਸੁਆਦਲਾ ਮੇਵਾ ਭਲਾ ਕਿਥੇ?(2)

ਤੁਹਾਡੇ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਸਦਕੇ ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ,
ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਦਾਰ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵਾਂ, ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਸੁਆਦਲਾ ਹੈ।(3)

ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦੇ ਕੁੰਡਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਉਡਾ ਲਿਆ ਹੈ,
ਤੇਰੇ ਲਾਲ ਹੋਠ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੁਆਦਲੇ ਹਨ।(4)

ਐ ਗੋਯਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਤੋਂ ਚੰਗੇਰਾ
ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।(5)(34)

Ghazal Thirty-four

Very soothing it is to recite his adoration through the tongue,
As the recitation of his name endows sweetness to the lips.(1)

How charming is your chin, the epitome of an apple,
In the garden, there can be found no fruit so savoury.(2)

Even a glimmer of yours has brightened my eyes,
And how charming is that splendour, I can sacrifice myself for it.(3)

The coils of your tresses have filched my heart;
As a consequence, your pink lips, somehow, are very delectable.(4)

Oh, Goya, the savour endowed by your couplets,
Is surpassed not by any other taste.(5)(34)

ਗ਼ਜ਼ਲ 35

ਰੱਬੀ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਾ ਪਾਸਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ,
ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਸੱਜਨ ਦੀ ਗਲੀ ਹੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ਹੈ।(1)

ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿੱਟਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੋਹ ਰਖਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਦੇ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਹੀ ਸੁਹਾਵਣੇ ਹਨ।(2)

.ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਇੰਨੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ,
ਕਿ ਮੈਂ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿਆਂ।(3)

ਉਸ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਭਰੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਬੜੀ ਸੁਆਦਲੀ ਲਗਦੀ ਹੈ।(4)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿੰਨਾ ਸੁਆਦਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਸਾਰਿਆਂ ਮੇਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸੁਆਦਲਾ ਹੈ।(5)

ਜੇ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਇੱਛਾ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਖਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਂਗਾ।(6)

ਗੋਯਾ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਜੇਹੇ ਮੇਵੇ ਹਨ,
ਜਿਹੜੇ ਖੰਡ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮਿੱਠੇ ਹਨ।(7)(35)

Ghazal Thirty-five

The enlightened ones are inclined to go to her abode,
As the lover's avenue gratifies the adherent.(1)

Her tresses have enchanted the whole world,
And for her enthusiasts, her hair is captivating.(2)

I can sacrifice even the heavenly garden for her,
Because I feel enthralled in her avenue.(3)

I attain life through the auspicious dust of her feet,
As her walking-in is the harbinger of soothing fragrance.(4)

The remembrance of the Almighty is tranquillising,
And it is mellower than all the sweet fruits.(5)

You may become the acqua of benevolence for the whole world,
If such an aspiration fascinates your mind.(6)

Goya's couplets are so fruitful in India,
That they deem even sweeter than the milk and sugar.(7)(35)

ਗੁਜਲ 36

ਐ ਬਹਾਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਭਰਵੱਟਿਓ! ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਦਕਾ
ਜਹਾਨ ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਬਾਗ ਵਾਂਗ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ।(1)

ਤੇਰੀ ਮੁਸਕਾਨ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਇਹ ਰਹੱਸਮਈ ਸੂਫੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਚੈਨ ਤੇ ਕਰਾਰ
ਹੈ।(2)

ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ
ਬਿਨਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਸਵਾਨ ਸਮਝ।(3)

ਜਿਧਰ ਵੀ ਤੂੰ ਨਿਗਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਬਖਸ਼ ਦੇਂਦਾ ਹੈਂ
ਇਹ ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾ ਕਰਦੀ
ਹੈ।(4)

ਰੱਬ ਤਾਂ ਹਰ ਹਾਲ, ਹਰ ਥਾਂ, ਸਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹੈ,
ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹੀ ਅੱਖ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਵੇਖ
ਸਕੇ।(5)

ਬਿਨਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।
ਮੌਤ ਨੇ ਤਾਂ ਧਰਤ ਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੁੰਜ ਵਿਚ ਫੜ ਰਖਿਆ ਹੈ।(6)

ਐ ਗੋਯਾ, ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਾ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ।(7)(36)

Ghazal Thirty-six

O, you the eye-brows of the spring, with your advent,
The garden of this temporal world has fully blossomed.(1)

Your graceful smile endows exhilarated life,
And it pacifies and appeases the saintly-visions.(2)

Except for the love for the Almighty, no affinity is resolute,
As no adoration is more lasting than the celestial veneration.(3)

To which ever side you turn your vision, you endow existence,
As it is your vision which showers existence all around.(4)

The Almighty, in every condition, is omnipresent,
But where is the eye which can have his glimpse?(5)

Without the Almighty's perception, the emancipation comes not,
As the world is already in the jaws of Death.(6)

Remember Goya, only a man beseeching God becomes immortal,
Because without adoration, there remains no other emblem.(7)(36)

ਗ਼ਜ਼ਲ 37

ਮੈਂ ਉਮਰ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਤੋਂ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ,
ਤੇਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਉਮਰ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਲੰਘੀ
ਸੀ।(1)

ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਭਾਗੇ ਸਮਝ,
ਕਿਉਂਕੇ ਅਖੀਰ ਪੱਤ-ਝੜ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਉਮਰ ਦੀ ਬਹਾਰ ਲਿਆਂਦੀ।(2)

ਹਾਂ, ਉਸ ਘੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਝ, ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਮਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਲਗਿਆਂ ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਹਵਾ ਵਾਂਗ
ਲਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(3)

ਹਰ ਵਕਤ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵਾਂਗ (ਉਮਰ ਦੀ ਨਦੀ ਵਗਦੀ) ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ,
{ਹੋ ਸਕੇ} ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਉਮਰ ਦੀ ਨਦੀ ਚੋਂ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੁੱਟ
ਪੀ ਲੈ।(4)

ਤੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਣੇ।
ਗੋਯਾ ਤੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰ, ਜਿਹੜੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਆਉਣ।(5)(37)

Ghazal Thirty-seven

In the lap of time, my youth has gained the agedness.
And, in your association, how graciously my life has passed!(1)

Deem the remaining breaths as auspicious,
As it is autumn which ushered in the spring into life.(2)

Propitious are the instances which advance in the remembrance of the
Almighty,
Because, while we are still enumerating, they vanish like the air.(3)

The caravan of the waves is flowing like the rolling stream,
You must suckle some breath-bequeathing water out of this life
expanding river.(4)

You have revelled in many a deed transpiring into no fulfilment,
Goya, now, you render such services as well benefit you hereafter.(5)(37)

ਗ਼ਜ਼ਲ 38

ਸਭ ਭੇਤਾਂ ਦੇ ਜਾਨਣਹਾਰ, ਅਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਦਾ ਸਿਰਾ ਵਖਿਆ ਹੈ,
ਅਸਾਂ ਸਭ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ।(1)

ਜਦ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਗਿਰਦੇ ਘੁੰਮਣਾ ਆਮ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਮੈਂ ਸਬ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸੁਰਗ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।(2)

ਆਪਣੀ ਸੁਗੰਧਤ ਲਿੱਟ ਦੇ ਵਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦੀਨ ਲੈ
ਗਿਆ,
ਇਸ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਇਹੀ ਕੁਝ ਖੱਟਿਆ ਸੀ।(3)

ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦਾ ਕੁਰਾਨ ਜ਼ਬਾਨੀ ਯਾਦ ਹੈ,
ਨਮਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਲਈ ਤੇਰੇ ਭਰਵੱਟੇ ਦਾ ਖਮ ਮਿਹਰਾਬ ਹੈ।(4)

ਮੈਂ ਕੀ ਦਸਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਕੀ ਹਾਲਤ ਹੈ?
ਇਹ ਉਸ ਦੀਵੇ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੜਨਾ ਅਤੇ ਪਿਘਲਣਾ
ਪੈਂਦਾ ਹੈ।(5)(38)

Ghazal Thirty-eight

Oh, you the perceiver of secrets one, I have reached the limits of your
avenue,

And now I have turned my attention away from all other directions.(1)

Since the time our roaming around your approaches has enhanced,
I have abandoned the aspiration, even, for the most charming
paradise.(2)

With a tress imbued with fragrance, she has captured my heart and the
faith,

And that is what I have earned by dint of this long life.(3)

The Quran of your semblance remains intrinsically inscribed in every
mind,

And for the performers of the prayers, your eye-brows are the prayer-
alcoves.(4)

How can I say, without you, in what condition my heart is?

It is like a candle whose destiny is burning and melting.(5)(38)

ਗ਼ਜ਼ਲ 39

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ,
ਤੇਰੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾਰਨ ਸੀਨਾ ਕਬਾਬ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।(1)

ਰੱਬ ਦਾ ਢੂੰਡਾਉ ਸਦਾ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਜੀਭ ਤੋਂ ਬਸ ਉਸ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(2)

ਉਸ ਦੇ ਸੁਗੰਧਤ ਕਾਲੇ ਤਿਲ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਲੁੱਟ ਲਿਆ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਜੁਲਫਾਂ ਦਾ ਕੁਫਰ ਈਮਾਨ ਲਈ ਬਸ ਇਕ ਜਾਲ ਹੈ।(3)

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੂਰਜ ਵਰਗਾ ਮੁਖੜਾ ਜਲਦੀ ਵਿਖਾ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਰੋ ਰਹੀ ਅੱਖ ਦਾ ਇਹੀ ਇਲਾਜ ਹੈ।(4)

ਉਸ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਕੱਦ ਕਾਠ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਕੁਰਬਾਨ,
ਜਾਨ ਤਾਂ ਬੱਸ ਕੇਵਲ ਪਿਆਰੇ ਤੋਂ ਵਾਰਨ ਲਈ ਹੈ।(5)

ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਗੋਯਾ ਦਾ ਹਾਲ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਪੁੱਛਦੇਂ,
ਏਹੀ ਤਾਂ ਬਸ ਇਕੋ ਦਰਦ-ਕੁੱਠੇ ਦਿਲ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ।(6)(39)

Ghazal Thirty-nine

Without you the entire world is bewildered,
Without you my heart is turned into ashes.(1)

The searcher for the Almighty remains alive forever,
And his tongue remains suffused with meditation.(2)

Her black mole, strewing fragrance, has captured the heart of the world,
And the infidelity in her black tresses is a bait for the faith.(3)

Come show me your countenance, which is scintillating like the sun,
Because, this is the only elixir for the eyes pouring down tears.(4)

I always sacrifice my heart for her exquisite stature,
As my life is just there to be relinquished for the beloved.(5)

Alas, you had asked for the welfare of Goya, just for an instant may be,
As that is the only medicament for his rent heart.(6)(39)

ਗ਼ਜ਼ਲ 40

ਹਮੇਸਾ ਤੂੰ ਨਸ਼ਈ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਰਹੁ,
ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੰਦਗੀ ਹੋ ਜਾ, ਅਤੇ ਮਲੰਗ ਰਿੰਦ ਬਣ ਜਾ।(1)

ਤੂੰ ਗੈਰ ਵਲ ਅੱਖ ਚੱਕ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਵੇਖ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈਂ
ਤੂੰ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅੱਖ ਹੋ ਜਾ, ਅਤੇ ਸਜਨ ਵਲ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਰੱਖ।(2)

ਉਸ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੱਦ ਉਦਾਲੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟ,
ਅਤੇ ਉਸ ਸੁਗੰਧਤ ਜੁਲਫ ਦੇ ਫੰਧੇ ਦਾ ਕੈਦੀ ਬਣ ਜਾ।(3)

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਕਿ ਤੂੰ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਕਾਅਬੇ ਵਲ ਜਾ,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਕਿੱਧਰ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਂ, ਮੂੰਹ ਰੱਬ ਵਲ ਰੱਖ।(4)

ਤੂੰ ਗੈਰਾਂ ਵਲ ਪਰਾਇਆਂ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ?
ਤੂੰ ਤਾਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਦੇ ਹਾਲ ਦਾ ਵਾਕਫ਼ਕਾਰ ਬਣ।(5)

ਸਦਾ ਗੋਯਾ ਦੇ ਦਿਲ ਵਾਂਗ ਸੰਤੋਖੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਰਹੁ,
ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਨਿਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ(ਢੂੰਡਾਊ) ਹੋ ਜਾ।(ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ
ਅਸਲ ਮਨੋਰੱਥ ਪਾ ਲਵੇਂਗਾ)}(6)(40)

Ghazal Forty

You may become an inebriated, a mystic or a chaste one,
But turn into, an embodiment of worship and an ascetic.(1)

Do not gaze at the strangers, as you are epitome of blindness,
And maintain all your vision to keep it open for your friend.(2)

Go and circumambulate around the majestic and magnanimous captor
of the hearts,
And be captivated in the halter of her aromatic tresses.(3)

I do not lead you to the temple or the mosque,
But I maintain, wherever you go, you must face the Almighty.(4)

Why are you proceeding towards the aliens like the strangers?
You, rather, become a source of consolation for the broken hearts.(5)

Remain contented and be pacified like the heart of Goya,
And remain aloof from temporal needs and gains.(6)(40)

ਗ਼ਜ਼ਲ 41

ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਲੂਹੇ ਪਏ ਹਨ।
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਹਨ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।(1)

ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਦੀ ਧੂੜ ਨਾਲੋਂ, ਜਿਹੜੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਆਰਫਾਂ ਲਈ
ਸੁਰਮਾ ਹੈ,
ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਅੱਖ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੰਗੇਰਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ(2)

ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਅਹਿਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਖਸ਼ਣ
ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।(3)

ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਹੁਸਨ ਜਮਾਲ ਦਾ ਜਲਵਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਦੀ ਕੁੰਡਲਦਾਰ ਜੁਲਫ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜਹਾਨ ਸਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸੁਦਾਈ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(4)

ਮੇਰੇ ਅਥਰੂਆਂ ਨਾਲ ਧਰਤ ਦਾ ਖੀਸਾ ਪੋਸਤ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ
ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਦੇ ਮੁਸਕਰਾਂਦੇ ਹੋਏ ਲਾਲ ਹੋਠਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਗੋਯਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ
ਜਹਾਨ ਸਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ(5)(41)

Ghazal Forty-one

Hearts are kindling and the minds are ablaze,
In predicament, both the domains are yearning for your glimpse.(1)

The dust of your portal, which is a celestial antimony for the pious ones,
Is not comparable by any cure for the tormented visions.(2)

Both, the moon and the sun, revolve around her path,
And it is her beneficence that she equips them to oblige the universe
with brilliance.(3)

Wherever I observe, there prevails the charm of her grace,
And the temporal world remains lured by her curled tresses.(4)

The earthen stratum is laden with my pearly tears,
But still, Goya, I am retaining my grip on the world for the sake of her
vivacious red lips.(5)(41)

ਗ਼ਜ਼ਲ 42

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਹੈ ,
ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਸਖ਼ਤ ਗਮਾਂ ਤੋਂ ਝੱਟ ਹੀ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ।(1)

ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਕਾਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ,
ਇਹ ਮੁਰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਅਤੇ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ(2)

ਤੇਰੇ ਹਉਮੈ ਦੇ ਵਿਖਾਵੇਂ ਤੋਂ ਰੱਬ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੈ,
ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੇਂ ਤਾਂ ਹਉਮੈਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂ(3)

ਹੇ ਗੋਯਾ! ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਹਿਰਸ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਖਿੱਚ ਲੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਉਸ ਮਹਾਨ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇਂ(4)(42)

Ghazal Forty-two

Whosoever discerns your attributes,
He emancipates himself of hundreds of deep-rooted adversities.(1)

Heeding to the expositions of the perfect and pious master is nectar for
us,
It is like the resuscitation and deliverance of the stagnant hearts.(2)

The Almighty is miles away from your egoist pretence,
But, if you implore your insight, you may be emancipated from your
vanity.(3)

Oh, Goya, you withdraw your hands away from greediness and
attachments,
So that you may espy the Almighty in your inner-self.(4)(42)

ਗ਼ਜ਼ਲ 43

ਆ, ਤੂੰ ਮਸਤ-ਚਾਲ ਸਰੂ ਵਾਂਗ ਝੱਟ ਪਲ ਲਈ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਆ।
ਤੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦੇ ਵੇਖਦੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੱਕ ਗਈਆਂ ਹਨ।(1)

ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਲਈ ਤੇਰੀ ਇਕੋ ਮੁਸਕਾਨ ਮਹਰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
ਤੇਰੇ ਹੋਠਾਂ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦਵਾ ਹੈ।(2)

ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਲ ਇਕ ਨਿਗਾਹ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ {ਨਾਲ ਹੀ} ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਰਾਸ
ਲੁਟ ਲਈ।
ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕੈਂਚੀ ਵਾਂਗ
ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ।(3)

ਹੇ ਰੂਪ ਜਮਾਲ ਦੇ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਨਵ-ਬਹਾਰ! ਆਪਣੀ ਆਮਦ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਨਾਲ,
ਤੂੰ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਬਾਗ਼ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਚੰਗਾ ਹੈ
ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।(4)(43)

Ghazal Forty-three

Come, with your exhilarating and graceful gait, for a walk in the garden,
As our eyes are already vexed anticipating your arrival.(1)

For my afflicted heart, even, your one smile is the salve,
And one beam, out of your graceful lips, is the panacea for all the
ailments.(2)

She turned to me with just one glance of hers and pillaged my heart,
And with her sharp vision picked its pocket.(3)

Your auspicious footsteps have rejuvenated the spring,
And this temporal world has been transmuted into a paradise. How
gracious !(4)

Why don't you divert your one glance towards Goya's miseries?
So that he can behold his glorious master in his inner-self.(5)(43)

ਗ਼ਜ਼ਲ 44

ਸਾਡਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਕ ਸਬੰਧ ਹੈ,
ਤੇਰੀ ਆਮਦ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ।(1)

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿੜੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ,
ਤੇਰੀ ਆਮਦ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।(2)

ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਫਕੀਰਾਂ ਉਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰ,
ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇ।(3)

ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਪਾਸੇ ਲਾ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਇਸ ਪੁਲ-ਸਿਰਾਤ {ਭਉਜਲ} ਤੋਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇਂ।(4)

ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਆਸਮਾਨ ਦੇ ਹੇਠ ਸੌਖਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਹੀਂ,
ਹੇ ਗੋਯਾ, ਤੂੰ ਇਸ ਪੁਰਾਣੀ ਸਰਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਜਾ।(5)(44)

Ghazal Forty-four

We have a prominent relationship with you,
And your advent is the harbinger of happiness to the world.(1)

My blooming heart and outstretched vision,
All, I have spread on the way you are coming.(2)

Be benevolent to the devotees of the Almighty,
To savour the happiness, prevailing in the world.(3)

Always put your thoughts towards the Divine avenues,
So that you can easily cross over the bridge of Siraat*.(4)

None is happy and contented under this firmament,
O, Goya, now you just pass through this dilapidated inn.(5)(44)

* According to the Muslim belief, a bridge that is as narrow as a hair as sharp as the edge of a sword and crosses over the fire of hell.

ਗ਼ਜ਼ਲ 45

ਜਿਥੇ ਵੀ, ਮੇਰੀ ਜਾਨ !ਤੂੰ ਜਾਵੇਂ ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ ਹੋਵੇ,
ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਈਮਾਨ ਲੈ ਚਲਿਆ ਹੈਂ, ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ ਹੋਵੇ।(1)

ਬੁਲਬੁਲ ਅਤੇ ਫੁਲ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ,
ਝੱਟ ਪਲ ਲਈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਗ ਵਲ ਆ। ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ ਹੋਵੇ।(2)

ਆਪਣੇ ਲਾਲ ਹੋਠਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਜ਼ਖਮੀ ਦਿਲ ਉਤੇ ਲੂਣ ਛਿਣਕ,
ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕਬਾਬ ਹੋਏ ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਸਾੜ। ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ।(3)

ਕਿਨਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਤੇਰਾ ਉੱਚਾ ਲੰਮਾ ਸਰੂ ਵਰਗਾ ਕੱਦ,
ਮੇਰੇ ਬਾਗ ਵਲ ਝੱਟ ਪਲ ਲਈ ਟਹਿਲਦਾ ਆਵੇ। ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ।(4)

ਆ, ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਧੀਰੀ ਵਿਚ ਆ ਜਾ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੀਆਂ ਰੋਂਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਰੱਬ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ
ਹੋਵੇ।(5)(45)

Ghazal Forty-five

Oh, my life, wherever you go, may the Almighty protect you,
You have taken my heart and faith; may God shelter you.(1)

Both the nightingale and the flower are yearning for you,
Come, for a moment may be, to my garden; may God bless you.(2)

Sprinkle salt through your reddish lips on my impaired heart,
And let my roasted heart be burnt; may Almighty protect you.(3)

How charming it will be if your lofty stature,
Comes strolling into my garden; may God grace you.(4)

Come, come into the pupil of my vision,
As your abode is in my tear-shedding eyes; may Almighty be your
shelter.(5)(45)

ਗ਼ਜ਼ਲ 46

ਐ, ਕਿ ਤੇਰਾ ਮੁਖੜਾ ਸਮੁੱਚੇ ਲਈ ਵੀ ਰੋਣਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ,
ਸਮੁੱਚੇ ਦੀ ਮੋਤੀ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਅਥਰੂ ਕੇਰ ਰਹੀ ਹੈ।(1)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ਹੈ,
ਮਾਨੋ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਦੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦਾ ਇਕ ਫੁਲ ਹੈ।(2)

ਜਦ ਦਾ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਖੜੇ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਸਮੁੱਚੇ ਸੌ ਸੌ ਵਾਰ ਤੈਥੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।(3)

ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਸਮੁੱਚੇ ਦੀਆਂ ਰੋਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਕੇਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।(4)

ਅੱਜ ਰਾਤ ਤੂੰ ਨਾ ਆਇਓਂ, ਤੇਰੀ ਭਾਰੀ ਓਡੀਕ ਵਿਚ
ਸਮੁੱਚੇ ਦੀ ਅਗ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਨੇ ਮਹਿਫਲ ਨੂੰ ਸਾੜ ਸੁਟਿਆ।(5)

ਗੋਯਾ ਤੜਕੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਕਿ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤਾਂ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਗ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ । (6)(46)

Ghazal Forty-six

Whereas, O My Beloved, your semblance is a source of illumination
for the candle,
There, the pearl-shedding candle-light is scattering the tears.(1)

Wherever the candlelight is kindled,
It becomes the illuminated flower of the garden of the candle.(2)

Since the time you illuminated your visage,
The candlelight is sacrificing itself for you a hundred times.(3)

To sacrifice themselves for sake of your face,
The tearful eyes of the candlelight are showering their life.(4)

Tonight you came not and waiting for you,
The searing glow of candlelight scorched the multitude.(5)

Goya, how amazing and beautiful is the sight of early morning!
All the humanity is in slumber but the candlelight is still beaming.(6)(46)

ਗ਼ਜ਼ਲ 47

ਹੇ ਸਾਕੀ! ਉੱਠ ਅਤੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅਪਣਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਰੰਗੀਨ ਕਰ ਲਵਾਂ।(1)

ਤੇਰੇ ਜ਼ੁਲਫ਼ ਦਾ ਫੰਦਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਫਸਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ,
ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਪੇਚ ਵਿਚੋਂ ਇਹੋ ਸੂਹ ਮਿਲੀ ਹੈ।(2)

ਪਾਕ ਦੀਦਾਰ ਦੀਆਂ ਨੂਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ,
ਸੈਂਕੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਵੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਬਲ ਉਠੇ ਹਨ।(3)

ਹੇ ਗੋਯਾ, ਤੂੰ ਸਦਾ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ, ਉਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ।
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(4)(47)

Ghazal Forty-seven

Oh, Saki (the bartender), come and fill the cup,
So that I can make my reflections colourful.(1)

The halter of your spiralling tress has trammelled my heart,
Out of its each twined curl I have found this guidance.(2)

Through the brilliance of the virtuous and celestial rays,
Hundreds of thousands of the candle-lights are kindling all over.(3)

O, Goya, always retain his remembrance and meditate on him,
So that you are emancipated from all the miseries of the world.(4)(47)

ਗ਼ਜ਼ਲ 48

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸ਼ੌਂਕ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਨ ਸਾਫ ਕਰ ਲਵੇਂ,
ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਤਿਕਥਨੀ ਦੇ ਤੂੰ ਛੇਤੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਪਾ ਲਵੇਂਗਾ।(1)

ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਜਦ ਕਿ ਤੂੰ ਰੱਬ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ,
ਮਨਮਤਿ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇ, ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਜਾਹਰਾ ਵੇਖ ਲੈ।(2)

ਪ੍ਰੇਮ-ਮੱਤੇ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕੁੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਓ ਡੀਂਗਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀਂਗ ਨਾ ਮਾਰੀਂ।(3)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਭੋਗ ਸੁਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸਾਫ ਪਿਆਲੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਆ ਸਕੇ।(4)

ਗੋਯਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਰਾਹ ਢੂੰਡਦਾ ਰਹੁ,
ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(5)(48)

Ghazal Forty-eight

If you spruce your understanding with fondness,
Then, soon, you will, without any exaggeration, envisage your own self.(1)

Entrapped in conceit, you have gone far away from the Almighty,
If you cast off your vanity, you can behold the manifest God.(2)

The ones imbued with love are always love-lorn,
It is futile to brag before them, O boaster.(3)

Relinquish revelling in the enjoyment of five senses.
So that you may relish the cup full of piety.(4)

If you can find your way to your preceptor,
O Goya, you will emancipate yourself from the temporal adversities.(5)(48)

ਗ਼ਜ਼ਲ 49

ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਬ੍ਰਿਹਾ ਦੀ ਵਾਗ ਡੋਰ ਛੁੱਟ ਗਈ,
ਕਿਥੋਂ ਕੁ ਤੱਕ ਇਸ ਬ੍ਰਿਹਾ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਰਹੀਏ?(1)

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਭਰਵੱਟਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਏਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ।(2)

ਹੁਾਲੀ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੋਹਿਆ।
ਅਸਾਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਮਿਲਾਪ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ।(3)

ਤੇਰੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅੱਗ ਲੱਗੀ,
ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਾਵੇਲੇ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਨੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਘਰ ਸਾੜ ਫੁਕ ਦਿੱਤਾ।(4)

ਤੇਰੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਗੋਯਾ ਨਾਲ ਕੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ?
ਇਹ ਵਿਥਿਆ {ਇਤਨੀ ਲੰਬੀ ਹੈ ਕਿ} ਕਿਸੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।(5)(49)

Ghazal Forty-nine

Her coming for a rendezvous has eliminated the cause of separation,
How long could I have gone on narrating the account of my alienation?(1)

Except you, there is none in and outside my vision,
And nor does there exist any trace of estrangement.(2)

As yet the alienation had not soiled my encounter with you,
As I had heard the criterion of reunion through separation.(3)

Alienation from you has so scorched my heart,
That the lightening my cries has incinerated the abode of isolation.(4)

What has this isolation from you done to Goya's thinking?
Its narration is beyond description.(5)(49)

ਗ਼ਜ਼ਲ 50

ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗਲ ਬਾਤ ਦਾ ਸੁਆਦ ਆ ਸਕੇ।(1)

ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ,
ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗਨੀਮਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।(2)

ਉਹੋ ਦਮ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਉਹੋ ਸਿਰ ਕਰਮਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹੇ ਲਗ ਜਾਵੇ।(3)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤਲੀ ਤੇ ਜਾਨ ਰਖੀ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ,
ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਢਾਸਣਾਂ ਲਾਈ ਖੜੇ ਹਨ।(4)

ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਬੇਦਅਬੀ ਕੀਤੀ,
ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸੂਲੀ ਹੀ ਠੀਕ ਫਬਦੀ ਹੈ।(5)

ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਦਿਲ, ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ,
ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਸਮਾਨ ਦੀ ਪਿੱਠ ਝੁਕ ਗਈ ਹੈ।(6)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਪਰੇਮ ਦੀ ਸਿਤਾਰ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਰਾਗ ਸੁਣ ਲਵੇਂ,
ਤਾਂ ਨੇਕ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ, ਤੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(7)
ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹੋ ਸਕਣ।(8)
ਗੋਯਾ ਵਾਂਗ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ,
ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ।(9)(50)

Ghazal Fifty

Listen to the description of the manner of love,
So that you can relish the parleys of attachment.(1)

The one, whom the Almighty has subjugated in love,
In the affairs of devotion, considers himself lucky.(2)

That moment is auspicious which is spent in his meditation,
And only that head is lucky which rolls for the sake of his admiration.(3)

Thousands, ready to sacrifice their lives, are standing in his avenue,
Supporting themselves against the wall of love.(4)

Whosoever disobeys on his way to the Almighty,
Only the noose like Mansoor's, suits him.(5)

Fortunate is heart, which is endowed with the celestial penchant,
And the overwhelming regard has hunched the back of sky.(6)

If you heed the devoted melody emanating through the sitar*,
You, the kind one, will become immortal.(7)

The sovereigns abandoned the kingdoms,
Just to gain insight into the secrets of love.(8)

Like Goya, whosoever suffered from the malady of love,
Except the meditation of the Almighty, he toiled for no other
ointment.(9)(50)

ਗ਼ਜ਼ਲ 51

ਉਸ ਪਾਕ ਪਰਵਹਦਗਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ
ਨਿਕਲੇ।(1)

ਤੇਰੀ ਜੁਦਾਈ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨਾ ਦੇ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੈ,
ਕਿ ਪੋਸਤ ਦੇ ਫੁਲ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਗਰ ਦਾਗਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਨਾ ਲੀਰੋ
ਲੀਰ।(2)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਜਦ ਤਕ ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਨਸੀਬ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ।(3)

ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤਾਜ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ,
ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਬੁਰਕਾ ਚੁਕ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਾ ਜਗ ਮਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।(4)

ਐ ਕਿ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲੀ ਹੈ,
ਤੂੰ ਦਰਦ ਦੇ ਮਾਰੇ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲ ਉਤੇ ਤਰਸ ਖਾ।(5)

ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,
ਦਾਰਾ ਵੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰਲ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕਾਰੂ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।(6)

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਅਖ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਉਂ ਮੋੜੀ ਕੇਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਗੁੱਛਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦਾਣੇ ਡਿਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(7)(51)

Ghazal Fifty-one

The Almighty has endowed life to me for the purpose,
That out of this mortal body, comes nothing but his name.(1)

In separation from you, the lovers' condition is like that of
The flowers of poppy the hearts of which are stained and the chests are
torn apart.(2)

Inert is the time, which is spent without meditation on you,
But, so long as your protection is there, there is no apprehension.(3)

For your sake, the emperors have relinquished their thrones,
Please, unveil yourself, as the whole universe is getting deadbeaten.(4)

Listen, the dust of your portal rejuvenates the world,
And, please, be compassionate to the seeking travellers who come in
distress.(5)

Temporal entity is the one, which is tarnishing both the worlds,
Dara was reduced to the dust, and Karoon was annihilated too.(6)

Without you my eyes always keep on pouring the pearly tears,
O, Goya as the grapes pour out of the bunches.(7)(51)

ਗ਼ਜ਼ਲ 52

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ ,
ਅਸੀਂ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ,ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈ।(1)

ਰੱਬ ਦੇ ਮਹਿਰਮ ਸਿਵਾਇ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਮੂੰਹੋਂ ਨਹੀਂ
ਕਢਦੇ
ਉਸ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸੱਭ ਕੁਝ ਫਜ਼ੂਲ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਹੈ।(2)

ਸਾਡੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੰਦਗੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ,
ਵਾਹ! ਕਿੰਨਾ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ ਉਹ ਬੋਲ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮ ਬਣਾਂਦਾ
ਹੈ।(3)(52)

Ghazal Fifty-two

‘Who am I?’ I know not,
But we are his subjects and he is our protector.(1)

The adherents of the Almighty, meditate only on his name,
And except the reflections upon his name, nothing is deliberated.(2)

My perfect preceptor pronounces the benediction,
Charming is the exposition which makes me his confidant.(3)(52)

ਗ਼ਜ਼ਲ 53

ਜਦ ਰੱਬ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਹੱਥ ਪੈਰ ਪਿਆ ਮਾਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ?(1)

ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰ,ਐ ਮੇਰੀ ਜਾਨ! ਹੋਰ ਕੁਝ ਨ ਕਹੁ,
ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਬਣ ਜਾ, ਉਸ ਦੇ ਹਾਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮ ਬਣ ਜਾ।(2)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਜਿਹੜਾ ਦਮ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ,
ਕਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬਰਬਾਦ ਗਿਆ।(3)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਤੂੰ ਵੇਖੇਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ,
ਐਨ ਮਿਲਾਪ ਵਿਚ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਗਾਫ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?(4)

ਗੋਯਾ,ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹੁ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਭ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਥੋਥੀ ਹੈ।(5)(53)

Ghazal Fifty-three

When the Almighty exists in all the postures,
Why are you indulging in other undertakings?(1)

Oh my life, do nothing but praise the Lord,
And becoming his worshipper, procure his benefaction.(2)

All the time passed without reflecting upon him,
According to the impeccable ones, is just calamitous.(3)

Wherever you see, there is nothing but himself,
Just at the time of union, why do you become oblivious.(4)

Goya, don't articulate a word except the name of the Almighty,
As all the rest of the tattle is just specious.(5)(53)

ਗ਼ਜ਼ਲ 54

ਅਸਾਂ ਹਰ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਬ ਸਮਝਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।(1)

ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਰਮਾ
ਸਮਝਿਆ ਹੈ।(2)

ਹਰ ਘੜੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਸਜਦੇ ਲਈ ਧਰਤ ਉਤੇ ਰਖਦੇ ਹਾਂ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਅਪਣੇ ਯਾਰ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।(3)

ਫਕੀਰਾਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਦੇ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਮਝ ਲਿਆ
ਹੈ।(4)

ਸਾਨੂੰ !ਐ ਗੋਯਾ, ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਚਾਹ ਨਹੀਂ,
ਇਸ ਲਈ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਜੁਲਫ ਦੇ ਸਾਯੇ ਨੂੰ ਹੁਮਾ ਦਾ ਪਰ ਸਮਝ ਲਿਆ
ਹੈ।(5)(54)

Ghazal Fifty-four

All the Divine ones, we appraise as the Almighty,
And consider ourselves to be the serfs of those souls.(1)

The pupils of our eyes need no antimony,
As we have savoured the dust of the feet of the pious ones.(2)

All the times, we keep our heads bowed on the ground for prostration,
As we value our benefactor's semblance as the Celestial illumination.(3)

The sovereigns are endowed with sovereignty by the hermits,
And, consequently, we regard the hermits of his avenue as the
sovereigns.(4)

Oh, Goya, we have no longing for the sovereignty and the prosperity,
Because we deem your tresses as the cover under the wings of
Huma*. (5)(54)

* Huma is a mythological bird, which stays in the skies, and any body
passing under his shadow attains kingdom.

ਗ਼ਜ਼ਲ 55

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਿਲ ਹਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ,
ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਮੈਂ ਨਿਗਾਹ ਦੌੜਾਈ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਜਨ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।(1)

ਮੈਂ ਕਾਅਬੇ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੋਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ।(2)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਵਜੋਂ ਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ
ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰੱਬ ਹੀ ਰੱਬ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।(3)

ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇਰਾ ਹੈ,
ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਨਾਇਬੀ ਨਿਜੀ ਸਵਾਰਥ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਵੇਖੀ ਹੈ।(4)

ਮੇਰੇ ਕੰਨੀ, ਗੋਯਾ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਪਈ,
ਕਿ ਜਹਾਨ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ।(5)(55)

Ghazal Fifty-five

In the pupils of my eyes I have seen the filcher of my heart
And, now, towards any side I look, I come across my benefactor only.(1)

I have circumambulated both, the Kabah and the Temple,
But I have encountered none other than yourself.(2)

In your search, I turned my vision to all the perimeters,
But in the abode of my heart I found nothing but the dwelling of the
Almighty.(3)

Begging at your portal is more auspicious than the sovereignty,
Because, the supremacy of both the domains, I have seen in the desertion
of personal interest.(4)

Goya, it resounded in my ears since the primal times,
I have envisaged the epilogue of the world right in its prologue.(5)(55)

ਗ਼ਜ਼ਲ 56

ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿਵਾ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ,
ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।(1)

ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਰਗਸੀ ਸੱਜਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬੀਮਾਰ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਰਗਸ ਵੀ
ਗੁਲਾਮ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਖਿਜ਼ਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹਾ ਦੀ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ।(2)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਅਸਾਂ ਵੇਖਿਆ, ਤੇਰਾ ਜਲਾਲ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਦੋਸਤ ਦੇ ਜਮਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਮਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ।(3)

ਅਪਣੇ ਸਜਨ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਅਸਾਂ,
ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁਟਦੇ।(4)

ਅਸੀਂ ਭੰਬਟ ਵਾਂਗ ਦੀਵੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਪਰ ਬੁਲਬੁਲ ਵਾਂਗ ਐਵੇਂ ਫਜ਼ੂਲ ਕੂਕਾਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ।(5)

ਗੋਯਾ, ਚੁੱਪ ਰਹੁ, ਕਿ ਸਜਨ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸੁਦਾ ਨੂੰ,
ਜਦ ਤਕ ਭੀ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਅਪਣੇ ਸਿਰੋਂ ਨਹੀਂ
ਕੱਢਾਂਗੇ।(6)(56)

Ghazal Fifty-six

From our benefactor we desire nothing but himself,
And we ask not for any relief from the ailments of our senses.(1)

We are lovesick of that Nargasi (flowery) companion, whose slave
Nargis, the flower herself is,
And we crave not for Masiha (the Christ) and Khizar (the Prophet).(2)

All around, wherever we looked, we got fascinated by your glamour,
And except the elegance of our patron, we need no other spectacle.(3)

When our companion is with us, we behold none else,
And in the presence of others we never even open our eyes.(4)

We sacrifice our life like a moth on the candle;
But do not wail in vain like a nightingale. (5)

Goya! Remain silent, because the passion for the lover,
We keep in our minds as long as the mind remains alive.(6)(56)

ਗ਼ਜ਼ਲ 57

ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਦਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ,
ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਇਹਿਸਾਨ ਕਾਰਣ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹਾਂ।(1)

ਆਪਾ ਵਿਖਾਉਂਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਉਹ ਰੱਬ ਤਾਂ ਸਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ।(2)

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੁਤਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਹੈ,
ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ।(3)

ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋ ਲਏ ਹਨ।(4)

ਹਰ ਇਕ ਅੱਖ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ,
ਇਸੇ ਲਈ ਅਸਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਢੂੰਡੀ ਹੈ।(5)

ਜਦ ਤੋਂ ਅਸਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜਿਆ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਦਾ ਕਿਣਕਾ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ।(6)

ਗੋਯਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ-ਲੇਵਾ,
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕੇ ਹਾਂ।(7)(57)

Ghazal Fifty-seven

We remain alive eternally by recollecting the Almighty,
As we are, for ever, indebted to his compassion.(1)

The egoist revels in no meditation,
(Not realising) that the Almighty is the master and we are his slaves.(2)

In this effigy of dust, his own accomplishment lies,
And through this we realise the provider of all.(3)

I have laid my head at the feet of that Great King,
And have sought redemption from both, the temporal and the celestial domains.(4)

In all the visions, there is nothing but his light,
And that is why I have sought the company of the sublime beings.(5)

Since the time I have attached myself to him,
I have earned the graceful touch of his feet.(6)

Who is Goya? Just a worshipper of the Godly name.
And (on his account) we have glittered like the sun.(7)(57)

ਗ਼ਜ਼ਲ 58

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿਆਣਦੇ,
ਗਾਲਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਅਸੀਸਾਂ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੇ।(1)

ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਡਾ ਮਤਵਾਲਾ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਫਕੀਰ ਨਹੀਂ ਸਿਆਣਦੇ।(2)

ਸੱਚੀ ਗਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਇਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ,
ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰ ਤੇਰ ਦਾ ਫਰਕ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।(3)

ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਮਾਰਗ ਉਤੇ ਸਿਰ ਪੈਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੈਰ ਸਿਰ ਬਣ ਗਏ,
ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿਰ ਤੇ ਪੈਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਣਦੇ।(4)

ਅਸੀਂ ਵੀ, ਗੋਯਾ ਵਾਂਗ, ਆਦਿ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਸਤ ਹਾਂ,
ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।(5)(58)

Ghazal Fifty-eight

We are simply the affectionate people, who know not the Celestial being,

We distinguish not between slander and blessings.(1)

We are ecstatic about that lover, who is equally frantic about us,

We recognise neither the sovereigns nor the hermits.(2)

The truth is that, here, none else than you endures,

As we cannot make difference between yours and ours.(3)

On a pilgrimage of love, the feet and the head have interchanged,

Although I expound like this, in fact, the feet and the head are indistinguishable.(4)

Like Goya, we have been inebriated since the primal day,

The criteria for the prayers and the hypocrisy are not known to us.(5)(58)

ਗ਼ਜ਼ਲ 59

ਜਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰੇ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ,
ਤਾਂ ਮੋਤੀ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਗਾ ਦਿੰਦੇ
ਹਾਂ।(1)

ਜਿਥੇ ਵੀ ਅਸਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਸੱਜਣ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਕਦੋਂ ਪਰਾਇਆਂ ਵਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ?(2)

ਹੇ ਭਜਨੀਕ ਮਹਾਤਮਾ, ਮੈਨੂੰ ਸੋਹਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕ,
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਸੋਹਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਵਲ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ(3)

ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਕਥਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਖੁਰਾਕ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ,
ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਂਦੇ ਹਾਂ।(4)

ਗੋਯਾ, ਅਸੀਂ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਤਕਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ,
ਅਸੀਂ ਭਲਾ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਭੇਤ ਭਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਚਾਹ ਰਖੀਏ।(5)(59)

Ghazal Fifty-nine

Whenever we lift our eyelids to have the glimpse of our affectionate
one,
The pearl-dropping eyes pour like a flowing river.(1)

Wherever we glance, we come across our benefactor's semblance,
As we never care to look at the strangers.(2)

O you, the recounting devotee, hinder me not from beholding the pretty
one,
As I have focused my sight on the visage of my beloved.(3)

Except heeding the narration through your countenance, I have relished
nothing as the food for thought,
And on the way to your abode, I have repeated it again and again.(4)

Goya ! we have got enchanted with the vision of the beloved,
Why should we, then, long for mysterious wine.(5)(59)

Ghazal Sixty

In my vision, there is none but my self-righteous sovereign,
Because his auspicious stature soothes my eyes.(1)

When he showers nectar through his petal like lips,
It seems he is rejuvenating the deceased ones through his smile.(2)

For a glimpse of yours, my eyes have become a heavenly spring,
Please turn around and come, my afflicted life is ready for sacrifice for
you.(3)

If you peep into my inner most, self, You will find nothing there but
yourself.
As every particle of my body recounts you alone. (4)

Goya, I am just a handful of dust, but my innermost self is brimming
with his edification,
And that is why my conscious mind is always meandering around
him.(5)(60)

ਗ਼ਜ਼ਲ 60

ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਖੁਦ-ਪਸੰਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਸਮਾਉਂਦਾ,
ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਵਡ-ਭਾਗੀ ਕੱਦ ਠੀਕ ਜੱਚ ਗਿਆ ਹੈ।(1)

ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਲੀ ਵਰਗੇ ਤੰਗ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਮਾਨੋ ਸਾਰੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਲ ਜੀਉਂਦਾ ਕਰ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(2)

ਤੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚਸ਼ਮੇ ਦਾ ਸ਼ੋਤ ਬਣ ਗਈਆਂ,
ਆ ਮੇਰੇ ਜਾਨੀ, ਕਿ ਮੇਰੀ ਦਰਦ-ਭਰੀ ਜਾਨ ਤੇਥੋਂ ਕੁਰਬਾਨ।(3)

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕਿਧਰੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਚ ਝਾਤੀ ਮਾਰੇਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਨਾਂ
ਉਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗਾ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬੰਦ ਬੰਦ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ।(4)

ਗੋਯਾ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਅੰਦਰਲਾ ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ
ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।
ਇਸੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਹੋਸ਼ਮੰਦ ਦਿਲ ਉਸ ਦੇ ਉਦਾਲੇ ਸਦਾ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(5)

ਗ਼ਜ਼ਲ 61

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਵਫ਼ਾ ਨਹੀਂ,
ਸਮਾਂ ਉਹ ਹੈ, ਕਿ ਤੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(1)

ਜੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਜਾਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦੇ,
ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਦਿਲਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਦਿਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(2)

ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਹੈ, ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤੁਰਿਆ ਜਾਣਾ।
ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਪੈਰ ਬਣਾ ਲੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰ
ਸਕੇਂ।(3)

ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਅਪਣੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ,
ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਹੋਠ ਮੀਟੀ ਰੱਖ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕੇਂ।(4)

ਗੋਯਾ, ਆਪਣਾ ਦੀਵਾਨਾ ਦਿਲ ਉਸ ਮਿਹਰ ਦੀ ਆਸ ਵੇਚਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੂੰ, ਖਰੀਦਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਂ।(5)(61)

Ghazal Sixty-one

If you become faithful, none can there be disloyal,
And the opportune moment is that you enhance alertness.(1)

If you are endowed with life, then sacrifice it at the portal of the
benefactor,
And, by relinquishing your heart, become a benefactor yourself.(2)

The avenues of the love are unending, and beyond the tread,
Turn your head into your feet and take them to the sanctuary of the
lover.(3)

The people's utterance is the prerogative of their individual reflections,
You just keep your deliberations secured to know your confidant.(4)

Goya trades his frantic heart in the hope,
That, perhaps you may become a procurer.(5)(61)

(* A stringed musical instrument)

ਰੁਬਾਈਆਂ

Quatrains

ਰੁਬਾਈ 1

ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਂਕ ਕਾਰਣ ਹਰ ਇਕ, ਸਿਰ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਤੁਰਿਆ,
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੌਵਾਂ ਅਸਮਾਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਝੰਡਾ ਗਡ ਲਿਆ।
ਉਸ ਦਾ ਆਉਣਾ ਵੀ ਮੁਬਾਰਿਕ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸੁਭਾਗਾ,
ਗੋਯਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਆ।(1)

ਰੁਬਾਈ 2

ਹਰ ਉਹ ਅੱਖ ਜਿਸਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਾ ਪਛਾਣਿਆ, ਮਾਨੋ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹੈ,
ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੀਮਤੀ ਆਯੂ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗਵਾ ਦਿੱਤਾ।
ਉਹ ਰੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਧਰਾਂ ਨਾਲ ਲਈ ਮਰ ਗਿਆ,
ਅਫ਼ਸੋਸ, ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਨਾ
ਸਵਾਰਿਆ।(2)

One

In the fondness for you, every one came rolling over his head,
And established his sovereignty over all the nine domains.
His arrival was auspicious and the departure was propitious too,
And, thus, Goya, he is the one who found the true way.(1)

Two

The eye, which recognises not the Almighty, is unenlightened,
And expends this precious life just in oblivion.
Weeping, he emanates, and departs with obscured aspirations.
Alas, he, in his coming and going, accomplishes naught.(2)

ਰੁਬਾਈ 3

ਇਹ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਨ ਦਾ ਘਰ ਹੈ;
ਇਹ ਹਸਤੀ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੰਘਾਸਨ ਹੈ।
ਹਿਰਸਾਂ ਹਵਸਾਂ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਰੱਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਰਸਤਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਹੈ।(3)

ਰੁਬਾਈ 4

ਹਰ ਉਹ ਦਿਲ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਣ ਗਿਆ,
ਯਕੀਨ ਜਾਣੋ, ਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਬਣ ਗਿਆ।
ਇਕ ਜ਼ੋਰਾ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਅਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ,
ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਚਿਤਰਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।(4)

Three

This eye of yours is the domicile of my patron,
And the throne of this entity is the abode of true sovereign.
Through passions and sensuality, this goal can't be reached,
As these paths are sanctified for the dauntless devotees of Divinity.(3)

Four

Every heart, which is one with the beloved,
Believe me, has become the embodiment of his sweetheart.
Not, even, an iota remains out of his benevolence and the compassion,
Because the painter is always submerged in his painting.(4)

ਰੁਬਾਈ 5

ਇਹ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਇਕ ਦਮ ਭਰ ਤੋਂ ਵਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਜਿਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨਿਗਾਹ ਦੁੜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਿਵਾਏ ਆਪਣੇ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ।
ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਵਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜ਼ਰ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।(5)

ਰੁਬਾਈ 6

ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਰੱਬ ਦਾ ਤਾਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਮਰਤਬਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਗੋਯਾ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕ ਜੋਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ,
ਤੇਰਾ ਮਜਨੂ ਕਦੋਂ ਲੈਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣਦਾ ਹੈ।(6)

Five

To emanate and to forsake, is a matter of a few moments,
And we just look around and espy nothing but self.
But why should we observe others?
As neither there has been, nor will there ever be anybody without you.(5)

Six

Every person who is the seeker of the Almighty,
Has a status and is endowed with eminence in both the domains,
But Goya does not barter even a grain for them,
As your Majnu, does not care about Laila?(6)

ਰੁਬਾਈ 7

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਭਗਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਭੁੱਲੜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੱਸਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
ਗੋਯਾ ਜੇ ਕਰ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਰੱਬ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ,
(ਤਾਂ ਸਮਝ)ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵਖਾਉਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।(7)

ਰੁਬਾਈ 8

ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
ਉਹ ਇਕ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,ਅਤੇ ਮਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
ਉਹ ਇਕ ਦਮ ਲਈ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ,
ਨਾਲੇ ਉਹ ਉਚਾਈ ਨੀਚਾਈ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।(8)

Seven

When the Divine adherents come into this world,
They come to enlighten the stray ones.
Goya! If you are longing for the vision of the Almighty,
(Deem that), the devotees of the Almighty are coming to show the kindly
light.(7)

Eight

In our faith, the people revere not the outsiders,
They remain conscious and lose not their senses.
Not for a moment, they become oblivious of God,
And discriminate not between high and low.(8)

ਰੁਬਾਈ 9

ਜੇਕਰ ਰੱਤਾ ਭਰ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ,
ਉਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇਰਾ ਹੈ।
ਗੋਯਾ! ਆਪਣੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਿਖਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।(9)

ਰੁਬਾਈ 10

ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਵਧਣਾ ਫੁਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਘੋੜੇ, ਊਠ, ਹਾਥੀ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।
ਹਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਲੋਚਦਾ ਹੈ,
ਪਰੰਤੂ ਗੋਯਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਪਾਸੋਂ ਕੇਵਲ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।(10)

Nine

If you have an iota of love for the Almighty,
It is better than a thousand sovereignties.
Goya, in reality, is the slave of his true preceptor,
And this annotation needs no testimony.(9)

Ten

Every being in the world yearns for enrichment,
And covets horses, camels, elephants and gold.
Whereas all others crave for one thing or the other,
Goya begs of Almighty just his own divine remembrance.(10)

ਰੁਬਾਈ 11

ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਉਹ ਨੂਰ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ,
ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤ੍ਰੇੜ ਨਹੀਂ ।
ਯਕੀਨ ਜਾਣ, ਕਿ ਉਹ ਅਣਗਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਤਾਂ ਆਰਫ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(11)

ਰੁਬਾਈ 12

ਇਹ ਬਹੁ-ਮੁੱਲੀ ਉਮਰ ਜਿਹੜੀ ਜਾਇਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਇਹ ਉਜਾੜ ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਆਬਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਜਦ ਤਕ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,
ਗੋਯਾ! ਤੇਰਾ ਗ਼ਮਾਂ-ਭਰਿਆ ਦਿਲ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।(12)

Eleven

He is thoroughly imbued with resplendence,
And shines like the mirror with no crevice.
He remains aloof from the ignorant, be sure,
And takes advent in the heart of the knower of Ultimate Reality.(11)

Twelve

This life is invaluable, which is dissipated,
And how can this dilapidated house, be restored?
Not unless the perfect preceptor endows succour.
Goya, how can your agonised heart, be ameliorated?(12)

ਰੁਬਾਈ 13

ਜ਼ਾਲਮ ਦਾ ਦਿਲ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਖਦਾ ਹੈ,
ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦਿਲ ਰੱਬ ਵਲ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ।
ਉਹ ਇਸ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰੇ?
ਅਸੀਂ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?(13)

ਰੁਬਾਈ 14

ਜੋ ਕੁਝ ਅਸਾਂ ਉਮਰ ਦਾ ਫਲ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਇਹ ਸਾਡੀ ਹਸਤੀ ਤਾਂ ਇਕ ਵਡੀ ਬਲਾ ਸੀ,
ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ, ਅਸਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ।(14)

Thirteen

The cruel one is determined to annihilate me,
But my tormented being is relying on the Almighty,
He is in grief, how to proceed
We are in despondency, what the Almighty will do?(13)

Fourteen

The fruit of life, which we have secured is?
The recollection of the Almighty in both the domains.
The endowment of life is a great evil,
When we get deliverance from it, we achieve the Almighty.(14)

ਰੁਬਾਈ 15

ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਧੂੜ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰਮਾ ਪਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅਸੀਂ ਵਧੇ ਫੁਲੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਗ਼ੈਰ ਅਗੇ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਦੇ,
ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਬ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲ ਗਏ
ਹਨ।(15)

ਰੁਬਾਈ 16

ਗੋਯਾ! ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੋ ਮਿਲੀ ਹੈ,
ਇਹ ਨੱਕੋ ਨੱਕੋ ਭਰਿਆ ਪਿਆਲਾ ਭਲਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਪਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ?
ਸਿਵਾਇ ਰੱਬ ਦੇ ਤਾਲਬ ਦੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ
ਇਹ ਦੁਰਲਭ ਦੋਲਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।(16)

Fifteen

We secure an antimony through the dust of your portal,
By dint of which we have prospered.
We never bow to the deviators,
As in the abode of our heart, Almighty's emblem is lying.(15)

Sixteen

Goya! It is the Celestial remembrance, which has brought the cue of his
existence,
Otherwise, Where from could we get this cup filled to the brim.
Except seekers of the Almighty, none is destined,
To obtain this fortune, which we have succeeded in gaining.(16)

ਰੁਬਾਈ 17

ਗੋਯਾ ਤੂੰ ਕਦ ਤਕ ਇਸ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹੇਂਗਾ?
ਜਿਹੜਾ ਕਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ।
ਕਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੱਡੀਆਂ ਉਪਰ ਲੜਦੇ ਰਹਾਂਗੇ?
ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ। (17)

ਰੁਬਾਈ 18

ਗੋਯਾ! ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਲਵੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?
ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਰਸ ਹਵਾਸ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ?
ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜਾਹਰਾਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਵੇਖ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ
ਹਨ।
ਤੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵੇਖ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ।(18)

Seventeen

Goya! How long is your stay going to persist in this mortal inn,
Which seems sometimes at its tethers, and sometimes asserting forever.
How long are we going to fight like dogs over the bones,
As we know well the world and the dwellers therein too.(17)

Eighteen

Goya! if you want to see his resplendence,
If you want to escape your trait of egoism,
Be careful, these corporeal eyes are a hindrance in your way.
Behold without such vision, if you want to perceive.(18)

ਰੁਬਾਈ 19

ਰੱਬ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤੂੰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਢੂੰਢਦਾ ਹੈਂ?
ਰੱਬ ਦਾ ਮੇਲ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ, ਤੂੰ ਕਿਧਰ ਭਟਕਦਾ ਪਿਆ ਹੈਂ?
ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਤੇਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ,
ਅਰਥਾਤ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਬੋਲ ਰੱਬ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈਂ।(19)

Nineteen

What are you searching for ? The Almighty is omnipresent.
Why are you roaming around if your aim is to seek the Almighty.
Both the domains are the emblem of your rich dominance,
And whatever you articulates, is the true explication of the Divinity.(19)

ਐ ਹਵਾ! ਮੇਰੀ ਮਿੱਟੀ ਸਜਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਨਾ ਉੜਾਈਂ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੈਰੀ ਭੰਡੀ ਕਰੇਗਾ, ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਥਾਈਂ ਹੈ।(1)

ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਅਬੇ ਅਤੇ ਬੁਤਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਭੇਤ ਕਾਰਣ ਅੱਗ ਦੇ ਰੰਗੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?(2)

ਆਸਮਾਨ ਧਰਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਲਈ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹੈ,
ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤ ਇਸ ਉਪਰ ਇਕ ਦੋ ਪਲ ਲਈ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ
ਲਈ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।(3)

ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ,
ਪਰ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਤੂੰ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਂਗਾ।(4)

O, you, the breeze, don't blow away my dust from the portal of my
benefactor,

The adversary may, otherwise, allege that I am everywhere.(1)

Except that beloved, there is nobody else at the Kabah and the Temple
of Idols,

How can the sparks produced through (the striking of) the stones be
dissimilar?(2)

The sky bends to pay obeisance to the earth,

Because the devotees of the Almighty spend a few moments there in
meditation.(3)

Under the shade of the tree of Tooba*, the desires are fulfilled,

But under the shelter of the godly men, the Almighty is obtainable.(4)

* A tree in paradise

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਮਾਂ

Zindgi Nama

ਉਹ ਧਰਤ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ, ਅਤੇ
ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਜਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(1)

ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਰਮਾ ਹੈ।
ਉਹ ਹਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਫਕੀਰ ਦਾ ਮਾਨ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(2)

ਜੇ ਕੋਈ ਭੀ ਸਦਾ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦੀ ਹੀ ਪਰੇਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।(3)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਦਾ ਮਸਤ ਰਹੇਂ,
ਤਾਂ ਤੂੰ, ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ! ਪੂਰਨ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਜਾਵੇਂ।(4)

ਬਦਲਾਂ ਹੇਠ ਸੂਰਜ{ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ} ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਬਦਲਾਂ ਪਿਛੋਂ ਆਪਣਾ ਪੂਰਨ ਚੰਦਰਮਾ ਵਰਗਾ ਮੁਖੜਾ ਵਿਖਾ।(5)

ਇਹ ਤੇਰਾ ਚੰਨ ਇਕ ਬਦਲ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਯਾਦ ਰੱਖ, ਇਹ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫਲ ਹੈ।(6)

He is the sustainer of the heaven and the earth,
And endows existence to both the humans and the animals.(1)

The dust of his avenues is the collyrium for our eyes,
He is the enhancer of the dignity of all; the rulers and the mendicants.(2)

The one who remains imbued with his remembrance,
stimulates the recollection of the Almighty.(3)

If you ever remain infused with his recollection,
Then, Oh My Life, you will become a perfect man.(4)

Hiding you are (like) the sun, behind the clouds,
Come, from behind the clouds, and reveal your moon-like semblance.(5)

This, body of yours, epitomises clouds, behind which the sun is hiding.
Retain the remembrance of the Almighty, this only is the purport of the
life.(6)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹੋ ਗਿਆ,
ਛਿਨ ਛਿਨ ਸਿਵਾਇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਉਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।(7)

ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਉਸ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ।
ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹਰ ਮੁਠ ਭਲਾ ਉਸ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀ ਜਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।(8)

ਜੇਕਰ ਤੇਨੂੰ ਭਲੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਸੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਹੇ ਮਿਤਰ! ਤੇਨੂੰ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥(9)

ਇਹ ਦੌਲਤ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹੈ,
ਹਰ ਮੰਗਤਾ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(10)

ਭਾਈ! ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਗ੍ਰਿਹਣ ਕਰ,
ਅਤੇ ਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲੀ ਦੀ ਹੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਦਾ ਰਹੁ।(11)

ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੂਚੇ ਉਦਾਲੇ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਚੰਦ ਵਰਗੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ
ਲਈ।(12)

The one who attains the truth behind the divine secrets,
Not even an iota, except the Almighty, remains his motive.(7)

The ultimate truth? It is the recollection of the Almighty.
What virtues of his can this handful of dust realize?(8)

If you achieve the company of the pious ones,
Then, Oh My Friend, you procure the blissful eternity.(9)

This fortune consists in the service of the Almighty's humanity,
As all the beggars, as well as the rulers, dedicate themselves to his
path.(10)

O, My Brother, you embrace their (the pious ones') temperament,
And remain in obeisance to their boulevard.(11)

The one who has been circumambulating their portals,
Attains the enlightenment of the sun and the moon.(12)

ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਅਮਰ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਬੰਦਗੀ ਕਰ,ਭਜਨ ਕਰ, ਸਿਮਰਨ ਕਰ।(13)

ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਤੇਰੀ ਹੈ,
ਚੰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਤਾਲ ਤਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਰਾਜ ਹੈ।(14)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਸ ਰੱਬ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਰਹਿਆ, ਸਮਝੋ, ਉਹ ਮੂਰਖ ਹੈ,
ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੰਗਤਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ।(15)

ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੀ ਵਸਤੂ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਸਾਯਾ ਸਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਮਾਨੋ ਤਾਜ ਹੈ।(16)

ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਦੂ ਵਰਗੀ ਨਜ਼ਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਰਸਾਇਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।(17)

ਰੱਬ ਦਾ ਪਰੇਮ ਸਾਡੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ।
ਉਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਸਾਡੇ ਪਰਮ ਈਮਾਨ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਹੈ।(18)

As the remembrance and supplication are the eternal treasurer,
You, must participate in prayers, recitations and meditations.(13)

Through the enchantment of worship, all the sovereignty is yours,
And from the moon to the inferno, all over spreads your supremacy.(14)

The one who is ignorant of the Almighty, he remains imbecile,
May he be a beggar or a king.(15)

The godly love is the supreme entity,
And the shelter under him is like the crown for us.(16)

The godly remembrance, epitomises the godly love,
Because his charming vision is the divine medication for us.(17)

The godly love is the life of our souls,
And his worship is the wealth of our ultimate belief.(18)

ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਕ ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ,
ਰੱਬ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । (19)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ (ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਜੁੜਦੇ
ਹਨ)
ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਰੰਗ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ।(20)

ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਉਸ,
ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਦੀ ਉਚੇਚੀ ਯਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।(21)

ਉਹ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ, ਜੋ ਰੱਬ ਲਈ ਹੋਵੇ,
ਉਹ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਵਿਚ ਬਲਾਵਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ।(21)

ਉਹ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ, ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਲਈ ਹੋਵੇ,
ਉਹ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸੀ ਨੀਵਸਤ ਉਤੇ ਹੋਵੇ । (23)

ਉਹ ਇਕੱਠ ਭੈੜਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋਣ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਪਛਤਾਵਾ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇ ।(24)

On Fridays, the chaste and sober Muslims,
Get together to pay their obeisance.(19)

Analogically, in our religion, all congregate in the company of the holy.
And they get imbued with the godly hue.(20)

Twice a month we come around,
To gather for specific recollection of the Provider.(21)

That congregation is auspicious which is devoted to the Almighty,
And that gathering is laudable which eliminates heart-aches.(22)

That congregation is meritorious which remains in the recollection of
the Almighty.

That congregation is commendable whose foundations are
unpretentious.(23)

That congregation is inauspicious, in which deceptiveness commands,
And which leads to the repentance in the days to come.(24)

ਇਹ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਇਕ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਹਨ,
ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਬੋਹਲ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਾਣਾ ਹਨ।(25)

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹਨ,
ਵਲੀ ਅਤੇ ਨਬੀ ਉਸ ਸਚੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(26)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਸਥਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਜਦ ਤਕ ਰੱਬ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(27)

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਉਸ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਦੇ ਜ਼ਰੇ ਹਨ;
ਇਹ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਚਾਕਰੀ ਵਿਚ ਮਸ਼ਾਲਦੀ ਹਨ।(28)

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਨਿਰੀ ਸਿਰਪੀੜ ਹੈ:
ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਬ ਤੋਂ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਜਾਂ ਬਲਦ ਹੈ ਜਾਂ ਖੋਤਾ।(29)

ਉਸ ਰੱਬ ਤੋਂ ਇਕ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਵੀ ਅਵੇਸਲੇ ਰਹਿਣਾ ਮਾਨੋ ਸੌ ਮੌਤਾਂ
ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
ਰੱਬ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਹੈ।(30)

The heaven and the earth are false entities,
They both are just an iota in the magnanimity of the Almighty.(25)

Both the worlds are in the command of the Almighty,
And both, the Valies (the benefactor) and, the Nabis (the Seers) sacrifice
themselves unto him.(26)

The one who attains solidarity through the recollection of the Almighty,
He attains eternity along the celestial existence.(27)

Both these domains are particles of his resplendence,
And both the sun and the moon go round as his torch bearers.(28)

The worldly achievement is nothing but turmoil,
The one who becomes oblivious of Divine existence is either a bull
(thick-headed) or an ass (fool).(29)

To remain in neglect of the Almighty, even, for a moment, implies a
hundred deaths.

To the ones with the celestial enlightenment, godly reminiscence is the
real life.(30)

ਹਰ ਉਹ ਛਿਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।(31)

ਜੋ ਭੀ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਦਕ ਈਮਾਨ ਪੱਕਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।(32)

ਸਿਰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਇਹ ਹੀ {ਸੰਸਾਰ ਦੀ} ਹਰ ਸਿਰ ਦਰਦੀ ਦੀ ਦਵਾ ਹੈ।(33)

ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਛਿਨ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਨਹੀਂ
ਰਹਿੰਦਾ।(34)

ਜੋ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਅਕਲਮੰਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਜੋ ਵੀ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਹੋਇਆ, ਸਮਝੋ ਉਹ ਮੂਰਖ ਅਤੇ ਉਜੱਡ ਹੈ।(35)

ਗਿਆਨਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਹਾ ਹੂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ,
ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਬੱਸ ਇਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(36)

Every moment that passes in his remembrance,
Has roots bonded with the Almighty.(31)

Who-so-ever pays his obeisance at his portal,
gets spirit of sacrifice and faith fortified by the Almighty.(32)

The head is blessed to pay homage,
And this is the only remedy for all the headaches.(33)

That is why you must always pay your obeisance before the Almighty.
The one with enlightenment, not even for a moment remains oblivious
of him.(34)

The one who remains unaware, cannot he be adjudged as wise
Any one who lingers on as insensible, is foolish and ignorant.(35)

A person with knowledge does not dither,
As only the godly achievements, he considers to be his life's savings.(36)

ਨਰਮ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਸ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਜੋ ਇਕ ਛਿਨ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਨਾ ਰਹੇ।(37)

ਰੱਬ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਰਹਿਣਾ, ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਭੇਸ ਉਪਰ ਮੋਹਤ ਹੋਣਾ ਕੁਫਰ
ਬਰਾਬਰ ਹੈ।(38)

ਹੇ ਮੌਲਵੀ! ਤੂੰ ਹੀ ਦਸ! ਰੱਬ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਰਹਿ ਕੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ
ਭੇਖ ਅਰਥਾਤ ਰੰਗ ਰਸ ਤੇ ਭੋਗ ਕੀ ਅਰਥ ਰਖਦੇ ਹਨ? {ਭਾਵ ਰੱਬ ਤੋਂ
ਬਿਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਭੀ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ} (39)

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਰੰਗ ਰਸ ਭੋਗਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ,
ਇਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਹੌਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(40)

ਦੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ,
ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨ ਹੇਠਾਂ ਹਨ।(41)

ਰੱਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਕਿੱਡਾਂ ਵੱਡਾ ਅਹਿਸਾਨ ਹੈ
ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸੱਚੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(42)

Only that one is compassionate and honest,
Who does not remain unaware of him, even for an instant.(37)

It is infidelity to remain oblivious of the Almighty,
And to linger on in the love of temporal existence.(38)

What good are the world and its temporal attire for which
Currently, Oh Maulvi (Muslim Clergy), you have forsaken the
Almighty?(39)

These worldly enjoyments are subject to mortality,
The one, endowed with them, is shallow.(40)

The faithful and the mundane, both belong to him,
And both are subject to his obligation.(41)

How magnanimous is the company of the God's devotees,
As they always strive to attain celestial enlightenment!(42)

ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਸਿਦਕ ਈਮਾਨ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;
ਹਰ ਭਿਖਾਰੀ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(43)

ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਅਸਲ ਬੰਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਅਸਲ ਯਾਦ ਹੈ।(44)

ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਅਤੇ ਦਰਵੇਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ? ਸਮਝ ਲੈ ਕਿ
ਇਹ ਮਨੱਖਾਂ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ।(45)

ਜੇ ਕਰ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਦੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਹੇਠਾਂ ਹੋ ਜਾਣ।(46)

ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਹੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ,
ਤੂੰ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ, ਬਸ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ।(47)

ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।(48)

His remembrance is the wealth of faith.
Every beggar is knighted through his recollection.(43)

Day and night, they remain happy in his prayers,
As his worship is the real worship and his recollection is the real evocation.(44)

What is the reigning and what is the hermitage? Bear in mind,
It is to reminisce the procreator of the humanity and the spirituality.(45)

If his remembrance becomes the pal of your living,
Then both the worlds will come under your command.(46)

His recollection is the greatest honour,
You remember him and just go on contemplating upon him.(47)

If you want to achieve magnificence, partake in worship,
Failing which, at last you will be dishonoured.(48)

ਸ਼ਰਮ ਕਰ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਮ ਕਰ, ਤੂੰ ਸ਼ਰਮ ਕਰ,
ਆਪਣੇ ਇਸ ਪੱਥਰ ਵਰਗੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕਰ।(49)

ਨਰਮੀ ਦਾ ਭਾਵ ਨਿਮਰਤਾ ਹੈ;
ਇਹ ਹੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਵੈਦਗੀ ਹੈ।(50)

ਸੱਚ ਦੇ ਭਗਤ ਖੁਦ-ਪ੍ਰਸੱਤੀ (ਹਉਮੈ) ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?
ਉਚੇ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੇ ਨਿਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਲਾਲਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?(51)

ਇਹ ਹਉਮੈ ਇਕ ਗੰਦਾ ਤਿਪਕਾ ਹੈ;
ਜਿਸ ਨੇ ਤੇਰੀ ਮੁੱਠ ਭਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਥਾਂ ਬਣਾ ਰਖੀ ਹੈ।(52)

ਇਹ ਹਉਮੈ ਤੇਰੀ ਮੂਰਖਤਾ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ;
ਸੱਚ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੇਰੇ ਈਮਾਨ ਦੀ ਰਾਸ ਹੈ।(53)

ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਹਵਾ, ਮਿੱਟੀ, ਅਤੇ ਅੱਗ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਕ ਕਤਰਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਹ ਨੂਰ ਉਸ ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਹੈ।(54)

Be ashamed, be ashamed, be ashamed,
Your stone-like heart? Make it receptive.(49)

Resiliency exemplifies humility,
And this is the ultimate prescription for all the afflictions.(50)

How can the men with godly devotion become self-promotional?
How can the high-headed ones, yearn for the lowliness?(51)

The self-promotionality is an unholy trait,
Which creates its place in earthly being.(52)

This self-promotion is the characteristic of your imprudence.
The truthful devotion should be the capital of your faith.(53)

Your body is a blend of air, earth and fire.
You are just a drop of water and the resplendence is godly
endowment.(54)

ਤੇਰਾ ਹਿਰਦਾ ਰੂਪੀ ਘਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ
ਤੂੰ ਇਕ ਫੁਲ ਸੀ, ਹੁਣ ਗੁਲਸ਼ਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।(55)

ਅਪਣੇ ਇਸ ਗੁਲਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਤੂੰ ਸੈਰ ਕਰ,
ਪਾਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੰਛੀ ਵਾਂਗ ਉਸ ਵਿਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾ।(56)

ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਵਿਚ ਲਖਾਂ ਬਹਿਸ਼ਤੀ ਬਾਗ ਹਨ,
ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਦਾਣੇ ਹਨ।(57)

ਉਸ ਪਾਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੰਛੀ ਦਾ ਚੋਗਾ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ, ਬਸ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ, ਹਾਂ ਉਸੇ ਦੀ ਯਾਦ।(58)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਲ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਧੂੜ ਸਾਡੇ ਨੇੜਾਂ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਹੈ।(59)

ਜੇ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਏ,
ਤਾਂ, ਹੇ ਦਿਲ! ਸਮਝ ਕਿ ਤੇਰੀ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹਲ ਹੋ ਗਿਆ।(60)

Your conscious heart is brimful with godly brilliance.
You were just a flower but have turned into a flower-garden.(55)

Roam around in this landscape of yours,
And, like a virtuous bird, soar through.(56)

There exist in each corner of that (landscape), thousands of celestial
gardens,
And both these domains are the grains from the same ear.(57)

Celestial recollection is the food for that pious bird,
His remembrance is its recollection, and its reminiscence.(58)

Whosoever is imbued with the recollection of the Almighty,
The dust of his avenues is collyrium for our eyes.(59)

If you gain the celestial remembrance,
Then, O My Mind, consider, all your adversities
eliminated.(60)

ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੱਲ ਬੱਸ ਇਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੱਬ ਦੀ ਹੀ ਜਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(61)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ! ਅਜਿਹਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ
ਨਹੀਂ।(62)

ਤੂੰ ਉਸ ਮਹਾਨ ਨੂਰ ਦੀ ਇਕ ਕਿਰਣ ਹੈਂ, ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਨੂਰ ਹੋ ਜਾ।
ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਸਰੂਰ ਵਿਚ ਰਹੁ।(63)

ਕਦ ਤਕ ਤੂੰ ਗਮ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਹੇਂਗਾ?
ਗਮ ਨੂੰ ਛੱਡ, ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ ਅਤੇ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਰਹੁ।(64)

ਗ਼ਮ ਕੀ ਹੈ? ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਗ਼ਫਲਤ,
ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਅਪਰਮ ਅਪਾਰ ਦੀ ਯਾਦ।(65)

ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਸ ਅਪਰਮ ਅਪਾਰ ਦੇ ਕੀ ਅਰਥ ਹਨ?
ਅਪਰਮ ਅਪਾਰ ਉਹ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। (66)

The solution for all the ills is in the godly recollection,
As the godly recollector is the embodiment of godly existence.(61)

In fact, without the Almighty, nothing is acceptable,
O, My Mind, who is there which is not imbued with godly light
throughout?(62)

As you are a ray of that great splendour, you must become its glitter,
And relinquishing the anxieties, ever remain in exhilaration.(63)

How long will you continue in this ever-lasting confinement?
Renounce the worries, recollect the Almighty and subsist for ever.(64)

What is an affliction? It is the ignorance of the divinity.
And what is happiness? It is the recollection of the Infinite One.(65)

Do you know what is the purport of the Infinite One?
The Infinite One is the one who is immune from transmigration.(66)

ਹਰ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਧੁਨ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਰੌਲਾ ਰੱਖਾ ਹੈ।(67)

ਵਲੀਆ (ਸੰਤਾਂ) ਦੀ ਰਸਨਾ ਉਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ,
ਜਾਂ ਉਸ ਜੀਵ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਥੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦੀ
।(68)

ਉਸ(ਰੱਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਦੀ ਅੱਖ ਗੈਰ ਉਪਰ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ।
ਉਸ ਦਾ ਕਤਰਾ ਬਿਨਾ ਸਾਗਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਰੁੜ੍ਹਦਾ ਹੀ
ਨਹੀਂ।(69)

ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਾ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸੱਚ-ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ।(70)

ਇਹ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਵੇਂ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ;
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਛੁਟ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਬੇਸਮਝੀ ਹੈ।(71)

ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ; ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖ।
ਆਪਣੇ (ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ) ਘਰ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਆਬਾਦ ਕਰ।(72)

Every man and woman is imbued with his adoration,
And, in both the domains, all rumpus is for him.(67)

His domain is either in the eloquence of the valis (the saints)
Or in the hearts of the ones who think of him day and night.(68)

His (devotee's) vision does not capture the strangers,
His drop does not flow in any direction except towards the godly sea.(69)

The celestial human is the possessor of both the domains,
Because, except the truthful Omnipresence, he does not see any
body.(70)

Both, the heaven and the earth, are destructible,
And except his realization, rest is all ignorance.(71)

Remember him, as far as possible, recall him,
And treasure your abode by retaining his recognition.(72)

ਤੇਰਾ ਇਹ ਹਿਰਦਾ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਘਰ ਹੈ,
ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਾਂ, ਰੱਬ ਨੇ ਹੀ ਇਉਂ ਕਿਹਾ ਹੈ।(73)

ਤੇਰਾ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਂ ਮਿਲਾਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ,
ਪਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਮੰਦੇ ਚੰਗੇ ਮਗਰ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਨਸਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।(74)

ਅਫਸੋਸ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ, ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਹਾਲ ਉੱਤੇ,
ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਤੇਰੀ ਇਸ ਅਣਗਹਿਲੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਚਾਲ ਉੱਤੇ।(75)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਤਾਲਬ ਹੋ ਗਿਆ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੇ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ।(76)

ਹਰ ਚਿਤ੍ਰ ਵਿਚ ਉਹ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਝਲਕਦਾ ਹੈ,
ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਭੇਤ ਨੂੰ ਮਨਮੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ।(77)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ, ਤੂੰ ਬਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰ।(78)

Your heart is the domicile of the Almighty.
What can I say, God himself has expounded like this.(73)

Your companion and your yes-man is a sovereign,
But you are following all the virtuous and the lowly-ones for
benevolence.(74)

Sorry for you, your life and your stipulations,
And regrettable is your obliviousness and gait.(75)

Whosoever longed for his vision,
In his perception, all depicted his embodiment.(76)

In every painting, the painter radiates,
But a heretic cannot unravel the mystery.(77)

If you covet for the guidance in the love of the Almighty,
Then remember him and just recollect him.(78)

ਹੇ ਭਾਈ! ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਕੌਣ ਵਸਦਾ ਹੈ?(79)

ਜਦ ਸਭਨਾ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਹੀ ਵਸਦਾ ਹੈ,
ਦਿਲ ਦਾ ਘਰ ਉਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਹੈ।(80)

ਜਦ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ, ਕਿ ਸਾਰੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਵਸਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੇ ਹਰ ਦਿਲ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਤੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।(81)

ਇਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਯਾਦ ਨਹੀਂ,
ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।(82)

ਰੱਬ ਦੇ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ,
ਹਉਮੈ ਵਿਚ ਵਸਿਆ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ।(83)

ਹੇ ਗੋਯਾ! ਤੇਰੀ ਹਸਤੀ ਹੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਕ ਮੁਠ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ,
ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਸ ਨਹੀਂ (ਇਹ ਸਰੀਰ ਵੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਸ
ਨਹੀਂ)।(84)

O Brother, do you know what the remembrance of the Almighty is;
And who dwells in all these hearts?(79)

When he abides in all the hearts,
Then every heart is his abode and shelter.(80)

When you have perceived that he resides in all the hearts,
To revere all the hearts should become your ideal.(81)

Remembrance of the Almighty is the only remembrance,
And the one, who bears not this in mind, feels not gratified.(82)

The aim of the celestially knowledgeable is the godly awareness,
And the one imbued with ego, remains detached from the Almighty.(83)

O, Goya, What is your entity? Just a handful of dust,
And that too is beyond your control.(84)

ਰੱਬ ਨੇ ਬਹੱਤਰ ਫਿਰਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾਜੀ ਫਿਰਕਾ ਉੱਚਤਮ ਚੁਣਿਆ।(85)

ਨਾਜੀ(ਜਿਹੜੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ)ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਤੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ
ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਬਹੱਤਰਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀ ਪਨਾਹ ਸਮਝ।(86)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ,
ਸੋਹਣਾ,ਨੇਕ-ਸੁਭਾਉ ਅਤੇ ਨੇਕ ਤਬੀਅਤ ਵਾਲਾ ਹੈ।(87)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ,
ਬੰਦਗੀ ਤੇ ਪਾਠ ਬਿਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮਰਯਾਦਾ ਨਹੀਂ।(88)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖੰਡ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰੀ ਝੜਦੀ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਾਲ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਬਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(89)

ਉਹ ਈਰਖਾ,ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਅਟੱਕ ਹਨ,
ਉਹ ਕਦੀ ਮੰਦਾ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।(90)

The Almighty has created seventy-two clans,
And among those he gave prominence to the Naji*.(85)

And the clan of Najis, you may regard,
As the shelter for all the seventy-two clans.(86)

Each and every one of them is a pious person,
And he is handsome, kind-hearted and of amiable-natured.(87)

They don't relish any thing but the remembrance of the Almighty,
And they have no other criteria except the celestial recollection and
prayers.(88)

Their eloquence is laced with sugar and candies,
And through every one of their hair, the nectar flows.(89)

They are devoid of jealousy and enmity, and are above malice,
And they never indulge in bad deeds.(90)

(*The ones emancipated from the bondage of life and death.)

ਉਹ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਨਿਰਧਨ ਨੂੰ ਧਨਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(91)

ਉਹ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਹਰ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ।(92)

ਉਹ ਹਰ ਸੁੱਕੀ ਲਕੜ ਨੂੰ ਹਰੀ ਭਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਬੂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਸਤੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(93)

ਨਿਜੀ ਸਿਫਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਲੇ ਲੋਕ ਹਨ,
ਰੱਬ ਦੀ ਜਾਤ ਦੇ ਢੰਡਾਊ ਹਨ, ਆਪ ਵੀ ਉਹ ਰੱਬ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ।(94)

ਇਲਮ ਅਤੇ ਅਦਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਊ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਨੂਰਾਨੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਰੌਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(95)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੀ ਕੌਮ ਹੈ;
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਨ।(96)

They revere and respect every body,
And create the affluent out of the indigent.(91)

They endow nectar to the lifeless ones,
And confer existence to the waning hearts.(92)

They bring greenery into the dehydrated woods,
And convert the stink into aroma.(93)

Individually, they all are very tender-hearted,
Always pursue the godly nature, and epitomise the Almighty.(94)

Learning and literature, seek through their temperament,
And their semblance gets resplendence from the spiritual Sun.(95)

Their realm is the kingdom of the humble ones,
And both the domains are their adherents.(96)

ਇਹ ਮਸਕੀਨਾ ਦੀ ਕੌਮ, ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੌਮ ਹੈ।
ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਰੱਬ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ
ਹੈ।(97)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਭੀ ਅਕਸੀਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨੇ ਹਰ ਦਿਲ ਤੇ ਅਸਰ ਕੀਤਾ।(98)

ਜੋ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਕਦ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?(99)

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਇਆ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ 'ਚ ਉਹ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਪਿਆ।(100)

ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦ ਹਾਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ।(101)

ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਲਖਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹਨ,
ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿਚ ਆਖਾਂ, ਥੋੜਾ ਹੈ।(102)

It is a nation of the submissive-ones, and the children of God,
As all is subject to eradication except God who is stable for ever.(97)

Their company has turned dust into elixir,
And their benevolence has affected all the hearts.(98)

The one who gets once into their assembly,
Never endures distress till, even, the doom's day.(99)

The one who could not achieve resplendence throughout his life,
Radiates like the sun through their company.(100)

We are indebted to them,
As we are bounden by their benevolence.(101)

Thousands like me sacrifice themselves for them,
And whatever I may say in their praise is paltry.(102)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵ-ਜਾਮਾ ਧੋਣ ਤੋਂ ਪਾਕ ਹੈ।(103)

ਯਕੀਨ ਰਖ! ਆਖਰ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਕਦ ਤਕ ਹੈ?
ਅਖੀਰ ਤੇਰਾ ਸਬੰਧ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ।(104)

ਹੁਣ ਤੂੰ ਫਿਰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਉਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਰ।
ਇਸ ਰਾਹ ਦੇ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ।(105)

ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਉਮਰਾ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,
ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੀ ਰਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।(106)

ਇਕ ਮੂਰਖ ਵੀ ਉਥੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(107)

ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਉਹ ਤੁਛ ਵੀ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(108)

Their glory is beyond description,
As their temporal attire, is virtuous needing no dousing.(103)

Keep faith on them; after all how long is this world going to last?
At the end your emancipation will be through the Almighty only.(104)

Now you constantly relate the anecdotes of the Celestial majesty,
And follow the one who is leading on this path.(105)

So that you may achieve your life-long aspirations,
And relish the love of that magnanimous majesty.(106)

Even an imbecile one acquires the courage there,
And the drowning one reaches the shore.(107)

Whosoever is endowed with the recollection of the Almighty,
Even that benighted one achieves the ability to seek knowledge.(108)

ਜਿਹੜਾ ਰੱਬ(ਦੀ ਯਾਦ) ਤੋਂ ਪਲ ਭਰ ਵੀ ਗੁਫਲ ਨਹੀਂ,
ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਸਮਝੋ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਤਾਜ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ।(109)

ਇਹ ਦੋਲਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿਵਾਏ ਰੱਬ ਵੈਦ ਦੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।(110)

ਹਰ ਦਰਦ ਦਾ ਦਾਰੂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ,
ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਰੱਬ ਰੱਖੇ, ਉਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।(111)

ਸਭ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ,
ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕੋਈ ਰੱਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ।(112)

ਪਾਂਧੀਆਂ ਲਈ ਕਿਨੇ ਹੀ ਰਾਹ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।(113)

ਉਹ ਹਰ ਦਮ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਆਪ ਰੱਬ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕ ਹਨ।(114)

The one who is not unaware of godly existence, even for moment,
Deem that one honoured with the crown of reverence.(109)

This affluence is not in the destiny of every one,
Their remedy lies with none else than the celestial healer.(110)

Every ailment has its cure in godly remembrance,
And the posture he keeps one in, one must accept.(111)

The pursuit of truth is to realize the perfect preceptor,
As, without the preceptor, none can achieve the Almighty.(112)

(Seeking) travellers have countless avenues,
But they need not follow the way of the caravan (holy congregation).(113)

They always remain vigilantly aware of the remembrance of God.
Themselves, they are accepted as they toil for the vision.(114)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਓਹੀ ਅਤੇ ਓਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟ ਮਹਿਕਦੀ ਹੋਵੇ।(115)

ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਜੱਰੇ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਨੂਰ ਦੀ ਬਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ(116)

ਜਿਹੜੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੀਲ ਹੁੱਜਤ ਦੇ
ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ।(117)

ਹਉਮੈ ਕਰਨਾ ਮੁਰਖਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਈਮਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ।(118)

ਹਰ ਇਕ ਦਮ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮੌਤ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰੱਖੇ।(119)

ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
(ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ) ਇਹ {ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ} ਮਾਲ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਹੱਟ ਤੋਂ ਹੀ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(120)

He is the perfect preceptor and only He can be,
From whose expositions, the celestial fragrance radiates.(115)

Any one who presents himself just as an iota before him,
Instantly, starts showering resplendence like the sun.(116)

That life is worth which passes without hesitation,
In the recollection of the Almighty.(117)

The egoism is the domain of the fools,
And the worship of the Almighty is the criterion of the believers.(118)

Negligence, even during the spell of one breath, is like the death.
May God save (us) from the clutches of the Satan of the hell.(119)

One who remains permeated with his remembrance day and night,
(He knows) this commodity is available only at the shop of the godly
adherents.(120)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਬੰਦਾ ਵੀ
ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇਰਾ ਹੈ।(121)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਕਈਂ ਸਿਆਣੇ ਕੁਰਬਾਨ (ਜਾਂਦੇ)ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਰਮਾ ਹੈ।(122)

ਤੂੰ ਵੀ, ਹੇ ਬਰਖੁਰਦਾਰ! ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ,
ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜਾਨ! ਤੂੰ ਇਕ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਸ਼ ਬਣ ਜਾਵੇਂ।(123)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਬੰਦੇ ਹਨ,
ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।(124)

ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਜਾਵੇਂ,
ਪਰ ਕਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭਾਰ ਨਾ ਬਣੇ।(125)

ਭਾਵੇਂ ਰੱਬ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਵੀ(ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ) ਦੋਸ਼ ਹੈ।(126)

Even the humblest person at their shrine,
Is more prominent than any distinguished one in this world.(121)

Many discerning ones sacrifice themselves upon their avenues,
And the dust of their avenues is collyrium for my eyes.(122)

You, O My Obedient One, deliberate upon yourself like this,
So that, My Cherished One, you may become a discerning sage.(123)

These holy ones have many men as the servers,
As it is a person's prerogative to render invocations.(124)

Therefore, it is imperative for you to become their attendant,
And never be a burden upon them.(125)

Although there can be none else to lead you to the Almighty,
But, even, to think in such terms is profanity.(126)

ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਰਮਾਂ ਦੀ
ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਦਕੇ ਜੱਰਾ ਵੀ ਜਹਾਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਬਣ
ਗਿਆ।(127)

ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਬਰਸਦਾ ਹੋਵੇ।(128)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਰੱਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਸਬਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।(129)

ਉਹ ਤਾਂ ਜੱਰੇ ਨੂੰ ਚਮਕਦਾ ਸੂਰਜ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਨੂਰਾਨੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(130)

ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਨੂਰ ਰੱਬ ਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੌਂ-ਅਸਮਾਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।(131)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹੈ।(132)

I have perceived that the company of these confidants of hearts,
Make a speck, earn sun-like resplendence.(127)

Who is the man of God? The one who acknowledges the Almighty,
And whose semblance depicts the godly splendour.(128)

Their association lends you the affection of the Almighty,
And their alliance provides you with the lesson from the holy book.(129)

They endow an iota with the brilliance of the sun,
And turn the dust luminous with light of truthfulness.(130)

Your eye is made of dust, but in it dwells the godly brilliance.
And therein lodge all the four directions and the nine heavens.(131)

Their service is the epitome of the worship of the Almighty,
As that is acceptable to the omnipotent entity.(132)

ਤੂੰ ਵੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ(ਰੱਬ) ਅਗੇ ਪਰਵਾਨ ਹੋਵੇ,
ਉਸ ਦੀ ਕਦਰ ਹਰ ਮੂਰਖ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ?(133)

ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਬਸ ਇਕੋ ਕੰਮ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਇਕ ਛਿਨ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।(134)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜ੍ਹ ਰੱਬ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਹਨ,
ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਭਿਖਾਰੀ ਦੇ ਭੇਖ ਵਿਚ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।(135)

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਉਹੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇ,
ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਪਾਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇ।(136)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹੁ ਰੀਤੀ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਣਤ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ।(137)

ਉਹ ਹਰ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਮਰਤਬਾ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ,
ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਉਹ ਦੌਲਤ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ।(138)

You may also revel in his worship so that you too are embraced.
How can every mindless person grasp his worth?(133)

To recollect him day and night, should be your only motive.
One must not remain without his remembrance, even for a moment.(134)

Their eyes are glittering with the vision of the Almighty,
And they may be in the guise of the beggars, but they are the
sovereigns.(135)

That kingdom is that, which persists for ever,
And remains invariable and pious like the celestial entity.(136)

They are the embodiment of piety.
They are the godly offspring and form the fraternity of all.(137)

They endow honour to all the supplicants,
And, without doubt, they hand out (celestial) wealth.(138)

ਤੁਛ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(139)

ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਹਉਮੈ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਮਾਰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਸੱਚ ਦੇ ਬੀਜ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਬੀਜਦੇ ਹਨ।(140)

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਤੁੱਛ ਸਮਝਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(141)

ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ(ਸੰਤਾਂ) ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਿਥੋਂ ਤਕ ਕਰਾਂ?
ਜੇ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਫਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਾਂ
ਤਾਂ ਭੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।(142)

ਤੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ ਢੂੰਡ,ਕਿਹੜੇ ਪਿਆਰੇ?
ਜਿਹੜੇ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਤਾਂ ਮੋਇਆਂ ਸਮਾਨ ਹਨ।(143)

ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ?
(ਆ ਦੱਸਾਂ)ਜਿਉਣਾ ਉਹੀ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ
ਜੀਆ ਜਾਵੇ।(144)

They turn the paltry ones into the absolute enlightened ones,
And endow the heart-felt sincerity to the ones with no compassion.(139)

They get rid of the ego in their inner most,
And sow the seeds of truth in the fields of hearts.(140)

They deem themselves as fundamentally humble,
And whole day remain absorbed in the worship of the Almighty.(141)

How far could one go on complimenting the godly beings?
I will be lucky if I could relate just one out of thousands.(142)

You, as well, toil to search for some apostles; which ones?
The ones who are dynamic as the rest are all just deadbeat.(143)

Do you know the meanings of living?
Only that living is worth, which is spent in the recollection of the
Almighty.(144)

ਆਰਫ਼ ਲੋਕ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤ ਭਰੇ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਿੰਦਾ ਹਨ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਹਮਤ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੈ।(145)

ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ।
ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ।(146)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹਰ ਬੋਲਦੀ ਜੀਭਾ ਉਪਰ ਹੈ,
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਢੂੰਡਾਊ ਹਨ।(147)

ਸਾਰੇ ਉਸ ਜਲਾਲ ਵਾਲੇ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਸੁਭ ਹੈ ਅਜੇਹੀ ਚਰਚਾ।(148)

ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ,
ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਬਾਰੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।(149)

ਨੇਕ ਉਮਰ ਨੂੰ ਅਜੇਹਾ (ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਦਾ) ਸਰਮਾਇਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸੰਤਾਂ) ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ।(150)

The pious ones exist through the mystic knowledge of the Almighty,
As the bounty of both the domains is available in his abode.(145)

The essence of living is the realization of the godly remembrance,
And that is what the saintly beings are.(146)

Their recollection is pronounced by all the dynamic tongues,
And both the worlds are running to seek the divine path.(147)

All worship the glorious Almighty,
And auspicious is that reverence and propitious is that report.(148)

If you toil to deliberate on and discuss the truth,
It can be directed only towards that Omnipotent.(149)

The virtuous age has secured such wealth,
Only through the fraternity of holy congregation.(150)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਸ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ
ਲਗਦਾ,
ਸੱਚ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇਮ ਹੀ
ਨਹੀਂ।(151)

ਹਿੰਦਵੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਹੈ,
ਹੇ ਮੋਲਵੀ! ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਤਾਰੀਫ ਹੈ।(152)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਇਥੇ ਇਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਭਾਗ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(153)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਅਮਰ ਧਨ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਮਾਨੋ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਯੂ ਆਸ਼ਾਵੰਤ ਹੋ ਗਈ।(154)

ਇਹ ਸੱਭ(ਦੋਲਤ ਅਤੇ ਓਮਰ) ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਪਵਿਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਭਰ ਭਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਾਕੀ
ਸਮਝ।(155)

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਭ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹੈ।(156)

They adore only such play and nothing else pleases them,
As, except to utter the truth, nothing more to say is their trait.(151)

In the Hindvi language they are called Sadh-sangat, (the holy
congregation).

O, Maulvi, (the Muslim Priest), in fact it is all their description.(152)

Their company is accessible only through the benevolence of the
Almighty,

And due to his compassion, man's destiny becomes apparent.(153)

Any one who is blessed with such an eternal wealth,
Deem that his life expectation has secured optimism.(154)

All these are destructible except those ones, who are imperishable,
And consider them to be the comrades who provide you with the cups
full of pious love.(155)

Whatever is apparent is due to their company,
And owing to their benevolence, the advancement and the bliss prevails
there.(156)

ਇਹ ਸਭ ਆਬਾਦੀ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਹੈ,
ਛਿਨ ਭਰ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵਿਸਰਨਾ ਮੌਤ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਸਮਾਨ ਹੈ।(157)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਏਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੈ।(158)

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਭਗਤ ਬਣੇਂ,
ਤਾਂ ਉਸ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਦਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣ।(159)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀਮੀਆ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ, ਜੋ ਵੀ ਤੂੰ ਚਾਹੇਂ, ਉਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।(160)

ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਹਨ,
ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਗੁਰਮੁਖਾਂ) ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਦਕਾ ਹੈ।(161)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਰੱਬ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ।(162)

All this inhabitation is the result of divine compassion,
And to forget him, even for a moment, is like seeking the demise and
misery.(157)

Their association is the accomplishment of this life,
As the life is only that, which is expended in his worship.(158)

If you want to attain reverence for the Almighty,
Acquire the knowledge of that perfect being.(159)

Their fraternity is the alchemy for you,
So that whatever you desire, becomes proper.(160)

All those you find hale and hearty,
subsist on account of their (holy) audience.(161)

Their lives are due to the benevolence of the congregation,
And their association is the proof of godly generosity.(162)

ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਖੋਲ ਸਕਣ।(163)

ਹੇ ਅਨਜਾਣ! ਤੂੰ (ਬਹੁ-ਮੁੱਲੇ) ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ,
ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਗੁਪਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।(164)

ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗੇ,
ਕਿ ਜੰਦਰੇ ਅੰਦਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਲ ਮਤਾ ਪਿਆ ਹੈ।(165)

ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਢੂੰਡੋਂ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਗੁਪਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਸਾਫ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ।(166)

ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਨਾਲ ਇਸ ਜੰਦਰੇ ਨੂੰ ਖੋਲ,
ਇਸ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚੋਂ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹ।(167)

ਇਹ ਨਾਮ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਇਹ ਕੁੰਜੀ ਜ਼ਖਮੀ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਮਲਮ ਹੈ।(168)

Every one needs their companionship,
To enable himself to unravel the pearly chains from his heart.(163)

O you the Unaware One, you are the holder of a precious treasure,
But, alas, you have no perception of those hidden riches.(164)

How can you discover that treasure and know
What commodities lie under that lock?(165)

For this purpose, you must go and search for the cache's key,
So that you can discover the realities of the hidden hoard.(166)

Open that lock with the celestial key,
To enable yourself to learn the lessons from the hidden book.(167)

The key of the divine name is held by the pious ones,
And it acts as the salve for the afflicted hearts and the lives.(168)

ਜਦ ਇਹ ਕੁੰਜੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਲਗ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ,ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(169)

ਜਦ ਖਜ਼ਾਨਾ ਢੂੰਡਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਤਾਂ,
ਸਮਝੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਫਿਕਰਾਂ ਅੰਦੇਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ।(170)

ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਜਨ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਗਲੀ ਦਾ ਰਾਹ ਮਿਲ ਗਿਆ,
ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ, ਉਹ ਵੀ ਸਮਝ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ
ਗਿਆ।(171)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜ਼ਰੋ ਨੂੰ ਚੰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਰ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(172)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਰਤ ਉਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਔਲਾਦ ਉਤੇ ਵੀ {ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ}।(173)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਲਏ, ਮਾਨੋ ਉਸ ਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖ
ਲਿਆ,
ਅਤੇ ਸਮਝੋ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਤੋੜ
ਲਿਆ।(174)

When such key comes in the possession of an individual,
Whosoever he may be, he becomes the master of the treasure.(169)

When the searcher of the wealth discovers the treasure,
Deem him emancipated from all the worries and misgivings.(170)

The one who found the way to the beloved's avenue,
Regard him, O My Friend, as unified with the godly enthusiasts.(171)

Their affiliation has turned an iota into a moon,
And has transformed every beggar into a sovereign.(172)

May their character be impressed with the divine kindness,
So also their ancestors, and the progeny may be blessed.(173)

Anyone who had their glimpse, believe him to have had the celestial
vision,
And consider him having picked up the exquisite flower from the garden
of true passion.(174)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਾਗ ਚੋਂ ਸੁੰਦਰ ਫੁਲ ਤੋੜਨਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਰੱਬ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।(175)

ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਥਵਾ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।(176)

ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚੋਂ ਫੁਲ ਚੁਣਿਆ
ਹੈ।(177)

ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਇਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਾਵ ਰਖਦਾ ਹੈ,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੀ ਸੂਖਮ ਜਾਤ ਹੀ ਹੈ।(178)

ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਪੂਰਨ ਅਖਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ,
ਮਾਨੋ ਉਸ ਨੇ ਛੁਪੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਲੱਭ ਲਿਆ।(179)

ਰੱਬ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਅਤਿ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸੂਰਤ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਸੂਰਤ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਹੈ।(180)

Their association is the epitome of plucking the flowers from the garden
of the celestial knowledge,
And to have their glimpse is equivalent to the vision of the Almighty.(175)

It is arduous to describe the vision of the godly image,
His domination, as well as the creation, reveal his entity.(176)

Through their generosity I have had the vision of the Almighty,
And through their beneficence, I have picked up the flowers from the
divine garden.(177)

To have a godly glimpse is a holy thought;
I am just a nonentity and every where his mysterious entity prevails.(178)

One who has appreciated this perfect word,
Deem him to have discovered the hidden treasure.(179)

The divine revelation is an enchanting entity,
And godly entity is the embodiment of the godly beings.(180)

ਉਹ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕਾਤ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(181)

ਇਸ ਭੇਤ ਤੋਂ ਉਹ ਹੀ ਵਾਕਿਫ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਜਿਹੜਾ ਚਾਉ ਸਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।(182)

ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਜਿਸ ਦੇ ਗਲੇ ਦਾ ਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਨਾਚੀਜ਼ ਵੀ ਸਿਆਣਾ ਤੇ ਮੁਦੱਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(183)

ਜਦ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ,
ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਚਮਕਦੇ ਸੂਰਜ ਬਰਾਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(184)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸੱਚ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਬਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਠੰਢ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।(185)

ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਸੰਸਾਰੀ ਭੇਖ ਵਿਚ ਉਹ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹਨ।(186)

They remain in seclusion even in the congregation,
But in each one's eloquence, their adoration prevails.(181)

Only that one can appreciate the enigma,
Who, with fondness, narrates the bounty of his affection.(182)

One who has the affinity to the Almighty as a garland around his neck,
Even that lowly one attains wisdom and prominence.(183)

When the passion for the Almighty is your shelter,
Even, an iota is transmuted into the radiating sun.(184)

Through their expositions, the nectar of truth is showered,
And their glimpse, furnishes the eyes with serenity.(185)

Day and night, they revel in pious recollection,
And, even in the guise of worldly garb, they are impeccable beings.(186)

ਉਹ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ।
ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਹਨ।(187)

ਉਨਾਂ ਦਾ ਭੇਖ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਹੁ ਰੀਤ ਧਰਮ ਵਾਲੀ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਹਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ।(188)

ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਪਰਪੱਕ ਅਤੇ ਪਰਬੀਨ ਹਨ,
ਉਹ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ, ਸੱਚ ਨੂੰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਹੀ ਆਰਾਧਨਾ
ਕਰਦੇ ਹਨ।(189)

ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਦੁਨਿਆਵੀ ਭੇਖ ਵਿਚ ਦਿਸਦੇ ਹਨ,
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਦੀ ਅੱਧੇ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਗਾਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਂਗਾ।(190)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕ ਰੱਬ ਨੇ ਪਾਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।(191)

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀ ਨੀਂਹ (ਹਸਤੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
ਹਨ।(192)

In spite of all this, they are sovereigns,
And they remain contented in all circumstances.(187)

Their guise is worldly but their conventions are righteous,
And none else like them is apparent in the whole world.(188)

They are determined and adept in their godly recollection,
And they comprehend the truth, adore it and worship it as well.(189)

Although they remain in worldly pretence from head to feet,
You will never find them negligent of the Almighty, for a moment
even.(190)

Their body may be a handful of dust,
But the virtuous Almighty has endowed them with piety.(191)

And this body of dust becomes the embodiment of godliness through
his recollection,
Because they are the manifestation of the divine endowment.(192)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੀਤੀ ਰੱਬ ਦੀ ਦਿਲਦਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੀਤੀ ਸਦਾ ਰੱਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।(193)

ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭਾਗ ਕਿਵੇਂ ਨਸੀਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?
ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹੈ।(194)

ਇਹ ਸੱਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਹੈ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਵਿਚ ਹੈ।(195)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤ ਵਾਇਦਾ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ,
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਖਜੂਰ ਸੱਚ ਦਾ ਫਲ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।(196)

ਅਜੇਹੀ ਸੰਗਤ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਕਦ ਮਿਲੇਗੀ?
ਅਜੇਹੀ ਸੰਗਤ ਤੈਨੂੰ ਮਨੁਖਤਾ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ।(197)

ਮਨੁਖਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੈ,
ਬਿਨਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੋਂ ਸੱਭ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣਾ ਹੈ।(198)

Their conviction 'is to seek the celestial vision,
And their protocol is, forever, to adore the Almighty.(193)

How can every one have such a fortune?
The eternal wealth is in their company only.(194)

All this is acquired through their audience,
And the wealth of both the domains is in their acclaim.(195)

Their association endows extreme benefits,
The date-plam of their earthly frame, bears the fruits of truth.(196)

When would you again have access to such a congregation?
As only such a congregation endows you with the compassion.(197)

The aim of the humanity is to seek association with the Almighty,
As without the acknowledgement of the Almighty, it is severance from
all.(198)

ਜਦ ਮਨੁਖ ਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਉਹ ਉਮਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ।(199)

ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਆਸਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵਾਸਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ (ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ)। ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਵਿਰਕਤ ਹੋ ਗਿਆ(200)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਰੰਗ ਲਿਆ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਣ ਲਗੀ।(201)

ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਚਮਕ ਪਿਆ,
ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ।(202)

ਉਸ ਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ,
ਰੱਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਇਆ।(203)

ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਨੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ,
ਉਸ ਦਾ ਉਜੜਿਆ ਹੋਇਆ ਘਰ ਸੱਚ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਆਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।(204)

When the human heart takes its way to the godly avenue,
It gets awareness of its temporal entity and spiritual attainment.(199)

He gets emancipated from earthly and heavenly transmigration,
And, like the seekers, he is liberated from the worldly attachments.(200)

The one who tinged his heart with the godly hue,
He earned the acclaims in both the worlds.(201)

The sun, beamed in his inner most,
As he secured the truth in the association of the godly adherents.(202)

Day and night, he recollected the name of the Almighty,
And the divine appellation persisted as his comfort.(203)

Whosoever was facilitated through divine meditation,
His deserted abode regained rejuvenation through the truthfulness.(204)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧਨ ਹੈ,
ਅਜਿਹਾ ਧਨ. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲ
ਸਕਦਾ ਹੈ?(205)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੱਬ ਦੀ ਇਛਾ ਕੀਤੀ, ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹਿਆ,
ਰੱਬ ਦਾ ਪਰੇਮ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਰਸਾਇਣ ਹੈ।(206)

ਇਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਜੌਹਰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ,
ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਜੀਭਾਂ ਉਤੇ ਵਸਦਾ ਹੈ।(207)

ਪਾਰਸਾਈ ਉਹੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਸੱਚ ਲਈ ਹੋਵੇ,
ਉਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕਿਸ ਕੰਮ, ਜਿਹੜੀ ਬਿਅਰਥ ਹੋਵੇ।(208)

ਰਿੰਦ ਅਤੇ ਪਾਰਸਾ ਦੋਵੇਂ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ,
ਵੇਖੀਏ, ਉਹ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।(209)

ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਹੈ,
ਬਿਨਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਦੇ ਸਭ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਹੈ।(210)

The godly remembrance is an enormous wealth,
And it surpasses all the treasures, commodities and silver.(205)

Whosoever aspires for the Almighty, the Almighty adores him,
And, consequently, the godly love affects him as prominent elixir.(206)

The purpose of this body's aspiration is the recollection of the Almighty,
However, it dwells in the eloquence of the holy men.(207)

Only that holiness is worth, which is rendered for the truthfulness,
What worth is that sovereignty which is meaningless?(208)

Both, the drunkard and the teetotaller, are aspirants,
See, for whom that Celestial Being craves.(209)

The human is that one who yearns for worship,
As, without the godly pontification, it is all dishonour.(210)

ਪਰੰਤੂ ਜਾਹਰਾ ਤੋਰ ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਸਹੀ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।(211)

ਦੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹਨ,
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ।(212)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਪੂਰਨ ਜਗਿਆਸੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(213)

ਰੱਬ ਦੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਰੱਬ ਦਾ ਜਗਿਆਸੂ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(214)

ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਾ ਬਣਿਆ ਰਹੁ,
ਬੇਅਦਬ (ਮਨਮੁਖ) ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਦਾ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(215)

ਉਮਰ ਉਹੀ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਉਹ ਉਮਰ ਕਿਸ ਕੰਮ,ਜੋ ਅਜਾਈਂ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਏ ?(216)

However, apparently only that one is befitting,
Who has achieved the absolute preceptor.(211)

Both, the temporal and the celestial worlds are obedient to the Almighty,
And both the domains are aspiring for a glimpse of the Almighty.(212)

Whose affection is directed towards the Almighty,
Authentically, he becomes a seeker of the knowledge.(213)

The celestial seekers delve into the worship of the Almighty,
And the godly aspirant showers resplendence upon all.(214)

The reality is that you must linger on as a man of God,
A disrespectful one faces perpetual celestial humiliation.(215)

That age is auspicious which is expended in the godly remembrance,
Otherwise what good is that time, which is spent vainly?(216)

ਬੰਦਾ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਲਾਜ ਹੈ।(217)

ਸੁਭਾਗੀ ਹੈ ਉਹ ਅੱਖ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਵੇਖ ਲਿਆ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਉਸ ਦੇ ਵਲ ਹੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ(218)

ਇਹ ਜਹਾਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜਹਾਨ ਸੱਚ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ,
ਪਰ ਰੱਬ (ਸਤਿ) ਦੇ ਭਗਤ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹਨ।(219)

ਜੋ ਕੋਈ ਰੱਬ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਗਿਆ,
ਉਸ ਦਾ ਜਸ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਬਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਫੈਲ ਗਿਆ।(220)

ਰੱਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਰੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਹੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਸੁੱਖ ਹੈ।(221)

ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਹੈ।(222)

Man is born to worship,
And meditation and reminiscing are eternal remedies.(217)

Fortunate is the eye, which has attained vision of the lover's
countenance,
As the pupils of both the domains are always directed towards him.(218)

Both, this world and that world, are permeated with truth,
But true godly beings are rare on this earth.(219)

The one who has become one with the Almighty,
Is admired throughout the countries of Rome and Habash.(220)

To blend with the entity of the Almighty is the godly affection,
And in the fondness for God, there lies the eternal bliss.(221)

Under the shade of the Master, he is worthy and respectable,
And we, under the shade of worship, are seeking his shelter.(222)

ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ,
ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਭਿਖਾਰੀ ਹਾਂ।(223)

ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।(224)

ਉਮਰਾਂ ਭਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਢੂੰਡਦੇ ਰਹੇ,
ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਇਛਾਵਾਨ ਰਹੇ।(225)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੌਲਤ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਉਹ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਇਕ ਵਚਿਤ੍ਰ ਸੂਰਜ ਬਣ ਗਿਆ।(226)

ਉਸ ਰੱਬ (ਸੱਚ) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਗਫਲਤ ਹੈ,
ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਭਾਗਾਂ (ਵਾਲਿਆਂ)ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੈ।(227)

ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤਾਂ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ;
ਜੇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।(228)

He, in the footsteps of the Master, is the sovereign of the universe,
And under the shade of the worship, while meeting him, we remain just
the supplicants.(223)

He, in the guise of the Master, helps us all to subsist,
And through the worship alone we come to know of him.(224)

Throughout the ages they strove for such (godly) fortunes,
And spent all their lives aspiring for such company.(225)

One who attains just an iota of such (divine) affluence,
Ultimately epitomizes a radiating Sun.(226)

Except that celestial entity, all is dereliction.
And the godly recollection is the wealthy possession of the blessed
ones.(227)

The glimpses of the godly vision are gained,
Only if the congregation of the holy men affects one.(228)

ਜੇ ਕਰ ਸੱਚ ਦਾ ਇਕ ਹਰਫ ਵੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਘਰ ਕਰ ਜਾਏ,
ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਹਰ ਜੜ੍ਹ ਤਕ ਸੱਚ ਹੀ ਸੱਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(229)

ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਵਰ੍ਹਦਾ ਹੈ।(230)

ਇਹ ਸਭ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਇਕ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ ਹੈ।(231)

ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਨਹੀਂ,
ਹਰ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਦੀ ਉਥੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ।(232)

ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਰੂਪ ਹਨ,
ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਲਈ ਪਨਾਹ ਹਨ।(233)

ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿਰਤ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ,
ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਯੂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਲੰਘਾਂਦੇ ਹਨ।(234)

Even if one word of truth secures abode in the heart,
Then, through the root of each hair, the veracity will prevail.(229)

Whosoever puts himself on the godly path,
Gets the celestial resplendence on his face.(230)

It is all the benevolence of their association,
As the divine company is a magnanimous treasure.(231)

Nobody knows the state of those holy men,
Because not all and sundry can get an access to them.(232)

Apparently they seem to be the embodiment of the Almighty,
But, in fact, they are the sanctuary for both the domains.(233)

In spite of performing their jobs, they are not restrained by their work.
As they expend their ages in the remembrance of the Almighty.(234)

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ,
ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਹਾਥੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਵਾਲੇ ਹਨ।(235)

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈਂ, ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਇਮਤਿਹਾਨ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਹੈ।(236)

ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ,
ਅਜਿਹੀ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਨੇਕ ਬਖਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ, ਗਮ ਨਹੀਂ।(237)

ਉਹ ਆਪ ਬਹੁਤ ਉਚੇਰੇ ਅਤੇ ਵਡੇਰੇ ਹਨ, ਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਥਾਂ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ।(238)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ,
ਸਮਝੇ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਫੜ ਲਿਆ।(239)

ਇਹ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਰੱਬ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ,
ਪਰ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਭੱਜਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਕਿਥੇ ਹੈ।(240)

They consider themselves to be as humble as an ant,
Although, they possess the might of the dreaded elephant.(235)

Whatever you observe around, gets overwhelmed by them,
As their splendour is beyond any scrutiny.(236)

The congregation of the godly lovers is a superb blessing,
And such wealth and generosity cannot be affected by any worries or sorrows.(237)

They, themselves, are lofty and magnanimous,
And whosoever revels in their company, is highly acclaimed.(238)

Deem one who has recognised his roots,
to have attained the path of the worship.(239)

Both this earth and the heaven are diffused with the pious existence,
But this temporal world is running around to find 'where God, Almighty is.'(240)

ਜੇਕਰ ਅੱਖਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਣ,
ਫਿਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੇਨੂੰ ਦਿਸੇਗਾ, ਉਹ ਰੱਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।(241)

ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ(ਗੁਰਮੁਖਾਂ) ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਿਆ, ਸਮਝੇ ਉਸ ਨੇ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰ ਲਏ,
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਰਾਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲਿਆ।(242)

ਇਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਰੀਤੀ ਅਜਬ ਰੰਗ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਅਜੇਹੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਭਗਤੀ ਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਦੀ ਬਰਖਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ।(243)

ਉਹ ਇਸ ਮਾਯਾ ਦਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ, ਇਹ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ,
ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਜਦਿਆਂ ਸਹਿਤ ਉਸੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਸਦਾ ਸੋਭਦੀ ਹੈ।(244)

ਉਹ ਹੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਹੈ,
ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਹੈ।(245)

ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਦਾ ਸੋਭਦਾ ਹੈ,
ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵੀ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।(246)

If the eyes get focussed on the godly vision,
Whatever becomes visible, it is celestial glimpse.(241)

Whosoever saw them (the holy-men), deem, he had godly glimpse,
And he had perceived the way to worship.(242)

This affection for the Almighty affects in strange ways,
As, through each element of such fondness, godly splendour is
showered.(243)

He is the master of this illusion as it is his own image,
And through the supplication and obeisance only his worship becomes
meritorious.(244)

He himself is the embodiment of the Almighty,
And his meditation flows through the entire human body.(245)

The masters attain honour through the Master,
Consequently the human being should persist in worship.(246)

ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਸਾਹਿਬੀ (ਵਡਿਆਈ)ਕਰਨਾ ਹੈ,
ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬਸੰਤ ਦੀ ਰੁਤ ਹੈ।(247)

ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਸਦੀਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵੀ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।(248)

ਤੂੰ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਿਆ ਹੈ(ਕੁਰਾਹੇ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ)
ਕਿ ਮਾਯਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਤੂੰ ਰੱਬ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ।(249)

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਸਦਾ ਰਾਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ,
(ਇਸ ਲਈ)ਤੂੰ ਛਿਨ ਪਲ ਲਈ ਤਾਂ ਰੱਬ ਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੋੜ।(250)

ਜਦ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਲ ਝੁਕਿਆ,
ਫਿਰ ਉਹ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਤੈਥੋਂ ਕਦ ਵਖ ਹੈ?।(251)

ਜੇ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਉਚ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਰਿਹਾ,
ਤਾਂ ਹੇ ਹੋਸ਼ ਵਾਲੇ,ਤੇਰਾ ਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਮੇਲ ਕਿਹਾ(ਤੂੰ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਉਹ
ਕਿਥੇ)?(252)

The master's trait should be the admiration of the Master,
As only through the godly achievements, the Spring is savoured.(247)

The Master's praises are eternal,
And the man's meditation remains dynamic for ever.(248)

You have turned your back on the Master,
Because under illusion you have renounced him.(249)

The temporal wealth is transient,
And, therefore, may be momentarily, divert your attention to the
Almighty.(250)

When your heart is permeated through the remembrance of the
Almighty,
How can That All-provider stay alienated from you.(251)

If you remain oblivious of the celestial consciousness,
O, the benighted one, what alliance prevails between you and him?(252)

ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹਰ ਭੁੱਲੜ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।(253)

ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।(254)

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਬਖ਼ਸ਼,
ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਮਰ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਭਲੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।(255)

ਉਮਰ ਓਹੀ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਜ਼ਰੇ, ਬਿਅਰਥ ਹੈ।(256)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮਨੋਰਥ ਚੰਗੇਰਾ ਨਹੀਂ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਚਿੱਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।(257)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।(258)

His recollection is the remedy for the agonies of both the worlds,
And his remembrance is kindly light for all the forgetful ones.(253)

Reflecting upon his name is imperative for all,
And reprehensible is one who disregards him.(254)

O, Almighty, endow this man with such vigour,
That he expends his life imbued with your worship.(255)

That life is worth, which elapses in remembrance of the Almighty,
And the one passed without him is just dissipation.(256)

There is no purpose nobler than the recollection of the Almighty,
As, without reminiscing God, our mind cannot be satisfied.(257)

There is eternal happiness in the recollection of the Almighty,
And how lucky we are that this is leading us on a kindly way!(258)

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੱਬ(ਸੱਚ) ਸਾਰਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ,
ਫਿਰ ਇਕ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੀ ਸਿਦਕ ਈਮਾਨ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(259)

ਗਿਆਨਵਾਨ ਦੀ ਅੱਖ ਹੀ ਰੱਬ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ,
ਗਿਆਨਵਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਹੀ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(260)

ਤੂੰ ਸਦਾ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਰਕਤ ਸਦਕਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(261)

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਇਹ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਜਾਨ ਸਭ ਉਸੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ।(262)

ਅੱਖ ਦੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੰਗਤ ਕਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨ ਹਨ,
ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਬਣ ਗਈ।(263)

ਵੱਡ ਭਾਗੀ ਹੈ ਉਹ ਸੰਗਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਅਕਸੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ,
ਅਤੇ ਹਰ ਨਾਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਝਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।(264)

Although the Almighty abides in all the hearts,
Yet only a discerning one becomes resolutely faithful.(259)

Perception of the learned one only is worthy of Gods' vision,
As only an erudite person can perceive his mysteries.(260)

Always remain in the assembly of the holy ones,
So that you can achieve emancipation through his benevolence.(261)

Whatever is visible, it is through their audience,
As this body and the soul, are all his being.(262)

The pupils of the eyes are glittering due to their association,
And, through their assembly, the dust of my body has turned into a
flower-garden.(263)

Blessed is that congregation, which has transformed the dust into elixir,
And every humble one into an intelligent one.(264)

ਹਰ ਪਲ ਛਿਨ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਲਈ ਮੋਤੀ, ਲਾਲ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(265)

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਸਭ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਬੰਦੇ ਲਈ ਬਹੁ-ਮੁੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(266)

ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ? ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਕੀ ਰਹੁ ਰੀਤੀ ਹੈ,
ਉਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹਨ।(267)

ਉਹ ਪਲ ਭਰ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ,
ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁੰਦਰ (ਯਾਦ ਦਾ) ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਨੌਵਾਂ ਆਸਮਾਨਾਂ ਓਪਰ ਝੁਲਾਂਊਦੇ
ਹਨ।(268)

ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦੇ ਹਨ,
ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਜਾਵਟ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।(269)

ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਲਈ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਗਹਿਣਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਮੋਤੀਆਂ ਭਰੀ ਹੈ।(270)

Every minute and instant, which one spends in reminiscing him,
For him it is turned into a pearl, a garnet and a diamond.(265)

All these worldly diamonds and garnets are destructible,
Only the godly recollection is the most precious for the human
beings.(266)

Do you know, what the attributes of the godly adherents are?
They are emancipated from the bondage of life and death.(267)

They cannot survive without the worship; not for a moment even,
And they wave their divine flag all over the nine regions.(268)

They aspire for the welfare of the whole universe,
And endow resplendence to all the embellishments.(269)

For the godly adherents, the divine remembrance is the adornment,
Because the eyes of the godly devotees are filled with the pearls of
celestial splendour.(270)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਅਮਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਾਠ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਭ ਉਪਰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।(271)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਦਰਜਾ ਰਖਦੇ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਵਾਸ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ।(272)

ਇਹ ਸਾਰੇ(ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰੇ) ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਹਨ,
ਇਹ ਦੁਨੀ ਸੁਹਾਵਾ ਬਾਗ ਰੱਬ ਦੀ ਹੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਹੈ।(273)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਦੋਸਤ ਮਿਤ੍ਰ ਬਣਿਆ,
ਸਮਝੋ ਉਸ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੁਮਾ ਪੰਛੀ ਦੇ ਪਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸੁਭਾਗਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
(ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੁਮਾ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਜਿਸ ਉਤੇ ਪੈ ਜਾਵੇ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।(274)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਸਮਝੋ ਆਪਣਾ ਆਪਾ (ਖੁਦੀ) ਛੱਡਣਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹਰ ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ (ਦੇ ਬੰਧਨ) ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ
ਹੈ।(275)

ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਅਸਲੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ,
ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ।(276)

Their discourses are the means of worship for eternal life,
And on their tongues, always remains the recollection of the
Almighty.(271)

Their articulations epitomise the celestial authority,
And, even, one breath of theirs does not transpire without godly
reflection.(272)

They all aspire for the godly glimpse,
As this world is the Almighty's flower-garden.(273)

The shadow of the one who won the fraternity of the godly devotees,
Is of those more auspicious than the shade under the spread-wings of
the bird Huma.(274)

Deem the godly recollection as the surrender of the self, and
Except celestial love in the heart, as liberation from all others
(attachments).(275)

To get the emancipation from one's own self, is the real deliverance,
And to submit the mind in the godly love is the real deliverance.(276)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਦਿਲ ਲਾ ਲਿਆ,
ਉਹ ਸਮਝੇ ਨੌਵਾਂ ਤਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਟੱਪ
ਗਿਆ।(277)

ਰੱਬ ਨਾਲ ਦਿਲ-ਜੁੜੇ ਅਜਿਹੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ,
ਸਮਝੋ ਰਸਾਇਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਨਸੀਬ?(278)

ਦੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹੈਰਾਨ ਹਨ,
ਇਸ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਹੈਰਾਨੀ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।(279)

ਜਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰੀਵ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।(280)

ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਚੁਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।(281)

ਇਕ ਗਿਆਨਵਾਨ ਲਈ ਏਹੀ ਇਕ ਅਮਰ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ,
ਇਹ ਕਥਨ ਆਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।(282)

Deem the one who fell in love with the Almighty,
As leaping through all the nine heavenly domains.(277)

The company of the devotees with hearts engrossed in celestial love,
Is an elixir; but how can that be your destiny?(278)

Both, the heaven and the earth, are in predicament,
And being in a dilemma, they are perplexed.(279)

Any one who possesses godly and pious aspiration,
Must receive eternal knowledge from his holy guide.(280)

The celestially enlightened ones lead you to meet God,
As they have secured the nectar of immortality.(281)

This is the eternal achievement for an enlightened one,
This fact is well-known and acclaimed universally.(282)

ਗਿਆਨਵਾਨ, ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਹੁ ਨਾਲ ਮਿਲ ਚੁਕੇ ਪਰੇਮੀ,
ਸਦਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਦੇ ਹਨ।(283)

ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਉਸੇ ਦਾ ਰਾਹ ਦਰਸਾਂਦੀ ਹੈ।(284)

ਜਦ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਆਪਣਾ ਮੁਖੜਾ ਵਿਖਾਵੇ,
ਤੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਬ ਤੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।(285)

ਜੇ ਕਰ ਦਿਲ ਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੈ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਪੈਰ ਵਿਚੋਂ, ਸਮਝੋ, ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਕੰਡਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।(286)

ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਕੰਡਾ ਜਦ ਦਿਲ ਦੇ ਪੈਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਦਿਲ ਦਾ ਮੰਦਰ ਰੱਬ ਨਾਲ ਵਸ ਗਿਆ।(287)

ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਤਰੇ ਵਾਂਗ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿੱਗਾ,
ਸਾਗਰ ਬਣ ਗਿਆ, (ਰੱਬ ਦੇ ਚਰਨੀ ਢਠਿਆਂ ਨੂੰ) ਰੱਬ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋ
ਗਿਆ।(288)

The self-realised, enlightened, and affectionate devotees,
Forever meditate upon his name.(283)

To recount the godly name is their worship,
And eternal prosperity leads to his path.(284)

When the eternal prosperity displays its semblance,
Deem that, you belong to the Almighty and the Almighty belongs to
you.(285)

If the heart is silhouetted by the godly shadow,
Deem that the thorn of the separation is eliminated from the core of the
heart.(286)

When the thorn of the separation goes out of the core of the heart,
The heart's chamber is inhabited by the Almighty's existence.(287)

Like the drop of water which falls into the river,
And submerges into the water, (the godly beings) seek the godly
rapprochement.(288)

ਜਦ ਕਤਰਾ ਸਾਗਰ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ,
ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।(289)

ਕਤਰਾ ਜਦ ਦਰਿਆ ਵਲ ਨੂੰ ਵਗ ਚੌੜਿਆ,
ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕ ਕਤਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ।(290)

ਪਰ ਜਦ ਕਤਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਅਮਰ ਮਿਲਾਪ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ।(291)

ਕਤਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਤਰਾ ਸਾਂ,
ਪਰ ਮੈਂ ਸਾਗਰ ਦੀ ਚੌੜਤਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਿਣ ਲਿਆ ਹਾਂ।(292)

ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਗਰ ਨੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਹਿਤ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ,
ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।(293)

ਤੇ ਉਹ ਸਾਗਰ ਦੀ ਚੌੜਤਣ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਲਹਿਰ ਵਾਂਗ ਉਠਿਆ,
ਲਹਿਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਤੇ ਲਹਿਰ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਕੀਤਾ।(294)

Once when the drop amalgamates into the river,
It does not remain subject to separation.(289)

When the drop flows towards the river,
It perceives the value of its independent identity.(290)

But when the drop accomplishes the eternal fusion,
In reality, its desire is fulfilled.(291)

Then the drop declares, 'Although I was just a drop of water,
Yet see how much I have assessed the magnitude of the sea.'(292)

If the river, very kindly, has accepted (drop) me,
It has merged me into its own self.(293)

Then it (drop) emerged out of the vastness of the river accompanying
the waves,
And in form of a wave, it supplicated the river.(294)

ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਬੰਦਾ ਜੋ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ,
ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਉਪਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ।(295)

ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਸਾਗਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਇਕੋ ਹਨ,
ਫਿਰ ਵੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਬੜਾ ਫਰਕ ਹੈ।(296)

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਲਹਿਰ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਅਨੰਤ ਸਾਗਰ ਹੈਂ,
ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਧਰਤ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਾਲਾ ਫਰਕ ਹੈ।(297)

ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ,
ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਲਹਿਰ ਹਾਂ।(298)

ਤੈਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,
ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।(299)

ਉਹ ਪੂਰਨ ਕਾਦਰ ਕੁਦਰਤ ਰਾਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਹੈ,
ਸਿਰਜਨ-ਹਾਰ ਆਪ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ।(300)

Similarly, the human-being who blends with the Almighty,
Achieves perfection in the avenues of worship.(295)

The wave and the river, although, seem amalgamated into one,
Still variation in between the river and the wave is conspicuous.(296)

I am just a wave but you are unfathomable sea,
And there is as much divergence between us as between the sky and
the earth.(297)

Although I am obscure, I am endowed with your benevolence,
Because I am still a wave in your pious creation.(298)

You need the congregation of the holy men,
Above all, you just secure them (i.e. waves).(299)

The perfect creator appears in his creation,
As the creator dwells in his own creation.(300)

ਕਾਦਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ,
ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਮਾਲ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(301)

ਤਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਵੀ,ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ! ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਕਿ ਰੱਬ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?।(302)

ਜੇ ਤੇਰਾ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਜ਼ਾਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,
ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਚਨ ਨਾ ਕਹਿ।(303)

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੈ,
ਬਿਨਾਂ ਬੰਦਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ {ਕੇਵਲ}ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਹੈ।(304)

ਰੱਬ ਨੇ ਵੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ,
ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ।(305)

ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਰੱਬ ਹਾਂ,
ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੂਲੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ।(306)

The creation and the creator are fused into one,
And the pious ones, forsake all in their entirety, except the Almighty,
. (301)

Then, you too, O My Friend, will have to decide,
Who the Almighty is and who you are. (302)

If you have got blended with that divine entity,
Except his worship, utter no other word. (303)

As, all there is, it is due to meditation upon him,
Without his worship, the life remains a dishonour. (304)

The Almighty, too, has proclaimed (for us) to revel in the worship
And any one who becomes his devotee, achieves the bliss. (305)

Who so ever claimed, 'I am the Almighty,'
Sharah* put him like Mansoor on the gallows. (306)

(* Islamic code of religious conduct.)

ਰੱਬ ਦੀ ਮਸਤੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ,
ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨੀਂਦ ਵੀ ਜਾਗਰਤਾ ਹੈ।(307)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਬ ਹੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(308)

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।(309)

ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ,
ਉਸੇ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੋ ਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਫੜੀ ਰੱਖ।(310)

ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਵੇਖ,
ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਣ,ਉਸ ਨੂੰ ਸਬ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸਮਝ।(311)

ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟ ਕੋਈ ਸਿਖਿਆ ਨਹੀਂ,
ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਢੂੰਡਾਊ ਲਈ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ
ਬਣਦਾ।(312)

Infusion in the godly ecstasy, keeps one conscious,
And for the enlightened ones, even sleeping is realization.(307)

In actuality, the disobedience is repaid for its doings,
But it is the submission, which leads to the kindly light.(308)

If you have epitomised the Almighty from head to feet,
And want to merge into that unique entity,(309)

Adopt the way of worship,
Become his serf and keep walking in your avenue.(310)

Under all circumstances regard him as present,
And deem him omnipresent, and as observing all.(311)

On the route to the Almighty, there is no other lesson except to adore
him,
And for the godly searchers, there is no way except to remain in his
will.(312)

ਰੱਬ ਦੇ ਢੂੰਡਾਓ ਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਪੂਰ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ।(313)

ਸਤਕਾਰ-ਹੀਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ?
ਬੇ-ਅਦਬ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ।(314)

ਸਤਕਾਰਹੀਨ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ,
ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਲੜ ਰੱਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਸਕਿਆ।(315)

ਸਤਕਾਰ ਹੀ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ-ਵਿਖਾਊ ਹੈ,
ਸਤਕਾਰ ਹੀਨ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(316)

ਸਤਕਾਰ ਹੀਨ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਕਹਿਰ ਕਾਰਨ ਧਿਰਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(317)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਕਦੀ ਜਾਏਂ,
ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਉਥੇ ਸਤਕਾਰ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਮਿਲੇਗੀ।(318)

The seekers of the Almighty forever remain in submission,
And they always sojourn and stroll around in respect.(313)

What does an impertinent one know about his way,
As the disrespectful one can never envisage the Almighty?(314)

A disrespectful one can never find the godly avenue,
And no forgetful one has ever found the righteous way.(315)

Only respectfulness shows the way to the divine domain,
And the disrespectful one remains devoid of the celestial
benevolence.(316)

How can a disrespectful one realize the godly avenue,
Because he is condemned through the divine curse?(317)

If you take protection under the umbrella of the devotees of the God,
You will be imparted respectful assignments.(318)

ਸਤਕਾਰ ਹੀਨ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਸਤਕਾਰ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ,
ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਦੀਵਾ ਵੀ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ।(319)

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਤੂੰ ਹਰ ਬੇਅਦਬ ਨੂੰ ਅਦਬ ਬਖਸ਼,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਯੂ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਲੰਘਾ ਸਕੇ।(320)

ਹੇ ਜੀਵ! ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਸੁਆਦ ਆ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ, ਹੇ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼, ਤੂੰ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਏਂਗਾ।(321)

ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਥਿਰ ਜਾਣ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਸ ਜਾਨ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਆ ਟਿਕਿਆ ਹੈ।(322)

ਰੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਚਾਓ ਆਤਮਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਸਿਦਕ ਈਮਾਨ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਹੈ।(323)

ਰੱਬ ਦਾ ਚਾਓ ਹਰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਘਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮਿਟੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਪਨਾਹ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ?(324)

The disrespectful ones approach this place and become the teachers of
honour.

Here, even an extinguished lamp endows light to the world.(319)

Oh, My Almighty, shower the knowledge upon every impertinent one,
So that he may expend his life in your recollection.(320)

O, Being if you relish the taste of godly reminiscence,
O you the Virtuous One, you will become immortal.(321)

Deem this body of dust as everlasting,
Because his love has taken abode in this fortress.(322)

The godly fondness and enthusiasm are breath for the soul,
And his remembrance is the treasure of faith and belief.(323)

See, how the godly yearning dwells in each heart,
And how can he take lodging in the house of dust.(324)

ਪਰ ਜਦ ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੋਕ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ,
ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਦੀਵੀ ਦੌਲਤ, ਸਮਝੋ, ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਲਗ ਗਈ।(325)

ਉਸ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਰਮਾ ਹੈ,
ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਧੂੜ ਤਾਜ ਤਖਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮੁੱਲ ਦੀ
ਹੈ।(326)

ਸੱਚੇ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ
ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਟਿਕਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ।(327)

ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਤੈਨੂੰ ਸਥਿਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।(328)

ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੀ ਅਪਣਤ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(329)

ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਆਸਰਾ ਸਥਿਰ ਹੈ,
ਉਂਜ ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਚੜ੍ਹਾਉ ਨੂੰ ਉਤਰਾਉ ਹੈ।(330)

But when the fondness for the Almighty comes to your rescue,
Deem the everlasting wealth falling in your hands.(325)

The dust of his avenues is collyrium for your eyes,
And, for the enlightened ones, such dust is superior to the royal
crown.(326)

In the light of truthful consciousness,
The temporal wealth is not a perpetual commodity.(327)

The meditation upon the Almighty is ever imperative for you,
As the godly worship keeps you dispassionate.(328)

The enlightened ones are imbued with the celestial knowledge,
And the yearning for the godly awareness is strewn in their blood.(329)

The shelter of the godly affection is resolute,
Though every rise has its downfall.(330)

ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਕਮਾਲ ਸਦੀਵੀ ਹੈ,
ਕਾਸ਼ ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਇਕ ਕਿਣਕਾ ਹੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ?(331)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ {ਇਹ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਕਿਣਕਾ} ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਅਮਰ ਹੋ ਗਿਆ
ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ।(332)

ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਫਲ ਆਈ,
ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਇਕ ਕਿਣਕਾ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਸ ਗਿਆ।(333)

ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਵਾਲ ਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੌਂਦਾ ਹੈ,
ਜਹਾਨ ਉਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਲ ਜੀਉਂ ਉਠਦਾ ਹੈ।(334)

ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਰੱਬ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ।(335)

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੋਪ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਜਾਤ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਛੁਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(336)

The fondness for the Almighty's wonders is eternal,
Alas! an iota of his affection could be gained!(331)

The one who achieves (even an iota), becomes immortal,
As, verily, his aspirations are fulfilled.(332)

When his expectations bear fruit,
A speck of the godly fondness inhabits his heart,(333)

The nectar drips from each one of his hair,
And the whole world rejuvenates through the aroma.(334)

Fortunate is the man who achieves the Almighty,
And renounces everything except him.(335)

In spite of subsisting in the worldly guise, he is imperceptible,
And, like the godly-being, he likes to remain obscured.(336)

ਬਾਹਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁੱਠ ਭਰ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਦਿਸਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਸਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੰਗ ਵਸਦਾ ਹੈ।(337)

ਬਾਹਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਦਿਸਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(338)

ਬਾਹਰੋਂ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਲਬ ਲੋਭ ਵਲ ਝੁਕਿਆ ਦਿਸੇ,
ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(339)

ਬਾਹਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਊਠਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਦਿਸੇ,
ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਖਪ ਖੰਡ ਤੋਂ ਨਿਆਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(340)

ਜਾਹਾਰਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਵਲ ਝੁਕਿਆ ਦਿਸੇ,
ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਜਲ ਥਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(341)

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਸੁਗੰਧੀ ਦੀ ਸੰਦੂਕੜੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(342)

Apparently he may seem to be a slave in the handful of dust,
But, internally, he remains permeated by the company of the Almighty.(337)

Visibly he seems to be engrossed in the love of wife and child,
But, in reality, he always remains bonded with the Almighty(338)

Seemingly, he appears to be absorbed in greed and voracity,
But his innermost remains chaste with the godly reminiscence.(339)

Presumably, his attention is diverted towards the camels and the horses,
But, his inner self is indifferent to the worldly affairs.(340)

Overtly, he may have an inclination to gold and silver,
But, in fact, he abounds (celestially) in water and land.(341)

Slowly and steadily his innermost becomes apparent,
He develops like the box of sweet aromas.(342)

ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਬਾਹਰਲਾ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਦੋਵੇਂ ਜਗਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(343)

ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜੀਭ ਪਰ ਸਦਾ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਜੀਭ ਦਿਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਜੀਭ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(344)

ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਇਉਂ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ,
ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੌਖੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।(345)

ਉਸ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਮੰਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀ ਹੈ।
ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਥੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ।(346)

ਇਸ ਰਾਹ ਦਾ ਮੁਸਾਫਿਰ ਆਪਣੇ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪੁਜ ਗਿਆ,
ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ।(347)

ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਸਦਾ ਛਲਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(348)

Internally and outwardly he achieves harmony,
And both the domains become obedient to his commands.(343)

Both his heart and his tongue, are strewn with divine retention.
The heart is transformed into a tongue and the tongue into a heart.(344)

The divinely accomplished ones have expounded,
That godly beings remain happy and prosperous in celestial
recollection.(345)

The dominance and prominence of the True Being is honourable.
I pay my obeisance to the travellers proceeding on this path.(346)

The way-farer progressing on this course, has reached the destination,
And his mind has achieved the awareness of his conquests.(347)

The godly beings just need his reminiscence,
As the cup of godly fondness, when full, always overflows.(348)

ਉਸ ਸੱਚੇ ਪਰਵਦਗਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਸੋਭਦੀ ਹੈ,
ਉਸ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੁਠ ਨੂੰ ਰੌਣਕ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।(349)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦੇ ਚਾਉ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ,
ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭੇਤਾਂ
ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕੀਤਾ।(350)

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਚਮਕ ਉਠੀ,
ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਚਾਉ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਨ ਲਗ
ਪਿਆ।(351)

ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ ਉਸ ਸਰਬ ਸਮਰਥ ਕਾਦਰ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੇ,
ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਕ ਕਤਰੇ ਤੋਂ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਾ
ਦਿੱਤਾ।(352)

ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ, ਉਸ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੋ ਗਈ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਪਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ।(353)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਉਸ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸੱਚ ਦਾ ਫਲ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ।(354)

The dominance is the prerogative of the True Lord,
And that Lord has endowed brightness to this, handful of dust.(349)

The passion for the divine remembrance bestowed upon him the honour,
And the godly fondness enlightens him on all the secrets.(350)

Then this handful of dust sparkled through his recollection,
And in his heart the divine love radiated.(351)

Let us sacrifice ourselves for that Accomplished All-powerful being who,
With a drop of water, transforms this dust into a glittering sun.(352)

Let us sacrifice ourselves for the dust which became luminous,
And, which was endowed with such a benediction.(353)

Applause, for the nature, which bears the godly fruits,
And which has bestowed the power of eloquence upon this handful of
dust.(354)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ,
ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ ਉਸ ਅੱਖ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸਚ ਤੇ ਮੋਹਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(355)

ਕਿੱਡਾ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਉਹ ਦਿਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਬ ਦਾ ਚਾਉ ਹੈ,
ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(356)

ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਉਹ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਤੇ ਪਰਣਾਮ ਕੀਤੇ,
ਅਤੇ ਜੋ ਖੁੰਡੀ ਵਾਂਗ ਚਾਉ ਦੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਲੈ ਭਜਿਆ।(357)

ਸੁਭਾਗੇ ਹਨ ਉਹ ਹੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਲਾਘਾ ਲਿਖੀ,
ਸੁਭਾਗੇ ਹਨ ਉਹ ਪੈਰ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੇ।(358)

ਭਲੀ ਹੈ ਉਹ ਜੀਭ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੀ ਹੈ,
ਭਲਾ ਹੈ ਉਹ ਹਿਰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਦਾ ਹੈ।(359)

ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਵਸਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਦੀ ਧੁਨ ਹਰ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।(360)

The divine reminiscence is the accomplishment of this life,
And we adore the vision, which is captivated by the veracity.(355)

How auspicious is the heart, wherein lies the fondness for the Almighty!
In fact it becomes paradigm of godly affection.(356)

Fortunate is the head which paid the obeisance on the righteous path,
And, like the pole-stick, took away the ball of kindness.(357)

Felicitous are the hands which transcribed his admirations,
And propitious are the feet, which passed through his avenues.(358)

Virtuous is the tongue, which revels in his name,
And tender is the heart which remains in his meditation.(359)

He dwells in all the parts of our body,
And the affection for him is permeated through each male and female heart.(360)

ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਉਸ ਸੱਚੇ ਵਲ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ,
ਉਸ ਦਾ ਚਾਉ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।(361)

ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, ਕਿ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਜਾਏਂ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਉਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ
ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(362)

ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦੇ,
ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਰਖਾਨ ਤੋਂ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਟੁਕੜੇ ਚੁਣ।(363)

ਉਸ ਦੇ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੇ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਚਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਅਵੱਸ਼ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।(364)

ਜਦ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਆਪਣੇ ਨੂਰ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ,
ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਉਮਰ ਫਲ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।(365)

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਤੈਨੂੰ ਹਰ-ਮਨ ਪਿਆਰਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।(366)

All the desires and aspirations are directed towards him,
And euphoria for him is enshrined in every hair.(361)

If you want that you may hold the celestial knowledge,
Sacrifice your life and unify your existence with his being.(362)

Sacrifice for the True Lord, whatever you possess,
And for a moment pick your crumbs from his dining-place.(363)

When you are satisfied with the awareness of his true knowledge,
Obviously, your objectives are fulfilled.(364)

When the sun of the celestial cognisance confers just a speck of its
resplendence,
You achieve the fruit for your whole life,(365)

Your entity, then, exhilarates and glitters,
And the godly eagerness earns you adorability of the people.(366)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਉ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਨਾਲ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਖੁਲ੍ਹ ਗਏ।(367)

ਤੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਅਤੇ,
ਇਸ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਅਨੰਤ ਧੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ।(368)

ਉਸ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਹਨ,
ਤੇਰੇ ਮਾਲ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਮੋਤੀ ਹਨ।(369)

ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਫਿਰ ਚਾਹੇਂਗਾ, ਹੇ ਵਡੇ ਮਰਤਬੇ ਵਾਲੇ,
ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਬਿਅੰਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।(370)

ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੌਂਕ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇਂ।(371)

ਜੇ ਕਰ ਤੇਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸ਼ੌਂਕ ਤੇ ਚਾਉ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਸਰ ਕਰੇਗੀ।(372)

Whosoever develops the godly affection,
Through his key all the locks are undone.(367)

You, as well, open the lock of your heart,
And from this hidden treasure acquire untold amount of the wealth.(368)

Therein, there is abundance of pearls and diamonds,
And in your lot, many royal gems are writ.(369)

O you the Honourable One, whatever you may desire,
It will be available to you from this infinite treasure.(370)

Go, and gather round the godly enthusiasts,
So that you can acquire such celestial fondness.(371)

If you perceive the true attachment for the Almighty,
The benevolence of their company will enliven you.(372)

ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ,
ਪਰ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ ਹੈ।(373)

ਰੱਬ ਦੇ ਹਾਲ ਦਾ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਾਕਿਫ਼ ਨਹੀਂ,
ਆਰਫ਼ ਸਿਵਾ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਜਾਪ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ।(374)

ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ,
ਅਤੇ ਉਹ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਗਲੀ ਗਲੀ ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ।(375)

ਕਿ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਸੱਚੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ,
ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣ।(376)

ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦਾ ਜਾਣੂ ਮਿਲ ਜਾਏ,
ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਾਜ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣ।(377)

ਜੇ ਸਾਰੇ ਲਸ਼ਕਰ ਰੱਬ ਦੇ ਤਾਲਬ ਹੋ ਜਾਣ,
ਤਾਂ ਸਚ ਮੁਚ ਉਹ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋ ਜਾਣ।(378)

Although nothing dwells in all the hearts except the Almighty,
Yet the truly enlightened ones have their unique lofty status.(373)

Godly state is not discerned by any one except the knowing ones,
And the illuminated ones do not utter anything except reciting his
Name.(374)

Even the kings relinquished their sovereignties,
And went round like mendicants through the streets.(375)

To enable themselves to remain imbued with the godly remembrance,
And to attain emancipation from the cycle of birth and death.(376)

If one meets a guide on such a path,
Then all the purposes of sovereignty are fulfilled.(377)

If all the (armed) forces become the seekers of the Almighty,
As a matter of fact, they all will achieve edification.(378)

ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦਾ ਪਾਧੀ ਮਿਲ ਜਾਏ,
ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜੇ?(379)

ਸੱਚ ਦਾ ਬੀਜ ਜੇ ਦਿਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਬੀਜ ਲੈਣ,
ਤਾਂ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭਰਮ ਦਾ ਪਰਦਾ ਉਠ ਜਾਵੇ।(380)

ਜੇ ਕਰ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਜਾਵੇ,
ਉਹ ਜੜਾਊ ਤਖਤ ਤੇ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਜਮਾਨ ਹੋ ਜਾਣ।(381)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚੋਂ ਸੱਚ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੁੰਗਧੀ ਨਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(382)

ਜੇ ਕਰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਹੁ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ
ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ(ਭਾਵ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ
ਪਰਾਪਤੀ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ)।(383)

ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ,
ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।(384)

If the traveller discovers a guide on that Path,
Why should he decline to accept this sovereignty.(379)

If the seed of truth is sowed into the garden of the heart,
Then the veil of ignorance is lifted away from the core.(380)

If the godly meditation lodges in their hearts,
They possess the diamond-studded eternal throne.(381)

Through their every hair, the aroma of the truthfulness is emitted,
And every one is invigorated by the fragrance of their company.(382)

Their bodies would not renounce the divine name,
Had the reverend preceptor shown them the way.(383)

The life's nectar is retained in the inner most of the heart,
But, without the preceptor, the world cannot know it.(384)

ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ(ਤੇਰੀ)ਸਾਹਰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੈ,
ਤਾਂ ਹੇ ਅਣਜਾਣ! ਤੂੰ ਜੰਗਲ ਬੇਲੇ ਕਿਉਂ ਭੌਂਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ?(385)

ਜਦ ਇਸ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਵਾ ਬਣ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹੀ ਏਕਾਂਤ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।(386)

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਕੋ ਵਾਰ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(387)

ਉਹ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨਵਾਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਟੁਰਦੇ ਹਨ,
ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਚੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣ।(388)

ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(389)

ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਵੀ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਪਵੇਂ।(390)

That true entity is nearer to you than your own aorta,
Why are, you, the Ignorant One, roaming around in the jungles.(385)

When the torchbearer of this road becomes your avenue-leader,
You will attain the solitude inside the congregation itself.(386)

Whatever they possess,
They abdicate just in an instant.(387)

They follow the perfect knowledgeable one,
So that they can achieve the true being.(388)

An absolute preceptor converts you into a perfect saint,
And fulfils all your aspirations.(389)

The truthful criterion is that you embrace the divine attribute,
So that you, too, can shower resplendence like the Sun.(390)

ਸੱਚਾ ਰੱਬ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਤੇਰੀ ਦਿਲਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।(391)

ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹ ਦਾ ਜਾਣੂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲ ਮਤਾਅ ਮਿਲ
ਜਾਵੇ।(392)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ,
ਉਸ ਨੇ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਤਾਜ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।(393)

ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।(394)

ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ,
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(395)

ਅਸਲ ਅਹਿਸਾਨ ਰੱਬ ਦਾ ਸੱਚਾ ਗਿਆਨ ਹੈ,
ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਦੌਲਤ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਵਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।(396)

The true God provides you sweetheartedness,
And the perfect preceptor helps towards that.(391)

If you come in contact with a leader on this path,
Through your insight alone, you can find all the commodities.(392)

One who comes across the perfect preceptor,
The latter puts the crown of true wisdom upon his head.(393)

The true and the perfect preceptor unravels the godly mysteries,
And the seeker achieves the celestial wealth.(394)

Both the worlds are under his command,
And both the worlds are devoted to him.(395)

The true obligation is the truthful godly thought,
And to the enlightened ones, the eternal truth is revealed.(396)

ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਣ ਲਿਆ,
ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ।(397)

ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਨਸਦਾ ਹੈਂ।
ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਤੂੰ ਹੱਜ ਲਈ ਦੌੜਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ।(398)

ਜਦ ਉਹ ਤੇਰੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕਿਥੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈਂ?(399)

ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਇਉਂ ਚਮਕਦਾ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਨੂਰਾਨੀ ਚੰਦਰਮਾ ਆਕਾਸ਼ ਉਪਰ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।(400)

ਤੇਰੀਆਂ ਹੰਝੂਆਂ ਭਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਜੀਭ ਉਪਰ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।(401)

ਤੇਰਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ,
ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ।(402)

When one recognises one's Almighty,
Deem him as the one who captures the celestial riches.(397)

He dwells in your heart but you are searching around,
And he dwells in your abode but you are running towards Mecca, the
Muslim Holy Place.(398)

He is depicted through every hair of yours,
Where are you running outside in his search.(399)

In your divine heart, celestial resplendence is shining,
Just as the glittering moon is shining in the sky.(400)

Through your tear-filled eyes, only he is worth beholding,
And your eloquence proclaims the godly command.(401)

Your body is resplendent with the godly brilliance,
And even the whole universe is glittering with his magnificence.(402)

ਪਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ (ਅੰਦਰਲੇ) ਹਾਲ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਨਹੀਂ,
ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਹੈਂ।(403)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਦੀ ਪੀੜਾ ਦੀ ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।(404)

ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਮੇਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੋ ਜਾਵੇਂ,
ਤੇ ਤੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਜਾਵੇਂ, ਨੇਕ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।(405)

ਤੂੰ ਉਮਰਾਂ ਬੱਧੀ ਰੱਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ,
ਇਸੇ ਲਈ ਤੂੰ ਸਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।(406)

ਤੇਰੀ ਹੀ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਹੈ,
ਇਹ ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਚੋਬਾ ਆਕਾਸ਼, ਸਭ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।(407)

ਇਹ ਅਸਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਉਦਾਲੇ ਇਸ ਲਈ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਚਾਉ ਨਾਲ ਨੇਕ ਸੁਭਾਵ ਹੈ।(408)

But you are not aware of your own self,
And remain in predicament on account of your actions.(403)

The perfect preceptor can endow you with godly realisation,
As he effects the dressings upon the impairments of the (celestial)
segregation,(404)

So that you may join the fraternity of godly compatriots,
Enabling yourself to secure your heart and embracing kind
heartedness.(405)

All your life you remained in the search of the Almighty,
And that kept you in dilemma through out.(406)

Not only you but the whole world is in perplexity,
And so are the heaven above and all the four regions.(407)

The heaven above is revolving around him in an ecstasy,
Because, due to celestial fondness, it has attained kind heartedness.(408)

ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ,
ਜਿਵੇਂ ਫਕੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੀ ਗਲੀ ਲਭਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।(409)

ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਇਹ(ਸਰੀਰ)ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।(410)

ਜਦ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਰੂਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਕਾਰ ਬਥਾ,
ਤਾਂ ਹੇ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤ, ਤੇਰੀ ਸਾਰੀ ਜਾਤ ਉਸੇ ਦੇ ਚਾਉ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ
ਗਈ।(411)

ਸੱਚੇ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਸੱਚੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ,
ਸੱਚ ਦੇ ਪਿਆਲੇ 'ਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀ।(412)

ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਘਰ ਘਰ ਢੂੰਡਦਾ ਰਿਹਾ,
ਮੈਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇਖ ਲਿਆ।(413)

ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਸੱਚੇ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹੈ,
ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(414)

The people of the world, are in amazement about him,
Just like the mendicants who roam around in the streets in search for
him.(409)

The sovereign of both the worlds is in the heart,
But the body is smeared with the dust and water.(410)

When the true godly entity established its place in your heart,
O My True Celestial Devotee, your whole being was elated through his
fondness.(411)

The entity of the true one is the mark of true name,
Relish the true nectar from the love of the true one.(412)

The one whom I have been searching at various abodes,
Suddenly I found at my own abode.(413)

This is the benevolence of the true and perfect preceptor,
Whatever I desire, I gain from him.(414)

ਦਿਲ ਦੀ ਇਹ ਮੁਰਾਦ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ,
ਹਰ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੌਲਤ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।(415)

ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਾਪ ਨਾ ਕਰ,
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।(416)

ਹਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਭਾਵੇਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹਨ,
ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?(417)

ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ,
ਉਸ ਨੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ।(418)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਅਸਲ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਹੀ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜਾਨ ਨੂੰ ਸੁਖ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(419)

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ, ਹੇ ਦਿਲ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚਾ ਰਾਹ ਮਿਲ ਜਾਏ।(420)

But for him, the inner aspirations are not fulfilled,
As every beggar cannot acquire the royal riches.(415)

Except the preceptor, bring not any name on your tongue,
Because, only the perfect mentor leads you to the Almighty.(416)

Although every entity may have many preceptors,
But the perfect mentor is rarely accessible.(417)

That Almighty, the pious one has fulfilled my ambitions,
And endowed consolation to the detached heart.(418)

The attainment of the perfect preceptor is the divine achievement,
As he is the one who procures solace for the mind and the body.(419)

Above all, O My Mind, you liquidate your own SELF,
So that you can proceed on his avenue of veracity.(420)

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਏਂ,
ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਤੂੰ ਇਸ ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਏਂ।(421)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾਇਆ,
ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।(422)

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ,
ਤੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰ, ਗਿਆਨ ਦਾ ਦਾਣਾ ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੈ।(423)

ਜਦ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਊ ਹੋਵੇ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਤੋਂ {ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ} ਵਾਕਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ।(424)

ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਵਲ ਪਰੇਰ ਲਵੇ,
ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ {ਦੇ ਨਾਮ} ਦੀ ਬਰਖਾ ਹੋਣ ਲਗ ਪਵੇ।(425)

ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਤੂੰ ਜਮਾਨੇ ਦੇ ਗ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦੇਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਾ।(426)

If you get the acquainted with the true mentor,
You will, easily, master your mind.(421)

The one who did not relinquish his ego,
He was not acquainted with the mysteries of the Almighty.(422)

Whatever there is, it is in your own abode,
Roam around in the meadow of your heart as the seed of knowledge is
lying there.(423)

If the perfect preceptor becomes your path-leader,
You will attain the true knowledge of the Almighty.(424)

If your mind leads you on the celestial path,
Every hair of yours will shower the godly name,(425)

In this very world your wish will be gratified,
And you just disregard worries and the misgivings of the world.(426)

ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ,
ਤੂੰ ਛਿਨ ਪਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ {ਤਾਂ ਸਹੀ}(427)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਲਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ, ਤੇ ਰੱਬ ਕੌਣ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਸੱਚੀ ਦਾਤ ਸਦਾ ਲਈ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।(428)

ਮੈਂ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ? ਕੇਵਲ ਓਪਰੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਇਕ ਮੁੱਠ ਦਾ ਇਕ ਕਿਣਕਾ,
ਇਹ ਸਭ ਦਾਤ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਤੋਂ ਨਸੀਬ ਹੋਈ ਹੈ।(429)

ਧੰਨ ਹੈ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ,
ਇਸ ਮੁੱਠੀ ਨੂੰ ਉਹ ਪਵਿਤਰ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ।(430)

ਵਾਹ ਵਾਹ ਉਸ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ, ਜਿਸ ਨੇ
ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਆਕਾਸ਼ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(431)

ਧੰਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚਾਉ ਬਖਸ਼ਿਆ,
ਧੰਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ।(432)

Nothing is beyond your body,
Just try to recognise yourself for a moment.(427)

If you acknowledge who you are and who the Almighty is ,
The true benevolence of the Almighty will be yours forever.(428)

Who am I? Just a speck out of handful of ostensible dust,
All this bounty has come to me through my preceptor.(429)

And exalted is that preceptor through whose benevolence,
This handful of dust has been endowed with the pious godly name.(430)

Salute to that impeccable preceptor, who,
Enlightened us, the oblivious hearts, by according temporal and celestial
resplendence.(431)

Admirable is the preceptor, who grants ecstasy to the mind,
And meritorious is the preceptor, who got the heart liberated from
bondage.(432)

ਧੰਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਨੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ,
ਰੰਜ ਅਤੇ ਗੁਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(433)

ਧੰਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਹੜਾ ਲਾਪਤਾ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ
ਦੇ ਸਦਕੇ ਅਮਰ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।(434)

ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਿਸਨੇ ਇਕ ਪਾਣੀ ਦੇ
ਕਤਰੇ ਨੂੰ ਚੰਨ ਵਾਂਗ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(435)

ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਤੇ ਧੰਨ ਹਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਲੱਖਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(436)

ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਧਰਤ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਉਸ ਤੋਂ ਹਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(437)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ-ਚਿਤ ਹੋਇਆ,
ਉਹ ਸਮਝੇ ਸਦਾ ਲਈ ਰੱਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਗਿਆ।(438)

Praiseworthy is the preceptor who imparted the divine acquaintance,
And emancipated the heart from sorrows and adversity.(433)

Splendid is the preceptor who, by the grace of the concealed One,
Bestows upon us an eternal life.(434)

Glorious is that preceptor who has transformed,
Just a drop of water into the radiating moon.(435)

Marvellous is that preceptor, and fabulous is his benevolence,
And for him, millions like me sacrific themselves.(436)

His name is infused into both, the earth and the heaven,
And through him every devotee gets his desires fulfilled.(437)

One who feels satisfied listening to his expositions,
May be deemed gaining the presence of the Almighty forever.(438)

ਰੱਬ ਸਦਾ ਉਸ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਸਦਾ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(439)

ਜੇ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਰਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਣ ਦੀ ਚਾਹ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ।(440)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਠੰਡ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।(441)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਿਆ, ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ।(442)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ,
ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਅਧਿਆਤਮਕ ਭਾਵ ਦੇ ਮੋਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ
ਵਿਨਿਆਂ।(443)

ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਿਥੋਂ ਕੁ ਤਕ ਕਰਾਂ?
ਜੋ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਗ਼ਨੀਮਤ ਹੈ।(444)

The Almighty forever stays as his protector,
And the divine meditation always prevails upon his mind.(439)

If you are desirous of communicating with the Almighty,
Seek the audience of the ideal preceptor.(440)

The absolute preceptor is the epitome of the Almighty,
The glimpse of the impeccable preceptor soothes the soul and the
mind.(441)

The exemplary preceptor in reality is the embodiment of the Almighty,
And the one who declines him, is discarded.(442)

The flawless preceptor does not promote anything but the Almighty,
And without him no one has ever threaded this divine pearl.(443)

How far can I go on thanking for his benevolence?
Whatever my eloquence gets, I deem it my good luck.(444)

ਜਦ ਰੱਬ ਨੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਗੰਦਗੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਬਖਸ਼ੀ।(445)

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਸੱਚਾ ਰਾਹ ਕਿਵੇਂ ਲਭਦਾ,
ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ' ਸਬਕ ਕਿਥੋਂ ਮਿਲਦਾ?।(446)

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਉਹ ਮਨਮੁਖ ਹੈ।(447)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਤੋਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(448)

ਜਦ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀ ਨਾਤੀ ਬੁਝ ਲਈ
ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਸਮਝ ਲਈ।(449)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਕਾ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਜੀਵਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(450)

When the Almighty got my mind rid of profanity,
The unblemished preceptor impressed upon it the intelligence,(445)

Otherwise how could I seek the true kindly light,
And how could I seek the true lesson from the book of veracity?(446)

When all this I have attained through the preceptor,
Any one who does not recognise the preceptor, is an apostate.(447)

The perfect preceptor removes all afflictions of the mind,
And all the desires prevailing in your heart are fulfilled.(448)

When the inviolate preceptor discerns your pulse,
Your life deems it as an absolute achievement.(449)

Through the flawless preceptor, the eternity is awarded to the life,
And through his benevolence mastery over the mind is attained.(450)

ਇਹ ਜੀਵ ਉਸੇ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੀ ਜਨਮਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।(451)

ਇਹ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਸੱਚ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(452)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੈਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸੋਗ ਦੇ ਖੂਹ ਚੋਂ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।(453)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਲ ਦੇ ਰੰਗ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(454)

ਸੰਤ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅਜਬ ਦੌਲਤ ਹੈ,
ਇਹ ਸਭ ਸੰਗਤ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਹੈ।(455)

ਹੇ ਮੇਰੇ ਅਜ਼ੀਜ਼, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਜਾਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭੇਤ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ।(456)

The being is born to achieve him;
And now, feeling alienated, he is roaming around insane.(451)

This commodity of truth is available at a shop of truth,
The unblemished preceptor is a celestial symbol.(452)

The perfect preceptor endows you with the piety,
And takes you out of the dungeon of afflictions.(453)

The inviolate preceptor erases the mind's tinge,
And consequently the heartfelt desires get gratified within the heart.(454)

The enlightened one's company is a unique treasure,
And through the pious congregation, it is accessible.(455)

O My Cherished One, heed me,
So that you can distinguish between the body and the soul.(456)

ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਢੰਡਾਊਆਂ ਦਾ ਸੱਜਨ ਬਣ ਜਾ,
ਰੱਬ ਦੇ ਜਾਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਜੀਭ ਤੇ ਨਾ ਲਿਆ।(457)

ਤੂੰ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾ। ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ (ਦੇ ਰਾਹ) ਦੀ ਧੁੜ ਹੋ ਰਹੁ,
ਤੂੰ ਇਸ ਹੋਛੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਨਾ ਹੋ।(458)

ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹ ਲਵੇਂ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਰਨਾਵਾਂ ਬਣ ਜਾਏਂ।(459)

ਰੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਸਿਰ ਕਢ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(460)

ਹੇ ਰੱਬ ਜੀ! ਮੇਰੇ ਇਸ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸ,
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਚਾਉ ਦਾ ਰਸ ਬਖਸ਼।(461)

ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਰੇ,
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਬਖਸ਼।(462)

You become the confidant of the devotees of the Almighty,
And, in your eloquence, don't recount any word except the divine
appellation.(457)

You epitomise yourself as dust, spread in the avenues of the godly
devotees,
And don't be worried about this shallow world.(458)

If you perceive the anecdotes extoling the love,
Then you become the title of the book of adoration.(459)

The godly affection bestows upon you the celestial embodiment,
And makes you to expend life with a head held high in both the
worlds.(460)

O, My Almighty, Lead my mind to the avenues of affection,
And endow me with the passion to grace your unique love,(461)

So that all my days and the nights are passed in your recollection,
Enable me to relinquish the slavery of the worries and sorrows.(462)

ਤੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦੌਲਤ ਬਖਸ਼ ਜੋ ਸਦੀਵੀ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਗਤ ਬਖਸ਼ ਜੋ ਗੁਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ।(463)

ਤੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨੀਅਤ ਬਖਸ਼ ਜੋ ਸੱਚ ਦੀ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਬਖਸ਼, ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾਨ ਵਾਰਨ ਵਾਲੀ
ਹੋਵੇ।(464)

ਜੋ ਕੁਝ ਭੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਤੇਰੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵਾਂ,
ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵਾਂ।(465)

ਮੇਰੇ ਨੇੜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਬਖਸ਼,
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਖਸ਼।(466)

ਸਾਡੇ ਇਸ ਲੱਠੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚਾਉ ਬਖਸ਼,
ਸਾਡੇ ਗਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਪਟਾ ਬਖਸ਼।(467)

ਸਾਡੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਚਾਹ ਬਖਸ਼,
ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪੱਤ-ਝੜ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ।(468)

Endow me with such a wealth, as is eternal,
And bless me with a congregation that eliminates all my adversities.(463)

Bestow upon me intentions, which beseech the truth,
And grant me the courage to sacrifice myself for the godly domains.(464)

Whatever is in my possession, I may sacrifice for you,
And lay down my life and mind on your righteous path.(465)

Endow my eyes, with discernment of your glimpse,
And grant to my mind the treasure of your mysteries.(466)

Accord to our mean hearts the fondness for you,
And around our necks, set the collars of meditation.(467)

Equip our alienation with the spirit of tryst,
And be benevolent to our lives heading towards the autumn.(468)

ਸਾਡੇ ਹਰ ਇਕ ਵਾਲ ਨੂੰ ਜੀਭ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ,
ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰੀਏ।(469)

ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਹਿਣ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ,
ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਹ ਕਥਾ ਗਲੀ ਗਲੀ (ਸੁਣੀਂਦੀ) ਹੈ।(470)

ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਲੀ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰੁ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੁ। ਏਹੀ ਜੀਵਨ ਹੈ।(471)

ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜਿਊਂਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ,
ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਵੀ ਮਾਲਿਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।(472)

ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿੰਮਤ ਬਖਸ਼ੇ,
ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਸਦਕੇ ਕਮਾਲ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।(473)

ਬੰਦਗੀ ਬੰਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਮਾਲ ਹੈ,
ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ।(474)

Turn each of our hair into a tongue,
So that we can extol the Almighty in our each breath.(469)

The praise of the Almighty is beyond any attempt,
And this anecdote of the True King is widespread in all the avenues.(470)

Do you know what the significance of this avenue is?
Nothing else but him exalt and that is the real living.(471)

To subsist in his worship is the ideal living,
May a person be through and through an overlord.(472)

When he, the embodiment of truth, endows courage,
The man, through worship, achieves perfection.(473)

The worship is the wonder of manliness,
And the worship is the emblem of life.(474)

ਬੰਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਏਹ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਹੈ,
ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ।(475)

ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,
ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ।(476)

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ ਤੂੰ ਸੇਵਕ ਬਣ, ਸਾਹਿਬ ਨਾ ਹੋ,
ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।(477)

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈ,
ਬੰਦਗੀ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਭ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ {ਦਾ ਕਾਰਣ} ਹੀ ਹਨ।(478)

ਤੂੰ ਬੰਦਗੀ ਕਰ, ਤਾਂ ਜੋ (ਉਸ ਦੀ ਦਰਗਾਹੇ) ਕਬੂਲ ਹੋਵੇਂ
ਅਤੇ ਹਉਮੈਂ ਅਤੇ ਮਨਮੁਖਾਂ ਦੇ ਚਾਲੇ ਛੱਡ।(479)

{ਇਹ ਬੰਦਗੀ} ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਹੈ,
ਇਸੇ ਬੰਦਗੀ ਕਾਰਣ ਤੇਰਾ ਮਰਤਬਾ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(480)

Man's life is only in the worship,
And this worship is the true life of the man.(475)

If you desire to achieve an emblem for your life,
The meditation upon the Almighty is the only way.(476)

Don't try to domineer, rather toil to become a server,
And except veneration, there is nothing more to explore.(477)

This body of dust is virtuous through the adoration for the Almighty,
As, except godly reverence, rest is all dishonour.(478)

You prevail in worship to get acceptance,
Rather than adopting the criteria of the egoists and the apostates.(479)

(This worship) behoves the hearty people.
Through that worship your status is enhanced.(480)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ,
ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਇਸ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਆਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ।(481)

ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉੱਕਰ ਲੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ।(482)

ਇਹ (ਹੁਕਮ) ਤੇਰੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੁੰਦਨ ਬਣਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਕੁੰਦਨ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(483)

ਇਹ (ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ) ਸੋਨਾ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੰਵਰ
ਹੈ।
ਸਤਿਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਜਾਤ ਵਾਂਗ ਇਹ(ਬੰਦਗੀ ਰੂਪੀ) ਸੋਨਾ ਸਥਿਰ
ਹੈ।(484)

ਸੱਚੀ ਦੌਲਤ ਪਰਵਾਨ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਚਰਨਧੂੜ ਵਿਚ ਹੈ,
ਇਹ ਅਜੇਹੀ ਸੱਚੀ ਦੌਲਤ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ।(485)

ਤੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਹਰ ਬਹਾਰ ਪੱਤ-ਝੜ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ(ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਰ ਫਲ
ਝੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ),
ਉਂਜ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਿਤ ਬਹਾਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।(486)

The perfect preceptor has expounded as such,
He has enliven your heart with the godly recollection.(481)

Inscribe in your heart the commands of the inviolate preceptor,
So that you can hold your head high in both the worlds.(482)

This command will turn your body of copper into gold,
And this gold is achieved through the evocation of the Almighty.(483)

This mundane gold is destructible and harbinger of many predicaments,
But the remembrance infused with (celestial) gold is infinite.(484)

The true riches are in the dust under the pious feet,
And this is so real a wealth that it cannot be decimated.(485)

Every spring is followed by autumn, this you have observed,
Though the spring comes too often in this world.(486)

ਪਰ ਇਹ(ਬੰਦਗੀ ਰੂਪੀ) ਬਹਾਰ ਪਰਲੋ ਤਕ ਹਰੀ ਭਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ,
ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! (ਇਸ ਬਹਾਰ ਨੂੰ) ਭੈੜੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਲਗੇ।(487)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਮਿਲ ਗਿਆ,
ਯਕੀਨ ਜਾਣ, ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਤੇ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਚਮਕਣ ਲਗ ਪਿਆ।(488)

ਰੱਬੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ (ਅੰਤਾ-ਕਰਨ ਤੋਂ) ਉਹ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਢੰਢਾਊ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ।(489)

ਉਹ ਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਤੁਕ ਹਰ ਦਮ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।(490)

ਉਹ ਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਾਈ ਰਖਦੇ
ਹਨ,
ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੁਗੰਧਤ ਕਰਦੇ
ਹਨ।(491)

ਉਹ ਹਰ ਦਮ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੱਚਾ ਫਲ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(492)

But this spring (of worship) remains prevalent till the doom's day,
O My Almighty, may it not be affected by malevolent looks.(487)

Whosoever is blessed with the collyrium of the dust from under the
pious feet,
Believe me, the godly resplendence starts emanating from his
visage.(488)

Although the celestial knower is prevailing in this temporal world,
In fact he is, him self, in search of godly consciousness.(489)

Every breath of his is permeated with divine recollection,
And anecdotes of his glorious name are always in his eloquence.(490)

Through every breath of his, he puts his mind upon the Almighty,
And with the godly aroma he keeps his heart suffused with celestial
fragrance.(491)

He always remains linked with the Almighty,
And, consequently, he obtains the true fruit of his life.(492)

ਇਸ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫਲ ਗੁਰੂ ਕੋਲ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦਾ ਜਾਪ ਉਸ ਦੀ ਰਸਨਾ ਉਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(493)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦਾ(ਸਾਖਿਆਤ) ਦੀਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤ ਸੁਣ।(494)

ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸਦਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਸਦੀ ਹੈ।(495)

ਉਸ ਦੀ ਮੂਰਤ ਜਦ ਕਿਸੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਇਕੋ ਅਖਰ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਘਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।(496)

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪਰੋਇਆ ਹੈ,
ਕਿ ਇਹ ਤਰਤੀਬ ਅਗਿਆਤ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ (ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ) ਵਾਕਫ਼ ਕਰ
ਦੇਵੇ।(497)

(ਇਹ ਗਰੰਥ) ਪਿਆਲੇ ਵਾਂਗ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਮਾ' ਹੋ ਗਿਆ।(498)

The fruit of this life comes through the preceptor,
On whose eloquence, the godly name predominates all the time.(493)

The perfect preceptor mirrors the absolute Almighty,
Therefore, you must toil to get divine mysteries unravelled through
him.(494)

The absolute preceptor is the embodiment of the Almighty,
His reflections always remain lodged in our hearts.(495)

When his image inhabits any individual heart,
Then only the godly name abides in his mind.(496)

I have strung all these beads in this wreath,
So that this measure may impart (awareness) to the ignorant ones.(497)

Like the cup, this book is brimful with the nectarous existence,
And, therefore, it is assigned the name of The Epistle of Life.(498)

ਇਸ ਦੇ ਕਲਾਮ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੰਢ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(499)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।(500)

ਇਸ (ਗ੍ਰੰਥ) ਵਿਚ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੈ,
ਇਹ ਵਰਨਣ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸੂਝ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।(501)

ਹੇ ਜਾਣਕਾਰ! ਇਸ ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ,
ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਅਖੱਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ।(502)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਚਾਨਣੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਛੁਟ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਆਰਥ ਹੈ।(503)

ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਛੁਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਹਰਫ਼ ਨਾ ਪੜ੍ਹ,
ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ, ਹਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ, ਬੱਸ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ।(504)

Its text sprinkles the aroma of divine cognisance,
And through this the temporal clusters are unfolded.(499)

One who reads it through the godly benevolence and compassion,
Achieves honours among the enlightened ones.(500)

In it, there is the narration of celestial scholars,
Which enlightens the intellect and the understanding.(501)

Oh, you the Seeker, in it, except reverence for the Almighty,
There is no mention of any other word.(502)

The godly remembrance is the wealth of enlightened minds,
And except the divine reminiscence, rest is all futile.(503)

Except the evocation to the Almighty, do not perceive any hearsay,
Only the godly retention, only the godly retention and only the godly retention.(504)

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਹਰ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਕਰ,
ਹਰ ਕੁਮਲਾਏ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਕਰ।(505)

ਹੇ ਆਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਇਸ ਬੰਦੇ (ਸੇਵਕ) ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋ,
ਹਰ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸੁਰਖਰੂ ਕਰ।(506)

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਗੋਯਾ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਰੇਮ ਦੀ ਚਾਹ ਬਖਸ਼,
ਗੋਯਾ ਦੀ ਜੀਭ ਪੁਰ ਆਪਣੇ ਚਾਉ ਦਾ ਇਕ ਕਿਣਕਾ ਬਖਸ਼।(507)

ਤਾਂ ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਛੁਟ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਸਿਮਰਨ ਨਾ ਕਰੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਾ ਪੜ੍ਹੇ।(508)

ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਨਾ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨਾ ਲਵੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਕਹੇ।(509)

{ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਮੇਰੀਆਂ} ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਨਾਲ ਨੂਰੋਂ ਨੂਰ ਕਰ
ਦੇ,
{ਮੇਰੇ} ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇ।(510)

O My Almighty, endow verdancy to all the putrefied minds,
And grant verdure to the decaying hearts.(505)

O My Almighty, be the protector of this being,
And bestow redemption on every disconcerted heart.(506)

O My Almighty, bestow upon Goya's heart the fondness for devotion.
And sprinkle your affection on the eloquence of Goya, may be just an
iota,(507)

So that, except the recollection of the Almighty, he may not indulge in
any other worship,
And also he may not learn any other lesson apart from celestial
motivation.(508)

So that he may not indulge in any other deification,
So that he may not recount any other word except God.,(509)

O Almighty, illuminate my eyes with the divine resplendence.
Eliminate all that there is in my heart except the Almighty.(510)

ਗੰਜਨਾਮਾ

Ganj Naama
Panegyrical Discourse

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਣਹਿ।
ਗੁਰ ਦਿਆਲ ਸਮਰੱਥ ਗੁਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਹਿ।

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜਾਨ ਹਰ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ,
ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੱਥਾ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਨਾਲ
ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵੇ,
ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਵੇ।(1) (2)

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਵਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ,
ਉਸ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ।(3)

ਉਸ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹਨ
.ਸਾਰੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹਨ।(4)

ਭਾਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਚੰਨ ਪਏ ਚਮਕਣ,
ਪਰ ਉਸ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਘੋਰ ਅੰਨੇਰਾ ਹੈ।(5)

ਪਾਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮੁਰਸ਼ਦ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਨੂਰ ਹੈ,
ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਸਿਆ ਹੈ (6)

The Almighty is Omnipresent

Guru Nanak, the perfect mentor, is the sustainer of the earth and inhabitant of all hearts.

He is kind and potent, and redeemer of sinners

My mind and being, at dawn and dusk,
My head and forehead, in all reverence,(1)

Serve as offering to their perfect preceptor,
Thousands of times in humility;(2)

Because he has produced the gods out of the humans,
And bestowed honours upon these mortals of dust.(3)

All the acclaimed ones are just the dust of his feet,
And all the gods and the goddesses pay tribute to him.(4)

May there be thousands of Suns and Moons glittering,
But without that preceptor, the whole universe remains in darkness.(5)

The pious and ideal preceptor is the embodiment of godly resplendence,
And, consequently, he keeps on predominating my heart.(6)

ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
ਸਮਝੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਫਲ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾ
ਲਿਆ।(7)

ਇਸ ਸਸਤੇ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਖੇਤ ਨੂੰ
ਜਦ ਉਹ ਦੂਰੋਂ ਰੱਜ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ,(8)

ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਨਸਦਾ ਹੈ।(9)

ਪਰ ਉਸ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਭੁਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਅਤੇ ਕੰਮਜ਼ੋਰ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(10)

ਸਤਿਗੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਝਾੜਾਂ ਅਤੇ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤ ਹੋਵੇ।(11)

ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

The being that does not meditate upon him,
May be deemed to have wasted the fruit of his life.(7)

Upon these fields swarming with shoddy fruits,
When he accords satiated vision from a distance,(8)

He feels contented just by looking at them,
And races towards them to pluck the fruits.(9)

But, he gets no fruits from that garden,
And returns all hungry, thirsty and tired.(10)

And, without the preceptor, deem all the play,
As if all the fields were strewn with the thorny bushes.(11)

First Guru - Guru Nanak Dev Jee
(In Prose)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸੱਚੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੈ।
ਉਸ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਰਵੇਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।(13)

ਉਸ ਦੀ ਫਕੀਰੀ, ਦਰਵੇਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਸਭ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਨ ਵਾਰਨਾ ਹੈ(14)

ਕੀ ਖਾਸ ਅਤੇ ਕੀ ਆਮ, ਕੀ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤੇ ਕੀ ਰੱਬੀ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕ,
ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਧੂੜ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਨ।(15)

ਜਦ ਰੱਬ ਆਪ ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਰਾਂ?
ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਂ?(16)

ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲਖਾਂ ਹੀ (ਫਰਿਸ਼ਤੇ) ਉਸ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹਨ,
ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹਨ।(17)

ਅਧਿਆਤਮਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
ਰੂਹਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿੰਦੇ ਹਨ।(18)

Sovereign Nanak is his name and he is pervaded with righteousness,
No other holy-man, as distinctive as he, has ever been in the world.(13)

His detachment enhances the pride of the saintliness,
And it becomes every body's mission to sacrifice life for him.(14)

The seekers of the Almighty and common on-lookers,
All are toiling for the (divine) dust sprinkled by him.(15)

When the Almighty himself eulogises him, what tribute can I render,
And how can I expound his worthiness?(16)

Thousands from the domain of the spirits are his disciples,
And so are the millions from the temporal world.(17)

All Gods from the metaphysical world pay tribute to him,
And all the angels from the spiritual universe bow at his feet.(18)

ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਦੇਵਤੇ ਹਨ,
ਉਸ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਹੇਠਾਂ ਉਪਰ ਸਭ ਥਾਈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ।(19)

ਉਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹਨ,
ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਜਾਤ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਘਾ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਹਨ(20)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮਰਤਬਾ ਅਤੇ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਤਕ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਕ ਪਰਵਦਗਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ
ਉਚੇਰਾ ਦਰਜਾ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।(21)

ਜਦ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ
ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ।(22)

ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ, ਤੇਰਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ,
ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਮ ਤੇ ਖਾਸ ਸਭ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹਾਂ।(23)

ਫਿਰ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,
ਤਾਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਇਹੀ ਉਤਰ ਆਇਆ।(24)

All the humans of the world become god-like through him,
His image is evident both in the nether and the upper domains.(19)

All in his congregation are knowledgeable,
And they rejoice in appreciating the magnanimity of the Almighty.(20)

Their respect, abode, honour and standard
Triumph forever; and God endows to them a position higher than
others.(21)

When the Lord of both the worlds addressed,
Him through his benevolence,(22)

He responded, 'I am your man, I am your slave,
And I am the dust from the feet of both, the high and the low.'(23)

The same way, when he was approached again,
He repeatedly responded with similar reply,(24)

ਕਿ ਮੈ ਤੇਰੇ ਵਿਚ (ਵਸਦਾ ਹਾਂ) ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ
ਨਹੀਂ (ਦਿਸਦਾ),
ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਗੱਲ
ਹੈ। (25)

ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਇਸ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਵਿਖਾ,
ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਕੀਤੀ ਸਿਫਤ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੇ। (26)

ਸਭ ਥਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਪਨਾਹ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। (27)

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਸਮਝੇਗਾ,
ਉਹ ਦਿਲ ਜਾਨ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਿਫਤ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰੇਗਾ। (28)

ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਅਪਰਮ ਆਪਾਰ ਜਾਤ ਵਿਖਾ,
ਮੇਰੇ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾ ਦੇ। (29)

ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆ ਅਤੇ ਰਾਹ-ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੀ ਜੋਂ ਭਰ ਵੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ। (30)

That I am in you and there is none other like you,
Whatever I wish, I perform and that is always just. (25)

Show the world the way of meditation by Me,
And, by dint of My compliments, make them all virtuous. (26)

At all the places I am your benefactor and sustainer,
I am your helper and I regard you well. (27)

Who so ever will esteem you high,
He will, through his mind and soul, acclaim me. (28)

Display to me your lofty self,
And convert my enigmas into simple ones. (29)

Go to the world, and lead with my kindly light,
Because, without me, this temporal world has no significance. (30)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਦ ਮੈਂ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਜਹਾਨ ਦਾ ਪੰਥ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾ।(31)

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ,
ਤੇਰੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹਾਂ।(32)

ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਰੋਪ ਨਾਲ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾ ਦਿਆਂ,
ਉਹ ਤੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਭੀ ਰੱਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ।(33)

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਰਾਹੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,
ਮੇਰੇ ਜਾਣੂ, ਜਾਦੂਗਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।(34)

ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਅਤੇ ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।(35)

ਉਹ ਅੱਗ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ।(36)

In fact, I show you the way,
And you go and cover the paths on your own feet,(31)

Whomsoever I adore, I enlighten him with the avenues,
And through you I create happiness in him.(32)

And the one whom I put on sordid routes,
Doesn't regain the Almighty through your guidance even.(33)

Without me, this universe is proceeding on a dissolute course,
My confidants have turned into magicians.(34)

They are revelling in reviving the dead,
And are annihilating the loving ones.(35)

They are transforming fire into water,
And then extinguish water with fire.(36)

ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨ ਉਤੇ ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।(37)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਵਲ ਮੋੜ,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਸਕਣ।(38)

ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂ ਵਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣ,
ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ । (39)

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨਰਕਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਗਏ ਹਨ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਥੀ ਬੱਧੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਜਾਣਗੇ । (40)

ਇਹ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ, ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤਕ,
ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜੁਲਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।(41)

ਮੇਰੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਗ਼ਮੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ,
ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।(42)

They proceed the way they desire,
And entangle all the belongings with their magic.(37)

You go, and turn their paths towards me,
So that they can adopt my sermons.(38)

They may not turn towards any magic instead of remembering me,
And except my portal they may not go to any other side.(39)

As this way they are saved from the hell,
Otherwise, with tied hands, they fall flat.(40)

From one end to the other, the whole world,
Is wailing and revelling in cruelty.(41)

Due to me, they don't distinguish between good and bad,
And without me, they all are in predicament.(42)

ਉਹ ਇਕੱਠ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਤੋਂ,
ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੇ ਦਿਨ ਗਿਣਦੇ ਹਨ।(43)

ਉਹ ਫਿਰ ਮੰਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਤਰੀ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਫਿਰ ਕਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਕਦੀ ਪਿਛੋਂ ਅਜੇਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।(44)

ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਪਰਪੱਕ ਨਹੀਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਬੇਹਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(45)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੇਰੇ ਵਲ ਭਰਾ ਦੇ,
ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਤ੍ਰ ਨਾ ਸਮਝਣ।(46)

ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ (ਜੀਵਨ ਵਿਹਾਰ) ਠੀਕ ਕਰ ਦਿਆਂ,
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੋ ਬਿਰਤੀ (ਧਰਮ ਦੀ) ਲੋ ਨਾਲ ਸੰਵਾਰ ਦਿਆਂ।(47)

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਂ।(48)

They get together and, with the stars,
They count their joys and sorrows.(43)

Unfortunately they write their good and bad fate in their horoscopes,
And, at the end, sooner or later, they pronounce,(44)

They are not solemn and stable in divine remembrance
And their conversation becomes distressing.(45)

Divert all their intentions towards me,
So that, except remembering me, they befriend none else,(46)

So that I may let them run their life missions smoothly,
And reform their righteousness through my resplendence.(47)

I have manifested you,
So that you may become the kindly light for the whole universe.(48)

ਉਨਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੂਈ ਦਾ ਮੋਹ ਕੱਢ ਦੇ,
ਉਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ ਵਿਖਾ ਦੇ।(49)

ਪਾਤਸ਼ਾਹ(ਨਾਨਕ)ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਲਾਇਕ ਹਾਂ,
ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਦਿਆਂ।(50)

ਮੈਂ ਕਿਥੇ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਮਾਲ ਕਿਥੇ?
ਮੈਂ ਨਿਗੁਨਾ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ(ਰੱਬ ਦੇ) ਸਰੂਪ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੋਕਤ ਕਿਤੇ?(51)

ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਤੇ ਹੈ,
ਮੈਂ ਇਕ ਛਿਨ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਗਾਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।(52)

ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਹਾਦੀ ਹੈਂ,
ਤੂੰ ਹੀ ਰਾਹ ਵਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸਭ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ (ਆਪਣੀ ਵਲ)
ਮੋੜਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।(53)

ਦੂਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

Eradicate their affection towards duality,
And show them all the virtuous course.’(49)

The true preceptor responded, ‘How am I worthy,
That I may motivate all the hearts towards righteousness?(50)

What am I and how lofty is the aim?
Me, just a humble person, and there, you are in all the glory.(51)

But still your command is my honour,
And I will never be neglectful; not for moment even.(52)

You are enlightener and great teacher,
You show the righteous path and direct all the minds.’(53)

Second Guru - Guru Angad Dev Jee
(In Prose.54)
The Almighty is Truth
The Almighty is Omnipresent

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਹੈ ਉਹ ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਰਸ਼ਦ ਹੈ,
ਓਂਕਾਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਉਹ ਗੁਨਹਿਗਾਰਾਂ ਲਈ ਰਹਿਮਤ ਹੈ।(55)

ਦੋ ਜਹਾਨ ਤਾਂ ਕੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ
ਲਖਾਂ ਜਹਾਨ ਹੀ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।(56)

ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ,
ਉਹ ਰੱਬ ਤੋਂ ਹੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰੱਬ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(57)

ਉਹ ਸਦਾ ਜਾਹਰਾ ਵੀ ਤੇ ਗੁਪਤ ਵੀ ਪਰਗਟ ਹੈ,
ਉਹ ਸਦਾ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਸਭ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।(58)

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਜਾਤ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਇਕ ਵਰਕਾ ਹੈ।(59)

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਨਾ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ,
ਉਸ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵੇਹੜਾ ਵੀ ਤੰਗ ਹੈ।(60)

Guru Angad is the one who is the preceptor of both the worlds.
Through the grace of One Supreme Being, he is benevolent to the sinful ones.(55)

Not to talk of two domains, through his kindness,
Thousands of other domains are flourishing.(56)

His manifestation is the magnanimity of the
Almighty,
He descends from the Almighty and then blends into the Almighty.(57)

He is manifested in both, apparent and obscure,
And he ever prevails both internally and externally.(58)

One, who exalts him, is the true admirer of the Almighty,
As his being comes straight from the celestial book.(59)

His celestial appreciation cannot be done even by both the worlds,
And for his demeanour even the celestial extent is not enough.(60)

ਇਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ
ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼
ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਸਖ਼ਾਵਤ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਰਾਪਤ
ਕਰੀਏ।(61)

ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਸਦਾ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਰਹੇ;
ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇ।(62)

ਤੀਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 63)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਉਸ ਮਹਾਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਹੈ,
ਜਿਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਫਜ਼ਲ ਅਤੇ ਕਰਮ ਤੋਂ ਸਮਿਕ੍ਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।(64)

ਸਿਫਤ ਸੁਲਾਘਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੈ,
ਉਹ ਰੱਬ ਸੱਚ ਦੇ ਆਸਨ ਤੇ ਚੌਕੜੀ ਮਾਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ।(65)

ਉਸ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਜਗਮਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਗ਼ ਬਣਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ।(66)

It is, therefore, better if, through his magnanimity,
We gain his generosity and through that earn his command.(61)

Our head may always pay obeisance at his feet,
And both, our body and our mind, sacrifice themselves for him.(62)

Third Guru - Guru Amar Das Jee
(In Prose.63)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Lineage of Guru Amar Das is pre-eminent,
and has been blessed with the boon of grace and benevolence.(64)

In view of the acclaims and honours, he is the loftierst of all,
As he has occupied the celestially resolute seat.(65)

Through his expositions, this world is radiating,
And through his justice the earth and the world are turned into a celestial
garden.(66)

ਅੱਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਈ ਤਾਂ ਕੀ, ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ,
ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।(67)

ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਸਫਾਈ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੈ।(69)

ਉਸ ਵਿਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜੋਗ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ,
ਉਹ ਤਾਜ ਵਾਲਿਆਂ (ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ) ਦਾ ਭੀ ਤਾਜਦਾਰ (ਬਾਦਸ਼ਾਹ) ਹੈ।(70)

ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਭਾ ਅਸਮਰਥ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਚੌਹਾਂ ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਛੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਮੋਤੀ ਕਿਰਦੇ
ਹਨ।(71)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਨਿਕਟ-ਵਰਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਸ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਜੀ ਪਵਿਤਰ ਰੂਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਿਆ ਕੀਤਾ
ਹੈ।(72)

Not just thousands of us, even both the domains have become his slaves,
As his magnanimity and kindness are beyond description.(67)

Fourth Guru - Guru Ram Das Jee
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Ram Das, is a treasure for the whole humanity,
and is the protector of truthful domain,(69)

He embraces both, the temporal and the celestial, emblems.
He is the emperor of the ones who support the crowns.(70)

To enumerate his honours, the inhabitants of all the three domains feel
humble.
From his eloquence, the pearls of four Vedas and six Shastras pour
out.(71)

The Almighty has chosen him out of his prominent confederates,
And has elevated his honour much higher than his other pious souls.(72)

ਕੀ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਕੀ ਛੋਟੇ, ਕੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਕੀ ਫਕੀਰ ,
ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।(73)

ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 74)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ,
ਰਬੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਢੂੰਡਣਹਾਰਾ ਹੈ।(75)

ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਸਾਰਾ ਰੱਬ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਨੇਕ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(76)

ਦੋ ਜਹਾਨ ਕੀ, ਲਖਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਘੁੱਟ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।(77)

ਰੱਬੀ ਵਿਚਾਰ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਉਸੇ ਤੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ,
ਸਿਦਕ ਭਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਭੀ ਉਸੇ ਦੇ ਹੀ ਹਨ।(78)

Not to talk of high and low and the sovereigns and the mendicants,
All pay their obeisance to him from the core of their hearts.(73)

Fifth Guru - Guru Arjan Dev Jee
(In Prose.74)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Arjan is the embodiment of benevolence and compassion,
And he is the searcher of the reality of the celestial superiority.(75)

His semblance renders the glimpse of divine benevolence,
And he is the enhancer of the immortal traits.(76)

Not to talk of two domains, thousands are his votaries,
And all of them relish the nectar of his benevolence.(77)

The celestial verses radiate through him,
And all the enlightening discourses as well pertain to him.(78)

ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੋਂ ਚਮਕ ਦਮਕ ਪਰਾਪਤ ਹੈ,
ਰੱਬੀ ਹੁਸਨ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੋਂ ਨਿਖਾਰ ਅਤੇ ਖੇੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।(79)

ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 80)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ,
ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਮੰਦ ਭਾਗੀ ਅਤੇ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਵੀ (ਦਰਗਾਹੇ) ਪਰਵਾਨ ਹੋ ਗਏ।(81)

ਉਸ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਪੱਥਰ ਗੀਟਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ
(ਬੇਹਿਸਾਬ) ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਂਕਤ ਰੱਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਂਕਤ ਹੈ।(82)

ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ,
ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਕਟ-ਵਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅਗੇਰੇ ਹੈ।(83)

ਉਹ ਦਰਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੋਹਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ,
ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹਨ।(84)

Through him come the godly sermons,
And the celestial grace attains its resplendence.(79)

Sixth Guru - Guru Hargobind Sahib
(In Prose.80)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Hargobind was the embodiment of benevolence,
Through whom the unfortunate and withered ones got emancipation.(81)

The number of his benefactions is much greater than all the pebbles,
And his resplendence is the brilliance of the Almighty.(82)

His entity epitomises the godly compassion,
And he is far ahead of all the divine adherents.(83)

He is renowned through his saintliness as well as regality,
And all, high and low, remain under his obligation.(84)

ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਰੋਸ਼ਨ ਹਨ,
ਉਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿਆਸੇ ਹਨ॥(85)

ਸਤਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 86)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਸੱਚ ਦੇ ਪਾਲਣਹਾਰਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਵੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਸੁਲਤਾਨ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਵੀ ਹੈ ।(87)

ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੈ।(88)

ਰੱਬ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਕਰ ਕੇ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।(89)

ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੱਚ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਨੌਂ ਤਬਕਾਂ (ਆਸਮਾਨਾਂ)ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(90)

Both the domains are resplendent through his radiance,
And everybody is longing for the benefaction of his glimpse.(85)

Seventh Guru - Guru Har Rai Jee
(In Prose. 86)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Har Rai nourishes truth, and adheres to veracity,
And Guru Har Rai is a sovereign as well as a preceptor.(87)

Guru Har Rai is benevolent to both the worlds,
And Guru Har Rai is the forerunner of the lives heretofore and hereafter.(88)

The Creator gratifies in applauding the generosity of Guru Har Rai,
And all the humanity succeeds in its ventures due to Guru Har Rai.(89)

Guru Har Rai's expositions are the sovereignty of truthfulness,
And Guru Har Rai articulates commands to all the heavens.(90)

ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਬਾਗੀਆਂ ਤੇ ਸਿਰ-ਫਿਰਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਕਲਮ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਦਾ ਯਾਰ ਅਤੇ
ਆਸਰਾ ਹੈ।(91)

ਅਠਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 92)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਸਲਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।(93)

ਰੱਬ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪੱਤੇ ਦਾ ਪਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ।(94)

ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਾਲਣਹਾਰ ਰੱਬੀ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲੀ ਹਨ,
ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।(95)

ਉਸੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕਰ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਹਰ ਕਿਣਕੇ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੀ ਚਮਕ ਆ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ।(96)

Guru Har Rai is the annihilator of the rebellious and the arrogant,
But Guru Har Rai is the benefactor and the shelter of the weak and the
destitute.(91)

Eighth Guru - Guru Har Kishan Jee
(In Prose. 92)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Har Kishan is the manifestation of kindness and benevolence,
And, he is the most admired of God's nearest adherents.(93)

The separating distance between him and the Almighty is just as much
as the thickness of a leaf.
All of his entity is due to the divine compassion.(94)

All are the seekers of his celestially sustaining kindness,
And the earth and the time, all carry out on his orders.(95)

Both the worlds succeed under his generosity,
And due to his goodwill, even an iota attains sun-like splendour.(96)

ਸਾਰਿਆਂ ਖਾਸ ਪਿਆਰਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੱਡੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ,
ਪਾਤਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਸਮਾਨ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰ
ਹਨ।(97)

ਨੌਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 98)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ
ਵਡਿਆਈਆਂ ਤੇ ਊਚਾਈਆਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਦੀ ਮਹਿਫ਼ਲ ਦੀ ਰੌਨਕ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ .
(99)

ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਵਜੂਦ ਸਦਕਾ ਰੌਸ਼ਨ ਹਨ,
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਰੌਸ਼ਨ ਹਨ।(100)

ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ,
ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ।(101)

ਉਸ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਸਾਰਿਆਂ ਪਰਵਾਨ ਵੱਡਿਆਂ ਵਿਚ ਅਪਾਰ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ,
ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਪੂਜਨੀਕ
ਬਣਾਇਆ।(102)

For all who adore him, his shelter is a blessing,
And all the beings, from heaven to earth, obey him.(97)

Ninth Guru - Guru Tegh Bahadur
(In Prose. 98)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

Guru Tegh Bahadur is the epitome of the treasure of compliments and
honours.
And he embellishes the godly court with splendour.(99)

The rays of truthfulness sparkle through his entity,
And both the domains are illuminated due to his kindness.(100)

From all his honourable ones, he designated him,
As he had acquiesced to his command as fait-accomplish(101)

His honour among all the chosen ones is the highest,
And, through his generosity, he has denoted him as worship-worthy in
both the worlds.(102)

ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਤੇ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਸੱਚਾ ਬਲ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੈ।(103)

ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ
(ਵਾਰਤਕ - 104)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਸਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ

(ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ—ਰੱਬ ਦੀ ਰਖਿਆ ਵਿਚ ਗੁਰੂ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ—ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਪਰਵਾਣ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ।(105)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਚ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਮੂਹ ਨੂਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ।(106)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਚ ਦੇ ਜਾਨਣ ਹਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੱਚ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ।(107)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੁਸਮਨ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ ਕਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(108)

All have their attachment with his beneficence,
And his true strength emanates from the radiance of the celestial
knowledge.(103)

Tenth Guru - Guru Gobind Singh Jee
(In Prose.104)
The Almighty is the Truth
The Almighty is Omnipresent

The defender and the protected is Guru Gobind Singh,
Embraced by the Almighty is Guru Gobind Singh.(105)

The godly treasure is Guru Gobind Singh,
Splendour of celestial kindness is Guru Gobind Singh.(106)

Guru Gobind Singh is the kindly light for the seekers of truth,
Guru Gobind Singh is the sovereign of the sovereigns.(107)

Guru Gobind Singh is the monarch of both the worlds.
Guru Gobind Singh is the annihilator of the enemies.(108)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬੀ ਰਮਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(109)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਲੁਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਦਲ ਹੈ।(110)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਨ ਅਤੇ ਹਰ-ਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।(111)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੂੰ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ।(112)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦਾ ਤਾਲਬ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਹੈ।(113)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਧਨੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ।(114)

Guru Gobind Singh is the shower of divine light.
Guru Gobind Singh is unraveller of celestial secrets.(109)

Guru Gobind Singh discerns the obscured phenomena.
Guru Gobind Singh is the cloud of auspicious showers.(110)

Popularly accepted is Guru Gobind Singh.
Guru Gobind Singh is united with and is a means to unite men with the Almighty.(111)

Guru Gobind Singh is endower of existence to the world.
Guru Gobind Singh is the ocean of godly kindness.(112)

Guru Gobind Singh is cherished by the Almighty.
Guru Gobind Singh is in the divine quest and a favourite of the people.(113)

Guru Gobind Singh is an adept in swordsmanship.
Guru Gobind Singh is nectar for the life and the soul.(114)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਾਜਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਏ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੈ।(115)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਹੈ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਦੁਖ ਦਰਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।(116)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਹਾਕਮ ਹੈ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਹੈ।(117)

ਰੱਬ ਆਪ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਢਾਡੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਰਵੋਤਮ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ।(118)

ਰੱਬ ਦੇ ਖਾਸ ਬੰਦੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਨ,
ਰੱਬ ਦੇ ਪਾਕ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ
ਹਨ।(119)

ਰੱਬ ਦੇ ਪਰਵਾਨ ਬੰਦੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਲਾਘਾਕਾਰ ਹਨ,
ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (ਅਮਾਨ) ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲੇ
ਹਨ।(120)

Guru Gobind Singh is the master of the crowns.
Guru Gobind Singh is the reflection of the celestial shadow.(115)

Guru Gobind Singh is the treasurer of all wealth.
Guru Gobind Singh decimates all agonies.(116)

Guru Gobind Singh is the sovereign of both the worlds.
In both the realms there is none as good as Guru Gobind Singh.(117)

The Almighty, himself, is the minstrel of Guru Gobind Singh.
Guru Gobind Singh manifests ideal traits.(118)

The prominent godly adherents pay obeisance at the feet of Guru Gobind
Singh.
The divine followers remain under the command of Guru Gobind
Singh.(119)

The celestially accepted ones applaud Guru Gobind Singh.
The mind and the body are divinely directed by Guru Gobind Singh.(120)

ਲਾਮਕਾਨ-ਅਨੰਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨ ਚੁੰਮਦਾ ਹੈ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਗਾਰਾ ਵਜਦਾ ਹੈ।(121)

ਤਿੰਨੇ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਹਨ,
ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਮੁਹਰਬੰਦ ਹਨ।(122)

ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(123)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਿਲ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਵੈਰ ਭਾਵ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੈ।(124)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਚ ਦਾ ਸੱਚਾ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ,
ਦਰਵੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ।(125)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੌਲਤਾਂ ਤੇ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(126)

The infinite one kisses the feet of Guru Gobind Singh.
Victory-drums of Guru Gobind Singh are beaten in both dominions.(121)

All the three realms are in obedience to Guru Gobind Singh.
All the four corners are under the supremacy of Guru Gobind Singh.(122)

The whole universe is a slave of Guru Gobind Singh.
The valour of Guru Gobind Singh is the eradicator of enemies.(123)

Guru Gobind Singh is plain-hearted and above malice.
Guru Gobind Singh is the truth and the mirror of truthfulness.(124)

The truthfulness of Guru Gobind Singh is pragmatic.
The pious Guru Gobind Singh is the sovereign.(125)

Guru Gobind Singh showers the benevolence,
Guru Gobind Singh endows the riches and the boons.(126)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਖੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਖੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਰਹਿਮ ਹੈ।(127)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਆਮਤਾਂ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਨੁਭਵੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ।(128)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦੀਵੀ ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇਕ ਤੇ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ।(129)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀ ਮਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਦੀ ਕਿਰਨਾਂ ਭਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ।(130)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(131)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਤ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।(132)

Guru Gobind Singh is the most charitable.
Guru Gobind Singh is kind to kind-hearted ones.(127)

Guru Gobind Singh endows boons to the endowers of blessings.
Guru Gobind Singh is the most sensitive observer.(128)

Guru Gobind Singh remains forever and is resolute.
Guru Gobind Singh is compassionate and auspicious.(129)

Guru Gobind Singh is the embodiment of the omnipotent Almighty.
Guru Gobind Singh is the ray of godly luminosity.(130)

Those who listen to to the name of Guru Gobind Singh,
Through the benevolence of Guru Gobind Singh, get godly vision.(131)

Those who praise the entity of Guru Gobind Singh,
Achieve the benevolence and generosity of Guru Gobind Singh.(132)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਲਿਖਣਹਾਰੇ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਨਾਮਵਰੀ ਪਾਉਂਦੇ
ਹਨ।(133)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ।(134)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਚੰਮਣ ਵਾਲੇ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ।(135)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਦੇ ਆਸਰਾ ਹਨ।(136)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਅਤੇ ਪੂਜਨੀਕ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹਨ।(137)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਤਾਜ ਹਨ,
ਰੱਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਵਸੀਲਾ (ਪੌੜੀ)
ਹਨ।(138)

The narrators of the merits of Guru Gobind Singh,
Through the kindness of Guru Gobind Singh attain eminence.(133)

The ones who perceive the glimpse of Guru Gobind Singh,
Feel exhilarated in the avenues of Guru Gobind Singh.(134)

Those who revere the dust at the feet of Guru Gobind Singh,
Through the bounties of Guru Gobind Singh, are accepted.(135)

Guru Gobind Singh is adept in all the pursuits.
Guru Gobind Singh is the shelter for the destitute.(136)

Guru Gobind Singh is a devotee as well as worthy of veneration.
Guru Gobind Singh is the embodiment of kindness and
magnanimity.(137)

Guru Gobind Singh is the chief of the leaders.
Guru Gobind Singh is the magnificent resource for godly attainment.(138)

ਸਾਰੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਾਬਿਆ ਹਨ,
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਹਨ।(139)

ਜਗਤ ਦੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਨਮਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਟਹਿਲਣ, ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈ।(140)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕੀ ਕਦਰ ਹੈ?
ਉਹ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬੱਧੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ
ਹੈ।(141)

ਸੱਤੇ ਅਸਮਾਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹਨ,
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕ ਚਾਕਰ ਹਨ।(142)

ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਉਚੇਰਾ ਤਖ਼ਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੇਠ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਨੰਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ।(143)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਮਤ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।(144)

All the angels are in attendance to Guru Gobind Singh,
And are the admirers of the beneficence of Guru Gobind Singh.(139)

Even the pious procreator of the world attends upon Guru Gobind Singh.
She serves and facilitates Guru Gobind Singh.(140)

Even the nature is subordinate to Guru Gobind Singh.
It desires to remain imbued with veneration of Guru Gobind Singh.(141)

All the seven heavens are the dust of the feet of Guru Gobind Singh,
And are efficient and clever servers of Guru Gobind Singh.(142)

The lofty celestial throne is obedient to Guru Gobind Singh.
Guru Gobind Singh will prevail till the eternity.(143)

The honour and merits of Guru Gobind Singh are the loftiest,
As Guru Gobind Singh retains an eternal throne.(144)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦਕਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦਕਾ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਹੈ।(145)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਰਤਬਾ ਦਿਨ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਖਤ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਹਨ।(146)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਅੱਖ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹਨ।(147)

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।(148)

ਦੋਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਬੀਲਾ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜਨਹਾਰੇ ਹਨ।(149)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਖੀ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਦਰ ਦੇ ਖੋਲਣ ਹਾਰੇ (ਹਰ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਜਈ)
ਹਨ।(150)

Due to Guru Gobind Singh, this world is enlightened.
Through the kindness of Guru Gobind Singh both, the mind and the
soul, bloom.(145)

The status of Guru Gobind Singh enhances day by day.
Guru Gobind Singh is the honour of the place of regality.(146)

Guru Gobind Singh is truly the preceptor of both the worlds.
Guru Gobind Singh endows the light of discernment to all the
visions.(147)

The whole universe is under the command of Guru Gobind Singh,
And the splendour of Guru Gobind Singh is magnificent.(148)

Both the domains are in the lineage of Guru Gobind Singh.
All the people are holding the apparel of Guru Gobind Singh.(149)

Guru Gobind Singh is liberal in bestowing benevolence.
Guru Gobind Singh is the opener of all the portals.(150)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਿਹਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦਾਚਾਰ ਵਿਚ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹਨ।(151)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦੀ ਰੂਹ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਅੱਖ ਵਿਚਲਾ ਨੂਰ ਹਨ।(152)

ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ(ਦਰ ਤੋਂ) ਰੋਜ਼ੀ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੇ ਬੱਦਲ ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।(153)

ਸਤਾਈ(ਵਲਾਇਤਾਂ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਿਖਾਰੀ ਹਨ,
ਸੱਤੇ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹਨ।(154)

ਪੰਜੇ ਇੰਦਰੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ,
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਝਾੜੂ-ਬਰਦਾਰ ਹਨ।(155)

ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ {ਦੀ ਮਿਹਰ} ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ,
ਸਾਰੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਤੁਛ ਹਨ।(156)

Guru Gobind Singh is brimful with compassion.
Guru Gobind Singh retains the absolute character.(151)

Guru Gobind Singh is the eternal soul of all the beings.
Guru Gobind Singh is the internal glow of each vision.(152)

All earn the sustenance from the portal of Guru Gobind Singh.
Guru Gobind Singh showers the clouds of godly kindness.(153)

Twenty-seven continents are begging of Guru Gobind Singh.
And all the seven regions sacrifice themselves for Guru Gobind Singh.(154)

All the five elements pay tributes to Guru Gobind Singh,
And they remain the servers of the household of Guru Gobind Singh.(155)

Benevolent hand of Guru Gobind Singh is over both the realms.
All the gods and the angels remain humble in the presence of Guru Gobind Singh.(156)

{ਨੰਦ} ਲਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ {ਦੇ ਦਰ} ਦਾ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਕੂਕਰ ਹੈ,
ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਾਗ ਵਾਲਾ ਹੈ।(157)

ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨੀਚ ਹੈ,
ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਰਖਾਨ ਤੋਂ ਭੋਰੇ ਚੁਗਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(158)

ਇਹ {ਦਾਸ} ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧੂੜੀ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼
ਦਾ ਜਾਚਕ ਹੈ।(159)

{ਰੱਬ ਕਰੇ} ਇਸ {ਨੰਦ ਲਾਲ} ਦੀ ਜਾਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ
ਹੋਵੇ,
{ਰੱਬ ਕਰੇ} ਉਸ ਦਾ ਸੀਸ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਟਿਕਿਆ
ਰਹੇ।(160)

(Nand) Lal is a slave-dog at the portal of Guru Gobind Singh.
He is endowed with the sign of a stamp of Guru Gobind Singh.(157)

His status is lower than that of the dogs of Guru Gobind Singh.
He is the one who takes the leftover from the dinner of Guru Gobind
Singh.(158)

This slave aspires for the reward from Guru Gobind Singh,
Which is the dust from the pious feet of Guru Gobind Singh.(159)

May his life be sacrificed for Guru Gobind Singh,
And may his head rest at the feet of Guru Gobind Singh.(160)

ਜੋਤਿ ਬਿਗਾਸ
(ਮੂਲ ਫਾਰਸੀ)

Jote Bigas
(English)
Splendour of the Light

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਰਾਇਣ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੈ,
ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਉਹ ਨਿਰਜਨ ਅਤੇ ਨਿਰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ।(1)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਡੇਰੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।(2)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ,
ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਉਚੇਰੇ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ।(3)

ਰੱਬ ਨੇ ਆਪ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਰਸ਼ਦ (ਸਤਿਗੁਰੂ) ਕਰਾਰ
ਦਿੱਤਾ,
ਬੇਸ਼ਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਰਲੋਕ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਹੈ।(4)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ,
ਉਸ ਤੋਂ (ਗੁਰੂ ਤੋਂ) ਜਾਚਕਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦਾ ਸੋਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।(5)

ਰੱਬ ਨੇ ਆਪ ਉਸ (ਗੁਰੂ) ਦੇ ਉਚੇ ਸੰਘਾਸਨ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ,
ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਨੇਕੀ ਨਾਲ ਵਡਿਆਇਆ।(6)

Guru Nanak is the embodiment of the Almighty
No doubt, he is immaculate and formless.(1)

The Almighty has manifested him through his benevolence and splendour.
And the whole universe gains great blessings through him.(2)

The Almighty has adopted him from the chosen ones,
And he has established him much higher than the highest ones.(3)

The Almighty, himself, has designated him as the preceptor of the universe.
Without any doubt he is the emancipator and the quintessence of
benedictions.(4)

The Almighty has honoured him as a supreme sovereign,
And from him, the seekers achieve source of the reverence.(5)

The Almighty, himself, has established him on a high pedestal.
The Almighty has endowed him with all sorts of virtues.(6)

ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਪਰਵਾਨਤ ਨਿਕਟਵਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ
ਲਾਇਆ,
ਉਸ ਦਾ ਫਤਿਹ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਾਲਾ ਝੰਡਾ ਅਸਮਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।(7)

ਉਸ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਈ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਤਾਜ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(8)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਸਖ਼ਾਵਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹਰ ਨਗਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਸ਼ੋਭਨੀਕ ਹੈ।(9)

ਉਹ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ) ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ
ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਦਰ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਡਮੁੱਲਾ ਹੈ।(10)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਵਡਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਡੇਰੀ ਹੈ।(11)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਈਸ਼ਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਵਡਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਉਚੇਰਾ ਹੈ।(12)

The Almighty has directed all his adherents towards his feet,
As his victory flag reaches the heavenly heights.(7)

The throne of his sovereignty is invariable,
And the crown of his high magnificence prevail forever.(8)

He has been bestowed with generosity and distinction.
Through him all the cities and inhabitation get prominence.(9)

He is the forerunner of all the incarnations,
And in his virtues, he is matchless.(10)

Thousands of Brahmas revel in his adoration,
As his magnificence is greater than that of all the great ones.(11)

Thousands of Ishars and Indras pay their obeisance at his feet.
His status is loftier than that of the lofty ones.(12)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਧਰੂ ਵਰਗੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਿਸ਼ਨ ਵਰਗੇ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਅਨੇਕਾਂ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਹਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ।(13)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੋਰਖਾਂ ਵਰਗੇ,
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰਦੇ ਹਨ।(14)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਸਮਾਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਕਾਸ਼, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਧਰਤ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਪਾਤਾਲ, ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗਗਨਾਂ ਦੀ ਕੁਰਸੀ।(15)

ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤਖ਼ਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦਿਲ-ਜਾਨ ਨੂੰ
{ਅੱਖਾਂ ਵਾਂਗ} ਵਛਾਉਂਦੇ ਹਨ।(16)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਵ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਚਖੰਡਾਂ,(17)

ਅਥਵਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਾਸਿਆਂ ਨੂੰ,
ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜ਼ਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ,(18)

There are thousands upon thousands of Dhru and Vishnus,
And plenty of Ramas and Krishnas.(13)

There are thousands of gods and goddesses and numerous like Gorakhs,
And they all sacrifice themselves at his feet.(14)

Thousands of heavens and thousands of skies,
Thousands of worlds, hells, and paradises,(15)

Thousands of couches and thousands of thrones,
lay themselves at his feet with humility.(16)

Thousands of people and thousands of demigods,
Thousands godly incarnations and the heavens,(17)

Thousands of inhabitants at thousands of places,
Thousands of earths and thousands of ages,(18)

ਰੱਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਕਾਂ ਵੰਗ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰੱਬ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ।(19)

ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਦਕਾ ਰੌਸ਼ਨ ਹਨ,
ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।(20)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੱਵਾ ਅਥਵਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਗੁਰੂ,
ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(21)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਗੁਲਾਮ ਹਨ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦਰਮਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਨਿਉਂ ਨਿਉਂ ਸਲਾਮਾਂ ਕਰਦੇ
ਹਨ।(22)

ਨਾਨਕ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗਦ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ,
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਮਰ ਦਾਸ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ।(23)

ਉਹੀ ਰਾਮਦਾਸ ਅਤੇ ਉਹੀ ਅਰਜੁਨ ਹੈ,
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇਰਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ।(24)

All are bequeathed by God to Guru Nanak as the servers,
And we are gratified by such divine benefaction.(19)

Both the realms are glorious due to him,
And the Almighty has infused more resplendence into him than any of
his ancestry.(20)

Thousands of Adams and thousands of Eves,
And thousands of deities sacrifice themselves at his feet.(21)

Thousands of Emperors act as his servers,
Thousands of suns and moons convey to him their humble greetings.(22)

Nanak is him, him is also Angad,
And his embodiment, too, is Amar Das, the benevolent.(23)

Him is Ram Das and him is Arjun,
And supreme and kind Hargobind is him too.(24)

ਉਹੀ ਹਰਿਰਾਇ ਕਰਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ
ਹਰ ਸੈ ਦੀ ਸਿਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਫ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(25)

ਉਹੀ ਸਿਰ-ਕੱਢ ਹਰਿਕਿਸ਼ਨ ਹੈ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਰ ਹਾਜ਼ਤਮੰਦ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(26)

ਉਹੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹੈ।
ਜਿਸ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।(27)

ਉਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹੈ ਤੇ ਉਹੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਵਾਹਰਾਤ ਅਤੇ ਮਾਨਕ ਮੋਤੀ ਹਨ।(28)

ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜੌਹਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਪਾਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਮਾਣਿਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਚਮਕ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।(29)

ਉਹ ਹਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਚਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ,
ਉਹ ਚਾਰ ਖਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਛੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਉਚਾ ਹੈ।(30)

Him is the creator Guru Har Rai,
To whom all the noble and the base are evident.(25)

Him is Harkishan the lofty one,
By whom every body's wishes are fulfilled.(26)

Him is Guru Tegh Bahadur,
From whose resplendence Guru Gobind Singh was born.(27)

Him is Guru Gobind Singh and him is Guru Nanak,
Whose discourses are like the pearls and diamonds.(28)

His words are the essence which is laced with truth.
His word is diamond which has been radiated with truth.(29)

He is purer than the purest sermons.
He is above all the Shastras and Philosophies.(30)

ਛੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ,
ਸਾਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਦਾ ਰੌਸ਼ਨ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।(31)

ਉਸ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਨਗਾਰਾ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਜਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।(32)

ਉਸ ਦਾ ਉੱਚਾ ਸਿਤਾਰਾ ਦੋਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਉੱਚਾ ਸਿਤਾਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(33)

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੀ ਮੱਛੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਚੇਰੇ ਅਨੰਤ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤਕ,
ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦੀ ਦਿਲ ਜਾਨ ਤੋਂ ਸੇਵਕ ਹੈ।(34)

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਹਰ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਅਤੇ ਨੇਕ ਹੈ।(35)

ਕੀ ਲੱਖਾਂ ਕੈਸਰ ਤੇ ਕੀ ਲੱਖਾਂ ਖਾਕਾਨ (ਮੰਗੋਲ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ)
ਕੀ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਸਰਾ(ਨੌਸ਼ੀਰਵਾ) ਤੇ ਕੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕਾਊਸ,

In all the six directions, bearers of his commands prevail,
And, due to him the whole domain remains glorious.(31)

The drums of his sovereignty are beaten in both the worlds,
And his godliness is the matter of pride for the humanity.(32)

His lofty star endows light to both the worlds,
And his towering star sets the enemies ablaze.(33)

From the deep down fish to the heavenly extremity,
whole creation reverts his pious name heart and soul.(34)

All the temporal and celestial beings revel in his remembrance,
And his creed is more fortunate than any other belief.(35)

What are many Kaiser¹ and what are thousands of Khakans²?
What are numerous Kisras³ and what are several Kaoos⁴?(36)

(1. Title of Roman Emperor; 2. Title of Emperors of China and Turkey;
3. A king of Iran. 4. A King of Iran – also called Kaikaoos.)

(ਈਰਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ), ਤੇ ਕੀ ਫੈਰੋਂ (ਮਿਸਰ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ) ਤੇ ਕੀ
ਉੱਚੇ ਮਰਤਬਿਆਂ ਵਾਲੇ ਫਗਫੂਰ(ਚੀਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ),
ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹਨ।
ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ।
ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਦੈਵੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ
ਕੀ ਇਰਾਨ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਤੇ ਕੀ ਖੁਤਨ ਦਾ ਖਾਨ, ਅਤੇ
ਕੀ ਤੂਰਾਨ ਦਾ ਦਾਰਾ ਅਤੇ ਕੀ ਯਮੁਨ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ,
ਕੀ ਰੂਸ ਦੀ ਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਕੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ,
ਕੀ ਦੱਖਣ ਦੇ ਹਾਕਮ ਤੇ ਕੀ ਵਡਭਾਗੇ ਰਾਓ—(36,37,38,39.40,)

ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੱਛਮ ਤਕ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ
ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।(41)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਊਮਰਸ ਅਤੇ ਜਮਸ਼ੇਦ (ਪਰਾਤਨ ਈਰਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਅਤੇ
ਜ਼ਾਰ(ਰੂਸ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ)ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ ਖਲੋਤੇ
ਹਨ।(42)

Various are the Foors¹, and so are Faghfoors²,
They all are just the dust of his feet.(38)

They all are his servers and slaves,
And they all carry out to his celestial commands.(39)

What is the Tzar³ of Russia and the Sultan of Hind,
And what are the rulers of the South and prestigious Raos⁴,(40)

From East to West, all the Chiefs and the Kings,
Survive observing and serving his sacred orders.(41)

Thousands of Kioomers⁵ and Jamsheds⁶,
Remain with their loins girded up at his service.(42)

1. Name of an ancient king of Kanuj (Iran).

2. Title of Chinese Kings

3. Title of Russian Emperors

4. Title of Indian Rajput rulers

5-6. Iranian rulers.

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਸਤਮ ਵਰਗੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਮ (ਰੁਸਤਮ ਦਾ ਬਾਬਾ) ਅਤੇ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਸੰਢੰਦ-ਯਾਰ(ਗਸਤਾਸਪ ਦਾ ਪੁਤਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੁਸਤਮ ਨੇ ਤੀਰ
ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ) ਵਰਗੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ।(43)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਮਨਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੰਗਾ ਵਰਗੇ ਦਰਿਆ,
ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।(44)

ਕੀ ਇੰਦਰਾਦਿਕ ਅਤੇ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ,
ਕੀ ਰਾਮਾਦਿਕ ਅਤੇ ਕੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਿਕ-(45)

ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ,
ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਨ।(46)

ਹਰ ਦੀਪ ਵਿਚ ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਉਸ ਦਾ ਡੰਕਾ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਹਰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(47)

ਹਰ ਖੰਡ ਅਤੇ ਹਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਸੱਚ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।(48)

Thousands like Rustam¹, Saam² and Isfand Yar³,
Are his serfs.(43)

Thousands of rivers like Ganges and Jamuna,
With reverence bend their heads in obeisance.(44)

Not to speak of Indras and Brahmas,
And not to speak of Ramas and Krishnas,(45)

They all are helpless in adoring him,
And they all are toiling for his benevolence.(46)

In each continent, in each direction he is obeyed,
And in each country, his name is exalted.(47)

In each region and in each domain he is remembered,
And the true believers bow to his orders.(48)

1. A brave wrestler of Iran
2. Grandfather of Rustam
3. Name of a king of Iran

ਪਾਤਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਤਵੇਂ ਆਸਮਾਨ ਤਕ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ
ਹਨ,
ਚੰਦਰਮਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਮੱਛੀ ਤਕ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਤੇ
ਚਾਕਰ ਹਨ।(49)

ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਿਹਰਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ,
ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਜ ਦੈਵੀ ਹਨ।(50)

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਉਸਤਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੀਭਾਂ ਗੂੰਗੀਆਂ ਹਨ,
ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਹੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਮਜ਼ਾਲ।(51)

ਉਹ ਸੁਭਾਉ ਕਰਕੇ ਸਖੀ ਹੈ, ਸੁਹੱਪਣ ਉਸ ਦੀ ਖਸਲਤ ਵਿਚ ਹੈ,
ਉਹ ਸਖਾਵਤਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਯਾਦ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।(52)

ਉਹ ਸਾਰੀ ਖਲਕਤ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੀ
ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ ਹੈ।
ਉਹ ਸੂਰਮਤਾਈ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਸੂਰਜ ਹੈ।(53)

ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦਾ ਮੁਕਤੀ-ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਅਮਾਨਤ ਹੈ,
ਉਸ ਹੀ ਛੋਹ ਸਦਕਾ ਕਾਲੇ ਬਦਲ ਚਮਕ ਉਠਦੇ ਹਨ।(54)

From the temporal world to the seventh heaven all are his subjects,
From moon down to the fish below the earth, all are his servers.(49)

His benevolence and kindness are numerous.
His miracles and his antics are celestial.(50)

The tongues get tied extolling his compassion.
His praise is boundless and beyond description.(51)

Kindness is his character and beauty is his nature.
He is renowned for his generosity and known for his bounties.(52)

He forgives all the guilt and is a guarantee for all the humanity.
He is the sea of bravery and the sun in the righteous path.(53)

He is emancipator of the people and saviour of all.
Through his touch, even the dark clouds shine.(54)

ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਹੈ,
ਉਹ ਫੈਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਖ਼ਾਵਤ ਦੀ ਉੱਥੇ ਬਸ ਹੈ।(55)

ਉਹ ਅਕਲ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਝੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨੇੜਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(56)

ਉਹ ਉੱਚੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉੱਚੀਆਂ ਹਵੇਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਹ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ੀ ਹੈ, ਨੈਣ-ਨਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਊ ਹੈ।(57)

ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਅਤੇ ਉੱਚੇਰਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਖਿਤਾਬ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਉਸ ਦੇ ਮੰਗਤੇ ਹਨ।(58)

ਉਸ ਦੇ ਦਰਜੇ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਡੀ ਓਟ ਹੈ,
ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(59)

ਵਖ ਵਖ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ ,
ਮਰਤਬਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।(60)

He is bountiful in kindness and a treasure of generosity.
He is full of charity and there is no limit to his largesse.(55)

He flies the banner of justice and good sense,
And he makes the eyes of trustworthiness gleam.(56)

He dwells in the lofty palaces and prominent mansions,
He possesses considerate habits and urbane nature.(57)

Chaste is his temple and ethical his designation,
And thousands of suns and moons are his beseeching beggars.(58)

His status is high, he is a great protection,
And he identifies good from bad.(59)

He is the purifier of different domains and bestower of grace.
He keeps the stature high and is full of goodwill.(60)

ਸੁਰਾਫਤਾਂ ਵਿਚ ਵਡੇਰਾ, ਖਸਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸਭਨਾ ਵਲੋਂ ਸੁਲਾਖਾ ਯੋਗ
ਨੇਕ ਆਦਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਭਨੀਕ।(61)

ਉਸ ਦਾ ਹੁਸਨ ਕਾਮਲ ਰੱਬ ਦੇ ਜਾਹ ਜਲਾਲ ਦਾ ਘੇਰਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਂਕਤ ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ।(62)

ਉਹ ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈ, ਸਿਫਤਾਂ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ,
ਉਹ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਜਾਮਾਨ (ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ) ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਨ
ਵਾਲਾ ਹੈ।(63)

ਤਬੀਅਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਖਾਵਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ,
ਸਾਰੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।(64)

ਉਹ ਧਰਤ, ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ,
ਉਹ ਧਰਤ ਦੇ ਅਨੇਰੇ ਵੇਹੜੇ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।(65)

ਉਹ ਅਸਲੋਂ ਸਾਊਪਣੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ,
ਉਹ ਵਕਾਰ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।(66)

He surpasses in nobility and earns appreciation from all;
Earns respect through his kind habits and is immaculate in looks.(61)

His semblance is the depiction of the godly splendour.
His pomp and show remains forever and his greatness is eternal.(62)

Due to his qualities he is beautiful and he is perfect to earn acclaim.
He forgives the vices and supports the world.(63)

By nature he is benevolent and the master of compassion,
All the angels bow their heads before him.(64)

He owns all, the earth, the sky and the heavens,
And he endows light to the zones under the darkness.(65)

He, in reality, is the light of graciousness and maturity.
He possesses dignity, and is majestic.(66)

ਉਹ ਫਜ਼ੀਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦਾ ਵਾਲੀ ਹੈ,
ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।(67)

ਉਹ ਸਖਾਵਤਾਂ ਅਤੇ ਦਾਨਾਈਆਂ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਹੈ।
ਉਹ ਕਾਮਲਾਂ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ।(68)

ਉਹ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਸਰਾਫ ਹੈ,
ਉਹ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਮੀ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(69)

ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਫਖਰ ਅਤੇ ਸਾਊਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੈ,
ਉਹ ਫਜ਼ੀਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ।(70)

ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸੁਹੱਪਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।(71)

ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੋ ਮੋਤੀ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦੇ ਹਨ,
ਇਕ ਮਿਹਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਹਿਰ ਅਤੇ ਗਜ਼ਬ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ।(72)

He is the guardian of amenities and distinctions.
He is the cache of beneficence and bounties.(67)

He is the climax of magnanimity and wisdom.
He is the power of the intellectuals and the impeccable ones.(68)

He is the treasure of offerings and highly judicious,
And he accepts the supplications of the humble ones.(69)

He is pride of the elderly and the kings and the leader of the amiable ones.
He abounds in greatness and represents the virtuous ones.(70)

From his resplendence, the world has attained beauty, handsomeness and prominence,
And its inhabitants have gained the benefits.(71)

In his hands, two pearls sparkle like the sun;
One represents the kindness and the other is the sign of affliction.(72)

ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਣ ਇਹ ਜਹਾਨ ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਕ ਹੈ,
ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਾਰੇ ਅੰਨ੍ਹੇਰੇ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ।(73)

ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅੰਨ੍ਹੇਰੇ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਉਸ ਸਦਕਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁਗੰਧੀ ਅਤੇ ਸਰੂਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(74)

ਉਸ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਅਜ਼ਲੀ ਨੂਰ ਨਾਲ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਸਦਕਾ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ।(75)

ਕੀ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਕੀ ਛੋਟੇ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ
ਸਿਰ ਨਿਵਾਇ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਹਨ।(76)

ਕੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਕੀ ਦਰਵੇਸ਼, ਸਾਰੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਕੀ ਅਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੀ ਫਰਸ਼ੀ ਜੀਵ, ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਸਤਿਕਾਰ ਪਾਉਂਦੇ
ਹਨ।(77)

ਕੀ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਕੀ ਨੌਵੇ, ਸਾਰੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਕੀ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਕੀ ਅਣਜਾਣ, ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਪੁੰਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ
ਹਨ।(78)

Due to the former, this world symbolizes the truth,
And the latter annihilates the ignorance and the cruelty.(73)

He has eradicated all the ignorance and the brutality,
And due to him, the whole world is abounding with aroma and
ecstasy.(74)

His semblance is radiating godly resplendence.
His existence is eternal through the celestial grandeur.(75)

All the high and the low, are paying obeisance at his portal,
And are humble servers and slaves.(76)

All, the kings and the preceptors, capitalize the benefits,
And all the celestial and human bodies achieve respect through him.(77)

All, the young and the old, fulfil their desires through him,
And so do all the wise and the ignorant obtain virtue.(78)

ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਸਤਿਜੁਗ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ,
ਕਿ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੱਚ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।(79)

ਸਾਰਾ ਝੂਠ ਅਤੇ ਕੂੜ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,
ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਨੂਰ ਹੋ ਕੇ ਚਮਕ ਉੱਠੀ ਹੈ।(80)

ਉਸ ਨੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਅਤੇ ਦੈਤਾਂ ਤੋਂ ਪਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਅੰਨ੍ਹੇਰਾ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਧੋ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।(81)

ਉਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਾਲਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।(82)

ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨਾਲ ਇਕ ਦੁਨੀਆਂ ਸਜ ਗਈ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਸਦਕੇ ਹੀ ਹਰ ਅਕਲ ਦੀ ਦੇਗ ਉਬਾਲਾ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।(83)

ਉਸ ਦਾ ਪਾਕ ਤਨ ਸਾਰਾ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਅੱਖਾਂ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਸਾਰਾ ਅੱਗਾ ਪਿੱਛਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਦਾ ਹੈ।(84)

He has so engendered Satyug (the Age of Truth) in Kalyug (the Age of
Darkness),

That all, the high and the low have become the zealots of veracity.(79)

All the falsity and perjury have been eradicated,
And the darkness of the night has attained the splendour.(80)

He has emancipated the world from the gods and demons,
And has eliminated all the ignorance and the barbarity from this earth.(81)

Through him the temporal night has started sparkling,
And due to him no merciless person has been allowed to survive.(82)

Through his advice and understanding the world has been graced,
And through him every mind is brimming with intellect.(83)

His whole quantum is laced with discerning eyes,
And everything around him has become evident.(84)

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭੇਤ ਉਸ ਤੇ ਜਾਹਰ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਦਮ ਨਾਲ ਸੁੱਕੀ ਲਕੜ ਬੀ ਫਲ ਦੇਣ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।(85)

ਕੀ ਤਾਰੇ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹਨ,
ਕੀ ਵਡੇ ਅਤੇ ਕੀ ਛੋਟੇ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਨ।(86)

ਕੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਕੀ ਅੱਗ, ਕੀ ਹਵਾ ਅਤੇ ਕੀ ਪਾਣੀ,
ਕੀ ਚਮਕਦਾ ਹੋਇਆ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਕੀ ਚਾਨਣੀ ਭਰਿਆ ਚੰਦਰਮਾ।(87)

ਕੀ ਅਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੀ ਕੁਰਸ਼, ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ,
ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਚਾਕਰੀ ਲਈ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇ ਖੜੇ ਹਨ।(88)

ਤਿੰਨੇ ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ ਅਤ ਦੱਸੇ-ਹਵਾਸ (ਇੰਦਰੇ),
ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।(89)

ਅਕਲ ਦੇ ਬੰਮ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਕਿਆਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ,
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪੱਕੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ।(90)

The secrets of all the places are apparent to him,
And through his grace, even, the dry wood bears fruit.(85)

The stars and the sky, all are his subjects,
And all, the high and the low, are under his command.(86)

The earth and the fire, the air and the water,
The glittering sun, the moon laden with radiance,(87)

The sky and the plateau, all are his serfs,
And they all stand in attendance with their heads bowing in
obedience.(88)

All the reproductive modes — eggs, the mammals, the sweat, and the
ten senses,
They all cater for his veneration.(89)

The trait of discernment has achieved its solidarity from him,
And the base of the generosity is solidified through him.(90)

ਸਚਾਈ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਹੀ ਪਕੇਰੀ ਹੈ,
ਇਸ ਜਹਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਹੈ।(91)

ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਸਜੇ ਸਜਾਏ ਹੁਸਨ ਜਮਾਲ ਨੇ,
ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇਰੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਅਤੇ ਪਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।(92)

ਨਿਆਇ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਚਮਕ ਪਿਆ,
ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਦਿਲ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਿਆ।(93)

ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤੀ
ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (94)

ਫਜ਼ਲ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਵਰ੍ਹਦਾ ਬੱਦਲ ਹੈ,
ਕਰਾਮਾਤ ਅਤੇ ਸਖੀਪਨ ਦੇ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਉਹ ਸੂਰਜ ਹੈ।(95)

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਖਾਵਤ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਲਈ ਉਹ ਘਨਘੋਰ ਘਟਾ ਹੈ,
ਸੁਗਾਤਾਂ ਅਤੇ ਭੇਟਾ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਉਹ ਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।(96)

The foundations of truthfulness are set through his compassion,
And this temporal world has secured enlightenment through his splendour.(91)

The adorned celestial comeliness, which is laced with truth,
Has purged the world of ignorance, and made it chaste.(92)

The semblance of the justice and fairness glows,
And the heart of the tyranny and offence is scorched.(93)

The foundations of the cruelty have been uprooted,
And the justice stands elevated every where.(94)

For the vines of benevolence and bounty, he is a raining cloud,
As he is the Sun of the heavenly clemency and wonders.(95)

For landscapes of benevolence and kindness, he is like the thick clouds,
And for the world of gratuities and endowments, he is the custodian.(96)

ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਮਿਹਰਾਂ ਦਾ ਸਾਗਰ ਹੈ,
ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਸਖਾਵਤਾਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਹੈ।(97)

ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਆਬਾਦ ਹੈ,
ਇਹ ਪਰਜਾ ਉਸ ਸਦਕਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਸੁਖੀ ਹੈ।(98)

ਇਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫੌਜ ਤਕ, ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ,
ਉਸ ਨੇਕ ਸਿਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(99)

ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਇਸ ਜਹਾਨ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨ ਉਸ ਸਦਕਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਹਨ।(100)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪੁਰਖ ਨੇ ਵੱਡੇ ਜਾਬਰ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ।(101)

ਉਹ ਜਾਹ ਜਲਾਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ,
ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।(102)

He is the sea of bounty and ocean of consideration.
He is the cloud of goodwill and the rain of charity.(97)

Due to him the earth is happy and the world is inhabited,
And through him the subjects are delighted and the country is
contented.(98)

From a citizen to armed personnel, the whole territory,
Is under the command of this fortunate one.(99)

The desires of the world are fulfilled through his grace,
And both the worlds, through his consideration, are proceeding under
proper rules and regulations.(100)

The Almighty has awarded him the key for all the adversities,
As all his accepted-mortals put down the oppressors.(101)

He is the sovereign of the glorious reign,
And he is the master of the manual of greatness.(102)

ਉਹ ਕਰਾਮਾਤ ਅਤੇ ਵਕਾਰ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਦਾ ਮੋਤੀ ਹੈ,
ਉਹ ਰੌਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਪਵਿਤਰਤਾ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(103)

ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਚਮਕ ਹੈ,
ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ।(104)

ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਰਤਬੇ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਨੂੰ ਰੌਣਕ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮਾਨ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।(105)

ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਖਾਵਤ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਮੋਤੀ ਹੈ,
ਉਹ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਹੈ।(106)

ਉਹ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਕਰਮ ਦੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਹੈ,
ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਕਰਤਾ ਹੈ।(107)

ਆਸਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਦੇ ਤਾਂਬੇ ਲਈ ਉਹ (ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ) ਰਸਾਇਣ
ਹੈ,
ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਹੈ।(108)

He is the pearl of dignity and miracles.
He is the light and endows light to the chastity.(103)

He is the shine of the pearls of respect and honour.
He is the sunlight and credit of the grand and the honourable.(104)

He is the bestower of respect and honour to the worthy semblance,
As he raises high the flag of venerability.(105)

He is the pearl of the river of generosity and charity,
And he is the moon of the bounties and the redemptions.(106)

He protects the country of mercy and kindness,
And he manages to run the affairs of both the domains.(107)

He is the chemical for endowing copper look like the skies,
And he is the brilliance for the semblance of justice and affection.(108)

ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦੇ ਕੱਦ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ,
ਉਹ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ।(109)

ਉਹ ਸੁਰਗ ਦੇ ਬਾਗ ਲਈ ਸੁਗੰਧ ਸੁਮੀਰ ਹੈ,
ਉਹ ਸਖਾਵਤ ਦੇ ਬਿਰਛ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫਲ ਹੈ।(110)

ਉਹ ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਕਢਾਂ ਦੀ ਕੋਰ ਹੈ,
ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਂਕਤ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਦਾ ਆਸਮਾਨ ਹੈ।(111)

ਉਹ ਦਲੇਰ, ਤਾਕਤਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਜਈ ਜੋਧਾ ਹੈ,
ਉਹ ਅਦਲ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਬੋ ਹੈ।(112)

ਉਹ ਸਖਾਵਤ ਦਾ ਜਹਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ,
ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਮੇਹਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਸਾਗਰ ਹੈ, (113)

ਉਹ ਉਚਿਆਈ ਦਾ ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੈ,
ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਸੂਰਜ ਹੈ।(114)

He is beneficial for honour and affluence,
And he is the vision of godly order and glory.(109)

He is the sprinkler of aroma in the heavenly garden,
And he is the fresh fruit of that auspicious tree of charity.(110)

He is the edge of the sleeves of the years and the months,
And creates the celestial heights of honour and splendour.(111)

He is the warrior of bravery, strength and victory.
He is the aroma of the flower of justice and equity.(112)

He is the universe of compassion and the world of benediction.
He is the ocean of charity and the deep sea of kindness.(113)

He is the pinnacle of heights and the leader of the chosen ones.
He is the cloud of blessings and the sun of edification.(114)

ਉਹ ਸੱਚੀ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਚਮਕ ਹੈ,
ਉਹ ਅਦਲ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਹੈ,(115)

ਉਹ ਵਡੇਰੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਤ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਦੀਵਾ ਹੈ,
ਉਹ ਉਚਿਆਈ ਅਤੇ ਮਾਨ ਆਬਰੂ ਦੇ ਬਾਗ ਦੀ ਬਹਾਰ ਹੈ।(116)

ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਨਿਆਇ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦਾ ਨਗੀਨਾ ਹੈ,
ਉਹ ਰਹਿਮਤ ਅਤੇ ਫਜ਼ਲ ਦੇ ਬਿਰਛ ਦਾ ਫਲ ਹੈ,(117)

ਉਹ ਕਰਮ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਖਾਣ ਦਾ ਮੋਤੀ ਹੈ,
ਉਹ ਨਿਆਮਤਾਂ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ।(118)

ਉਹ ਇਕ-ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੀ ਤਰਾਵਤ ਹੈ,
ਉਹ ਇਕ ਉੱਅਕਾਰ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਹੈ।(119)

ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਹ ਚੰਘਾੜਦਾ ਹੋਇਆ ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਹੈ,
ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਉਹ ਮੋਤੀ ਵਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੱਦਲ ਹੈ।(120)

He is the embodiment and resplendence of truthful talk.
He is the brightness of the countenance of justice and equity.(115)

He is the light of long and lonely night of union.
He is the soul of the garden of goodness and honour.(116)

He is the diamond of the ring of the fairness and impartiality.
He is the fruit of the tree of benediction and consideration.(117)

He is the pearl out of the mine of benevolence and benediction.
He is the light endowing commitments and bounties.(118)

He is the freshness of the celestial garden-creepers.
He is the aroma of the celestial gardens of the Almighty.(119)

In the battle-field, he is like a roaring lion,
And in the cultural-meets, he showers pearls.(120)

ਜੰਗਾਂ ਜੁੱਧਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਹਸਵਾਰ ਹੈ,
ਉਹ ਸ਼ਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਵਾਲੀ ਦੌੜ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ।(121)

ਉਹ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਫੁੰਕਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਗਰਮੱਛ ਹੈ,
ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਤੁਫੰਗਾਂ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪਰੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।(122)

ਉਹ ਮਹਿਫਲ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਸੂਰਜ ਹੈ,
ਉਹ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦਾ ਸੂਕਦਾ ਨਾਗ ਹੈ।(123)

ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਦਾ ਉਹ ਮੁਬਾਰਿਕ ਹੁਮਾ ਹੈ,
ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਦਾ ਉਹ ਚਮਕਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਹੈ।(124)

ਉਹ ਜਹਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਣਾ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਹ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੈ।(125)

ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਂਕਤ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਉਹ ਤਾਜ਼ਾ ਫੁੱਲ ਹੈ,
ਉਹ ਉਤਾਰ ਚੜ੍ਹਾਉ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।(126)

He is a mounted soldier in the battle-fields,
And he is renowned in the race for decimating the enemies.(121)

He is the snorting crocodile in the sea of battles.
Through his arrows, he strings the enemy hearts.(122)

He is the shining star of the cultural-meets,
But he is the hissing snake in the fighting-fields.(123)

He is the auspicious Huma (bird) of the heights of dexterity,
And he is the excelling moon of the heights of magnificence.(124)

He is the decoration of the life-subsisting flowers.
He is the heart of leadership and vision of the eyes.(125)

He is the fresh flower of the garden of pomp and magnificence.
He is beyond any accounts of ups and downs.(126)

ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਅਮਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਹੈ,
ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ
ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।(127)

ਸਾਰੇ ਵਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ,
ਸਾਰੇ ਸੂਫੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੇ॥(128)

ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਖਾਕ ਅਤੇ ਨਿਰਮਤਾ ਸਹਿਤ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਰਖਿਆ ਹੈ,
ਉਹ ਸਨਿਮਰ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਡਿਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।(129)

ਕੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਕੀ ਅਬਦਾਲ ਮਸਤ ਕਲੰਦਰ,
ਕੀ ਕੁਤਬ ਅਤੇ ਕੀ ਨੇਕ ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਨ ਪਿਆਰੇ।(130)

ਕੀ ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਕੀ ਨਾਥ, ਕੀ ਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਕੀ ਪੀਰ,
ਕੀ ਸੁਰਜਨ, ਮੁਨਜਨ ਅਤੇ ਕੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਕੀ ਫਕੀਰ।(131)

ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਸੇਵਕ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।(132)

He is the guardian of the eternal and everlasting domain.
By virtue of his knowledge, he is unique in both the domains.(127)

All the Walees¹, all the Nabees²,
All the Sufis³ and all the teetotallers,(128)

Have bowed their heads in humility at his portal,
And they have humbly fallen at his feet.(129)

Whether the elderly, or the mendicants,
Whether the learned, or the auspicious ones,(130)

Whether the Naths, or the Gouse⁴ and Pirs,
Whether the holy, or the profane ones, or the kings and the indigent,(131)

All are the slaves and the servers of his name,
And all aspire and covet for him.(132)

(1. Godly persons; 2. Prophets; 3. Mystics; 4. A rank in foreign Islamic territory.)

ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਵਿਚ ਹਨ,
ਆਸਮਾਨ ਅਤੇ ਧਰਤ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਨ।(133)

ਸੂਰਜ ਚੰਨ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਦਵਾਰੇ ਦੇ ਮੰਗਤੇ ਹਨ,
ਜਲ ਥਲ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦਾ ਪਰਸਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਹਨ।(134)

ਉਹ ਮਿਹਰਾਂ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਉਹ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਹੈ।(135)

ਉਸ ਦੇ ਬੋਲ ਅਰਬ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਲਈ ਸੁਗੰਧ ਸਮੀਰ ਹਨ,
ਉਸ ਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਰੌਸ਼ਨ ਹਨ।(136)

ਹਰ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ,
ਉਸ ਦੇ ਮੁਬਾਰਿਕ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।(137)

ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਉੱਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਉਚੇਰਾ ਮਾਨ ਬਖਸ਼ਿਆ,
ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਮਾੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ
ਸੀ।(138)

The destiny and nature, both pay their obeisance to him,
And both, the heaven and the earth, are at his disposal.(133)

The sun and the moon, both are at his portal as mendicants.
Both water and earth are rejoicing in the spread of his glory.(134)

He welcomes the kindness and benevolence.
He is brimful with generosity and blessings.(135)

His discourses are aromatic for the Arabs and the Iranians.
From his resplendence both the west and the east, get splendour.(136)

Any person who, with full faith and confidence,
Places his head at his auspicious feet,(137)

The Almighty elevates higher than the highest beings,
Even though his destiny and luck may have been ordinary.(138)

ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਲਿਆ,
ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਮੁਰਾਦ ਅਤੇ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ।(139)

ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ,
ਉਹ ਹਰ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ।(140)

ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ,
ਉਸ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਜਗਮਗਾ ਉਠਿਆ।(141)

ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾ ਗਿਆ,
ਰਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।(142)

ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ,
ਉਸ ਦੇ ਚਰਨ ਧੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਰਦੇ ਵੀ ਜੀ ਪੈਦੇ ਹਨ।(143)

ਉਸ ਦੇ ਚਰਨ ਧੋਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ।
ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਗਲੀ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(144)

Any body who revered him with true faith,
Fulfilled all his desires and aspirations.(139)

Every person who listened to his pious name,
Was emancipated of all the sins.(140)

Every person who got his pious glimpse,
Got the divine resplendence twinkling in his eyes.(141)

Whosoever caught his eye,
God enhanced his respectability by his union.(142)

All the sinners got emancipation through his generosity,
And by washing his feet, even the dead are revived.(143)

What is nectar in comparison with the water washed through his feet ?
Because it (the nectar), too, becomes his slave.(144)

ਜੇਕਰ ਆਬਿ-ਹਯਾਤ ਤੋਂ ਮੁਰਦਾ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਤਾਂ ਇਸ ਅੰਮਿਤ ਤੋਂ ਜਾਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(145)

ਉਸ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ,
ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਆਬਿ-ਹਯਾਤ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(146)

ਕਈਆਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੰਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ।(147)

ਉਸ ਦੇ ਅੰਮਿਤ ਸਰੋਵਰ(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਗੰਗਾ ਕੀ ਹੈ,
ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥਾਂ 'ਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਉਸ ਦਾ ਚਾਕਰ ਹੈ।(148)

ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਸੱਚ ਸਦਕਾ ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਅਮਰ ਹੈ,
ਰੱਬ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨੂਰ ਸਦਕਾ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਸਦਾ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ।(149)

ਸੱਚ ਦੇ ਜਾਣਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੀ ਦਿਬ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ,
ਸੱਚ ਦੇ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਰੌਸ਼ਨ ਨਿਗਹ ਰਖਦਾ ਹੈ।(150)

If dead dust can get life through the nectar,
Through this nectar life, too, is rejuvenated.(145)

The criteria of his expositions is such,
That hundreds of nectars are absorbed in there.(146)

The world of many dead, he has restored,
And has won over many hearts to become his serfs.(147)

What is river Ganges as compared with his pool of nectar,
Because, all the sixty-eight places of pilgrimage, are under his command
?(148)

His entity, being true, is ever-lasting and immortal.
Through celestial splendence his mind is for ever enlightened.(149)

To realise the truth, he possesses the highest divine vision,
And to judge the truth, he manifests the enlightened perception.(150)

ਸੱਚ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਾਕਫ਼ਕਾਰ ਹੈ,
ਅਕਲ ਅਤੇ ਸੂਝ ਦਾ ਉਹ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਹੈ।(151)

ਉਸ ਦਾ ਫੋਲਾਦੀ ਮੱਥਾ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਨੂਰਾਨੀ ਆਤਮਾ ਇਕ ਚਮਕਦਾ ਸੂਰਜ ਹੈ।(152)

ਰਹਿਮ ਕਰਮ ਵਿਚ ਉਹ ਸਰਾਸਰ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਾ ਹੈ,
ਸੁਹਜ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਵਿਚ ਉਹ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰ ਤਕ ਹੁਸਨ ਹੀ ਹੁਸਨ ਹੈ।(153)

ਹੌਸਲੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ ਹੌਸਲੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ,
ਇਕਬਾਲ, ਮਰਤਬੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ।(154)

ਭਾਵੇਂ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਫਤਿਹ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ,
ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਭਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, (155)

ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਜੌਹਰ ਜਦ ਰੌਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਦਲ ਬਲ ਉਠਦਾ ਹੈ।(156)

Through truthfulness, he exhibits much more knowledge than others
do,
As he is the king of intellect and comprehension.(151)

His sustained semblance, radiates celestial resplendence,
And his luminous soul is like the glittering sun.(152)

In kindness and generosity he is entirely benevolent,
And from head to toe, throughout, he is divine.(153)

In courage, he possesses the highest fortitude.
In status and rank, he is more auspicious than all others.(154)

Though, to conquer both the worlds,
He does not need the sword and the spear,(155)

Yet, when the power of his sword sparkles,
Through its lightening, the enemy forces are incinerated.(156)

ਉਸ ਦੇ ਨੇਜੇ ਤੋਂ ਹਾਥੀ ਦੇ ਜਿਗਰ ਦਾ ਖੂਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਤੀਰ ਤੋਂ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਜਿਗਰ ਵੀ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(157)

ਉਸ ਦੀ ਕਮੰਦ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੰਦੇ ਵਿਚ ਫਸਾ
ਲਿਆ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਭਾਲੇ ਨੇ ਦੈਂਤਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਉੜਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।(158)

ਉਸ ਦੇ ਤਿਖੇ ਤੀਰ ਨੇ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ,
ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਵੀ ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ।(159)

ਅਰਜੁਨ ਜਾਂ ਭੀਮ ਅਤੇ ਰੁਸਤਮ ਜਾਂ ਸਾਮ ਕੀ ਹਨ?
ਅਸਫੰਦਯਾਰ ਜਾਂ ਰਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਕੀ ਹਨ?(160)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਹੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗਣੇਸ਼,
ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।(161)

ਉਸ ਜੰਗ ਦੇ ਵਿੱਜਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ,
ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹਥੋਂ ਚੌਣਕ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।(162)

His spear makes the heart of the elephant bleed,
And through his arrow, the lion's heart is blazed.(157)

His halter has entrapped the brutes and the barbarians,
And his spear has reduced the devils to dust.(158)

His sharp arrows have pierced so through the mountains,
As even Arjun could not do during the day of the war.(159)

What are Arjun or Bhim and Rustam or Saam?
What are Asfand Yaar or Rama and Lakhshman?(160)

There are thousands of Maheshas¹ and thousands of Ganeshas²,
Who, in humility, pay obeisance at his feet.(161)

The winner of that war are the slaves of this king,
As both the domains have secured prominence at his hands.(162)

(1. The chief god-Shivji; 2. Son of Shivji and Parbati, who is regarded
as the god of wisdom)

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਵਲੀ ਹਨ,
ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦਾ ਸਿਰ ਉਸ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਹਨ।(163)

ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਵਿਚੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਛੁੱਟਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਜਿਗਰ ਚੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।(164)

ਉਸ ਦਾ ਤੀਰ ਸਖਤ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੀ ਤਲਵਾਰ ਘਾਹ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।(165)

ਉਸ ਦੇ ਤੀਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਲੋਹਾ ਕੀ ਹਨ?
ਉਸ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਕਲਮੰਦਾਂ ਦੀ ਅਕਲ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੀ।(166)

ਜਿਸ ਵਕਤ ਉਸ ਦਾ ਗੁਰਜ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਚਾਹੇ ਪਹਾੜ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ।(167)

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਿਸੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ,
ਉਸ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।(168)

There are thousands of Alees¹ and thousands of Walees²,
Who bow their distinguished heads at his feet.(163)

When his arrow is shot swiftly,
The hearts of all his enemies are penetrated.(164)

His arrow so cuts through the stone,
As the Indian sword shears through the grass.(165)

How far can the stone and the steel face his shaft?
Facing his strategy, even the wise ones lose their wits.(166)

When his mace strikes the elephant-head,
May it be like a mountain, it perishes in the dust.(167)

His adoration cannot be quantified,
As it is beyond even the comprehension of the angels.(168)

(1. Name of the fourth caliph; 2. A God-realised person.)

ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਜਾਂ ਅਕਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉਚੇਰਾ ਹੈ,
ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਸਾਡੀ ਜੀਭਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।(169)

ਉਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਰੱਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਦੀ ਛੱਤ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ,
ਉਸ ਦਾ ਮੁਖੜਾ ਰੱਬ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕਾ ਸਦਾ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ।(170)

ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਪਿਆ ਸੂਰਜ ਹੈ,
ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਿਦਕਵਾਨਾਂ ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਗੇਰੇ ਹੈ।(171)

ਉਹ ਉਸ ਪਦਵੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਣ ਸਕੇ,
ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਹੈ।(172)

ਉਸ ਦੀ ਜਾਤ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਕਮਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਬੰਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ।(173)

ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਨਾ ਹਿਸਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ,
ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਸਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?(174)

He is above our intellect and understanding,
And narration of his praiseworthiness is beyond expression through our
tongues.(169)

His entity is the pillar to support the roof of the celestial search.
His semblance, through divine benevolence, is always gleaming.(170)

His heart is the sun sparkling with the godly splendour,
As, in faith, he is far ahead of all the truthful believers.(171)

He is much higher than any thing, comprehended,
And he is much more honourable than and beyond any
compliments.(172)

Through the generosity of his demeanour, the whole world is replete,
And his attainments cannot be confined to any perimeters.(173)

When his adoration is beyond any boundaries,
How can it be contained in the pages of this book.(174)

ਰੱਬ ਕਰੇ,{ਨੰਦ}ਲਾਲ ਦਾ ਸਿਰ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ
ਜਾਵੇ,
ਰੱਬ ਕਰੇ,{ਨੰਦ ਲਾਲ ਦੇ} ਦਿਲ ਅਤੇ ਜਾਨ ਉਸ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੋ ਜਾਣ।(175)

May God bless Lal with the spirit to sacrifice his head for his name,
And may the body and the mind of Lal get donated to him.(175)

ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਯਾ ਰਚਿਤ ਜੋਤਿ ਬਿਗਾਸ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

This ends the Jote Bigas authored by Bhai Nand Lal Goya.

ਜੋਤਿ ਬਿਗਾਸ

(ਮੂਲ ਪੰਜਾਬੀ)

Jote Bigas

(English)

Splendour of the Light

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨੰ।(1)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰਨੰ।(2)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਹਰਿ ਆਰਾਧਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਪਰ ਅਪਾਰਨੰ।(3)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਦੈਤ ਪਿਛਾਰਨੰ।(4)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਦਾਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਕਰੁਣਾ ਧਾਰਨੰ।(5)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਗੰਮ ਅਗਾਧਨੰ।(6)

Hail, hail the Guru, the saviour of the sinners.
Hail, hail the Guru, the promoter of the saints.(1)

Hail, hail the Guru, the liberator,
Hail, hail the Guru, the stable and infinite.(2)

Hail, hail the Guru, who meditates on God.
Hail, hail the Guru, who is beyond limits.(3)

Hail, hail the Guru, who ousts the ignoble,
Hail, hail the Guru, who annihilates the demons.(4)

Hail, hail the Guru, who tears apart the vicious.
Hail, hail the Guru, who espouses the kindness.(5)

Hail, hail the Guru, who is from the beginning and forever.
Hail, hail the Guru, who is stable and fathomless.(6)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੱਚ ਆਰਾਧਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਸਾਧਨੰ।(7)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਤਖਤ ਨਿਵਾਸਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੰ।(8)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਭੈ ਬਿਨਾਸਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੱਚੀ ਰਾਸਨੰ।(9)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਸਾਧਾਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਤਾਰਨੰ।(10)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਇੱਛ ਪੁਜਾਵਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਨਾਮ ਜਪਾਵਨੰ।(11)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਧਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਵਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੰ।(12)

Hail, hail the Guru, who worships the truthfulness.
Hail, hail the Guru, who is absolute in resources.(7)

Hail, hail the Guru, who dons the thrones.
Hail, hail the Guru, who is firmly established.(8)

Hail, hail the Guru, who ravages the anxieties.
Hail, hail the Guru, who revels in sincerity.(9)

Hail, hail the Guru, who sustains the emancipation.
Hail, hail the Guru, who liberates the congregation.(10)

Hail, hail the Guru, who fulfils the desires.
Hail, hail the Guru, who inspires the godly name.(11)

Hail, hail the Guru, who inculcates the righteousness.
Hail, hail the Guru, who redeems the apostates.(12)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਨਾਇਕ ਸੱਚ ਗੰਧਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅੱਛਲ ਅਗੰਧਨੰ।(13)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਭਰਮ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।(14)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅੱਛਲ ਅਛੇਦਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਵੇਦਨੰ।(15)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਕੰਟਕ ਛੇਦਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਲੱਖ ਅਭੇਦਨੰ।(16)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਚਿੰਤ ਦਿਆਲਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲਨੰ।(17)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਨ(18)

Hail, hail the brave Guru, who spreads truth and courage.
Hail, hail the Guru, who is beyond deceits.(13)

Hail, hail the Guru, who is impeccable.
Hail, hail the Guru, who eradicates the fear and disbelief.(14)

Hail, hail the Guru, who is beyond deception and penetration.
Hail, hail the Guru, whose knowledge is absolute.(15)

Hail, hail the Guru, who surmounts all the hindrance.
Hail, hail the Guru, who is imperceptable and mysterious.(16)

Hail, hail the Guru, who eliminates all the worries.
Hail, hail the Guru, who is always benevolent.(17)

Hail, hail the Guru, who provides sustenance to all.
Hail, hail the Guru, who is the embodiment of the Almighty.(18)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਨੋ ਨਿਧ ਦੇਵਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸਦਾ ਸਦੇਵਨੰ।(19)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਏਕੋ ਸੇਵਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਨੰ।(20)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੱਚ ਸਚੀਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤ ਮੁਕਤੀਰਨੰ।(21)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਈਸ਼ਵਰੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੁੱਚ ਸੁਚੀਸਰੰ।(22)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਨਾਥ ਅਨਾਥਨੰ।(23)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਥਾਪ ਅਥਾਪਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪਨੰ।(24)

Hail, hail the Guru, who provides all the nine treasures.
Hail, hail the Guru, who is a (godly) attraction forever.(19)

Hail, hail the Guru, who reveres the One Only.
Hail, hail the Guru, who is imperceptible and beyond
comprehension.(20)

Hail, hail the Guru, who promotes the truthful-living.
Hail, hail the Guru, who is free and bestows the total emancipation.(21)

Hail, hail the Guru, who is celestially perfect.
Hail, hail the Guru, who promotes the sincere-living.(22)

Hail, hail the Guru, who infuses every heart.
Hail, hail the Guru, who is the sustainer of the destitutes.(23)

Hail, hail the Guru who rehabilitates the infirm ones.
Hail, hail the Guru who promotes the divine remembrance.(24)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸਮਰਥ ਪੂਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਸੱਚਾ ਸੂਰਨੰ।(25)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਕਭੂ ਨਾ ਝੂਰਨੰ
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰ ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਨੰ।(26)

ਨਾਨਕ ਸੋ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਦੇਵਨਾ
ਸੋ ਅਮਰ ਦਾਸ ਹਰਿ ਸੇਵਨਾ।(27)

ਸੋ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸੋ ਅਰਜਨਾ
ਸੋ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਪਰਸਨਾ।(28)

ਸੋ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਦਾਤਾਰਨੰ
ਸੋ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰਨੰ।(29)

ਸੋ ਤੈਗ ਬਹਾਦੁਰ ਸਤਿ ਸਰੂਪਨਾ
ਸੋ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪਨਾ।(30)

Hail, hail the Guru, who is absolutely competent.
Hail, hail the Guru, who is a true warrior.(25)

Hail, hail the Guru, who never shudders.
Hail, hail the Guru, who is perfect in all the arts.(26)

Nanak passed on the Guruship to Angad,
Then Amar Das served Hari, the Almighty.(27)

Then Ram Das to Arjun,
And then Hargobind worshipped the Almighty.(28)

So the Almighty blessed Har Rai,
Who made Har Krishna, infinite and inaccessible.(29)

Then Tegh Bahadur who was the epitome of veracity was blessed.
As was Guru Gobind Singh, the embodiment of Hari.(30)

ਸਭ ਏਕੋ ਏਕੋ ਏਕਨਾ
ਨਹੀ ਭੇਦ ਨਾ ਕਛੂ ਭੀ ਪੇਖਨਾ।(31)

ਅਨਕ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ਨੰ
ਅਨਕ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਵੈਸ਼ਨੰ।(32)

ਅਨਕ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰਨੰ
ਅਨਕ ਨਰਸਿੰਘ ਹਰਨਾਕਸ਼ ਮਾਰਨੰ।(33)

ਅਨਕ ਧਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਨੰ
ਅਨਕ ਗੋਰਖ ਸਿੱਧ ਸਗਧਨੰ।(34)

ਅਨਕ ਅਕਾਸ਼ ਪਾਤਾਲਨੰ
ਅਨਕ ਇੰਦਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮਕਾਲਨੰ।(35)

ਅਨਕ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਤਪੀਸਰੰ
ਅਨਕ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਜੋਗੀਸਰ।(36)

All are one and one into all,
And there exists no distinction among them.(31)

(There are) numerous Brahmas*, Bishans* and Maheshas*,
Many goddesses like Durga and Vaishnavas*,(32)

Many are Ramas* and Krishnas*, the incarnate,
Many are Narsinghs* who killed Harnakashas*.(33)

Many are Dhruvs and Prehlads*,
As are Gorakhs*, Sidhs* in meditation,(34)

Numerous are the skies and the heavens,
As are Indras*, Dharam Rais* and the Jamkals*,(35)

Many are Sidhs*, Naths*, the recluses,
Many are Jogis*, reveling in Yoga,(36)

ਅਨਕ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਨਾਦਨੰ
ਅਨਕ ਬੈਕੁੰਠ ਸਿੱਧ ਸਮਾਧਨੰ ।(37)

ਅਨਕ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਨੰ
ਅਨਕ ਦੀਪ ਲੋ ਨਵ ਖੰਡਨੰ।(38)

ਅਨਕ ਸੂਰ ਅਰ ਬੀਰਨੰ
ਅਨਕ ਪੈਗੰਬਰ ਅਰ ਪੀਰਨੰ।(39)

ਅਨਕ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜਨੰ
ਅਨਕ ਚੰਦ ਅਰ ਸੂਰਨੰ।(40)

ਸਭ ਦੀਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਾਰਨੰ
ਸਭਨ ਸਿਰ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਨੰ।(41)

ਜਨ ਲਾਲ ਦਾਸਨ ਦਾਸਨੰ
ਸਰਨ ਆਇਉ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਨੰ।(42)

Many musical tunes are being produced.
In many heavens Sidhs* are in meditation,(37)

Many are life-sources, creations and universes,
Many are continents and nine-regions,(38)

Many are brave and valiant heroes
Many are messengers and the seers,(39)

There are many in the form of thirty three karors (millions),
Many are the suns and many are the moons,(40)

All of them sacrifice themselves for the Guru,
And above them all is the incarnation of the Guru.(41)

Lal, the server of the servers,
Has come forward seeking the protection of Satguru, the true
preceptor.(42)

ਸਦਕਾ ਸਰਬੱਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿਨਾਮ ਮੰਗਤਾ।(43)

ਜੋਤਿ ਬਿਗਾਸ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋਇਆ ਰਚਿਤ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਮੁਲਤਾਨੀ। ਭੁੱਲ
ਚੁੱਕ ਬਖਸ਼ਣੀ ਸਦਕਾ ਸਰਬਤ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜਿਊ ਕਾ ਬਿਰਦ ਆਪਣੇ ਕੀ
ਪੈਜ ਰਖਣੀ। ਸਰਬਤ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸਦਕਾ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਾ। ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ
ਵਾਹੁ।

Through the benevolence of the congregation,
He is begging for the godly name from Satguru.(43)

Completed Jote Bigas, as authored by Munshi Nand Lal Multani. Forgive
the lapses of the old server of the worshippers. May all the congregation
be blessed.

Hail, hail, hail

*Mythological and legendary potentates

ਰਹਿਤ ਨਾਮਾ

Rahit Naama

Code of Conduct

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਚ
ਚੌਪਈ

ਗੁਰ ਸਿਖ ਰਹਿਤ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤ
ਉਠਿ ਪ੍ਰਭਾਤਿ ਕਰੇ ਹਿਤ ਚੀਤ।(1)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੁਨ ਮੁੰਤਰਹ ਜਾਪ
ਕਰਿ ਇਸ਼ਨਾਨ ਪੜ੍ਹੇ ਜਪੁ ਜਾਪ।(2)

ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪੁਨ ਆਏ
ਅਦਬ ਸਿਉਂ ਬੈਠ ਗੁਰ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਏ।(3)

ਤੀਨ ਪਹਿਰ ਜਬ ਬੀਤੇ ਜਾਣ
ਕਥਾ ਸੁਣੇ ਗੁਰ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਣ।(4)

ਸੰਧਿਆ ਸਮੇ ਸੁਣੇ ਰਹਿਰਾਸ
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਸੁਣੇ ਹਰਿ ਜਾਸ।(5)

ਇਨ ਮੇਂ ਨੇਮ ਹੋ ਏਕ ਕਰਾਏ
ਸੋ ਸਿਖ ਅਮਰ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾਏ।(6)

Speech of Sri Guru Jee
Chaupeyi

Sikhs of the Guru, listen, My Companions,
Getting up early in the morning, conceive God in the mind.(1)

Then recite the incantation of Waheguru, the Supreme Being,
And after ablution, read and recount Jap Jaap.(2)

Then come and have the Darshan (glimpse) of mine,
And sit there reverentially with profound attention to the Guru.(3)

When the three watches of the day have gone past,
Listen to the exposition by of the Guru with complete attention.(4)

In the evening listen to the Rehras,
And pay attention to the Kirtan (singing of Hymns) and Katha
(Sermons).(5)

One who practices such a way,
Will attain the eternal bliss.(6)

ਪਾਂਚ ਨੇਮ ਪੁਰ ਸਿੱਖ ਜੋ ਧਾਰੈ
ਇਕੀਸ ਕੁਲ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਤਾਰੈ।(7)

ਤਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਮੁਕਤ ਸੋ ਹੋਏ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਾ ਪਾਵੇ ਸੋਏ।(8)

ਨੰਦ ਲਾਲ ਵਾਚ
ਦੋਹਾ

ਤੁਮ ਜੁ ਕਹਾ ਗੁਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦਰਸਨ ਕਰ ਮੋਹਿ ਆਇ
ਲਖੀਏ ਤੁਮਰਾ ਦਰਸ ਕਹਾਂ ਕਹੇ ਮੋਹਿ ਸਮਝਾਇ।(9)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਚ
ਦੋਹਾ

ਤੀਨ ਰੂਪ ਹੈ ਮੋਹਿ ਕੇ ਸੁਣਹੁ ਨੰਦ ਚਿੱਤ ਲਾਇ
ਨਿਰਗੁਣ ਸੁਰਗੁਣ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਹੈਂ ਕਹੇ ਤੋਹਿ ਸਮਝਾਇ।(10)

ਚੌਪਈ

ਏਕ ਰੂਪ ਤਿਹ ਗੁਣ ਤੇ ਪਰੇ
ਨੇਤ ਨੇਤ ਜਿਹ ਨਿਗਮ ਉਚਰੇ।(11)

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਕ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ
ਪੂਰ ਰਹਿਓ ਜਿਓਂ ਜਲ ਘਟ ਪਾਨੀ।(12)

The Sikh who revels in five routines,
He secures the emancipation for his twenty-one generations.(7)

Not only he achieves family's emancipation, but also eternal bliss.
He saves his soul from transmigration.(8)

Speech of Bhai Nand Lal

Dohira

What you have stated, Oh My Gurdev Master, 'come to seek my vision,'
Please enable me to understand, how we can pursue the same.(9)

Speech of Sri Guru Jee

Dohira

Assiduously listen Nand, there are three entities of mine,
And these, you comprehend, are Transcendental, Attributive and the
Guru's Shabad, the Celestial Word.(10)

Chaupeyi

There is one Perception, which is beyond all the three attributes,
Which has been expounded many a time in Vedas,(11)

The Almighty invests every heart
And is indivisible as water in the pitcher,(12)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਅੱਛਰ ਸੋ ਲਹੇ
ਜਦਾਰਥ ਬਾਤ ਤੁਮ ਸੋਂ ਸਤਿ ਕਹੋਂ।(13)

ਜੋ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਚਾਹਿ
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਆਹਿ।(14)

ਪਰਭਾਤ ਸਮੇਂ ਕਰਕੇ ਇਸਨਾਨ
ਤੀਨ ਪਰਦਛਣਾਂ ਕਰੇ ਸੁਜਾਨ।(15)

ਦੋਹਰਾ
ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਅਦਬ ਸੋਂ ਬੈਠੇ ਮੋਹਿ ਹਜ਼ੂਰ
ਸੀਸ ਟੇਕ ਗੁਰ ਗਰੰਥ ਜੀ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਸੋਂ ਹਜ਼ੂਰ।(16)

ਚੌਪਈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੇ ਗੁਰ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਏ
ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਸੁਣੇ ਸੁਣਾਏ।(17)

ਜੋ ਮਮ ਸਾਥ ਚਾਹੇ ਕਰ ਬਾਤ
ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣੇ ਬਿਚਾਰੇ ਸਾਥ।(18)

Deem (that) written on each of your body-hair,
And the factual pronouncement I make to you for veracity:(13)

The Sikh desirous of Guru's Darshan,
Should go and have the Darshan of Granth Jee,(14)

After ablution early in the morning,
he should judiciously undertake its three circumambulation,(15)

Dohira
With folded hands he should be seated, seeking my audience,
And after paying obeisance to Guru Granth Jee, listen to the celestial
exposition.(16)

Chaupeyi
Hearing the Shabad with concentration, and by putting mind into the
Guru,
He should listen and make others heed the Guru's enlightening
Shabad.(17)

One who wants to communicate with me,
He may read, listen to and ponder over Granth Jee.(18)

ਜੋ ਮੁਝ ਬਚਨ ਸੁਣਨ ਕੀ ਚਾਇ
ਗ੍ਰੰਥ ਪੜੇ ਸੁਣੇ ਚਿੱਤ ਲਾਇ।(19)

ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਜਾਣ
ਇਸ ਮੈਂ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਮਾਨ।(20)

ਤੀਸਰ ਰੂਪ ਸਿੱਖ ਹੈਂ ਮੇਰ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਰੱਤ ਜਿਹ ਨਿਸ ਭੋਰ।(21)

ਵਿਸਾਹ ਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਜੋ ਧਰੇ
ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸ ਨਿੱਤ ਉੱਠ ਕਰੇ।(22)

ਗਿਆਨ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਸੁਣੇ ਸੁਣਾਇ
ਜਪੁ ਜੀ ਜਾਪੁ ਪੜ੍ਹੇ ਚਿੱਤ ਲਾਇ।(23)

ਗੁਰਦਵਾਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੈ
ਪਰ-ਦਾਰਾ ਕਾ ਤਿਆਗ ਜੋ ਕਰੇ।(24)

Ones who aspires to listen to my sermons,
Diligently, should he read and recite Granth Jee.(19)

Deem Granth Jee as my embodiment,
And concede to no other perception.(20)

My Sikh is my third embodiment,
Who remains imbued in the essence of Gurbani day and night.(21)

One who puts confidence in and affection upon the Guru's Shabad.
He, always and ever, achieves the vision of the Guru.(22)

He should revel in listening and recounting Guru's Shabad,
And with full concentration read Jap Jee Jaap. { 23 }

He should go and espy the Guru's Portal,
And should withstand being tempted by other women.(24)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਚਿਤ ਲਾਇ
ਆਪਾ ਮਨ ਕਾ ਸਗਲ ਮਿਟਾਇ।(25)

ਇਨ ਕਰਮਨ ਮੇਂ ਜੋ ਪਰਧਾਨ
ਸੋ ਸਿਖ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪਹਿਚਾਨ।(26)

ਦੋਹਰਾ
ਐਸੇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਨ ਹੈ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜੋ ਕੋਇ
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਪੁੰਨ ਅਰਪ ਕੇ ਸੇ ਮੁਝ ਸੇਵਾ ਹੋਇ।(27)

ਐਸੇ ਗੁਰਸਿਖ ਸੇਵ ਕੀ ਮੋਹਿ ਪਹੁਚੇ ਆਇ
ਸੁਣਹੁ ਨੰਦ ਚਿਤ ਦੇਇ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਜਾਇ।(28)

ਨੰਦ ਲਾਲ ਵਾਚ
ਨਿਰਗੁਣ ਸੁਰਗੁਣ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਜੀ ਕਹੇ ਰੂਪ ਤੁਮ ਤੀਨ
ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਨਹੀ ਦੇਖੀਏ ਸਰਗੁਣ ਸਿੱਖ ਅਧੀਨ।(29)

ਚੌਪਈ
ਤੁਮਰਾ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਅਪਾਰਾ
ਸੋ ਕਿਸ ਦੇਖੇ ਦੀਨ ਦਿਆਰਾ।(30)

With zeal, he should serve the Sikhs of the Guru,
After relinquish all ego from his mind.(25)

One who tends towards these actions,
Recognises my manifestation.(26)

Dohira
That Sikh of the Guru gets acceptance, who performs the service,
And the one who surrenders through mind, body and soul, and becomes
prominent server of mine.(27)

The service of such a Sikh of the Guru is approved by me,
And listen, Nand, earnestly, this is the way, the heaven is secured.(28)

Speech of Nand Lal
You have expounded that Transcendental, Corporeal and Guru's Shabad
are your three attributes.
Transcendental is not visible and Corporeal is through the Sikh.(29)

Chaupeyi
Your Transcendental Attribute is infinite,
And who can have that vision, Oh My Benevolent-one.(30)

ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਤੁਮ ਕਹੋ ਸਵਾਮੀ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਸੀ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ।(31)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਚ
ਸੁਣ ਸਿਖ ਭਾਈ ਨੰਦ ਸੋ ਲਾਲ
ਤੁਮ ਸੁਣ ਹਮਰੇ ਬਚਨ ਰਸਾਲ।(32)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਰਗੁਣ ਰੂਪ ਸੁਜਾਨ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੇਵ ਗੁਰ ਹਿਤ ਚਿਤ ਕਾਨ।(33)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੇਵ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਗਹੇ
ਸ਼ਬਦ ਸਰੂਪ ਸੋ ਇਹ ਬਿਧ ਲਹੇ।(34)

ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਵਾਕ ਜੋ ਧਾਰੇ
ਤਿਸ ਤੇ ਲਖੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੇ।(35)

ਤੇ ਮੈਂ ਗੋਸ਼ਟ ਕਹੀ ਸੋ ਭਾਈ
ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣੇ ਜੋ ਚਿਤ ਹਿਤ ਲਾਈ।(36)

Oh, My Master, you remain the Guru of the temporal world,
And, Knowing-all, you prevail on all the minds.(31)

Speech of Sri Guru Jee
Listen, Sikh Brother, Nand Lal,
Listen earnestly to my sweet words,(32)

Guru's Sikh becomes auspiciously corporeal,
If he is, primarily and diligently, engaged in the service of Guru.(33)

Guru's Sikh, who conceives Guru's Shabad,
Obtains the blessings through the embodiment of the Shabad.(34)

One who adheres to the explication through the manifestation
of the Shabad,
Leads others to the Infinite one.(35)

Brother,, I have narrated to you this discourse,
And the ones who read and listen to it thoughtfully,(36)

ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੂੰ ਬਖਾਣ
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਮਾਨ।(37)

ਸੰਮਤ ਸਤਰਾ ਸਹਿਸ ਸੋ ਬਾਵਣ
ਮੱਘਰ ਸੁਦੀ ਨੌਮੀ ਸੁਖ ਦਾਵਣ।(38)

ਸੁਰ ਗੁਰ ਵਾਰ ਸਤੱਦਰੂ ਤੀਰ
ਬਚਨ ਕਹੇ ਨੰਦ ਲਾਲ ਸੋ ਬੀਰ।(39)

ਦੋਹਰਾ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਜਾਪਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰ ਧਿਆਨ
ਮੁਕਤ ਲਾਭ ਸੋ ਹੋਇ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਰਿਦਿ ਮਹਿ ਮਾਨ।(40)

Their attributes will be beyond description,
And, through my honour, the lights will merge into the light.(37)

It is Samwat Seventeen hundred and fifty-two*,
Auspicious Ninth day of first half of moon in the month of Maghar*.(38)

On a Friday at the bank of (river) Satluj,
The hero expounded these solemn verses to Nand Lal.(39)

Those Sikhs of the guru who remember Waheguru attentively,
Are endowed with salvation, remember, O Gursikh! (40)

(*December 1695CE)

ਤਨਖਾਹ ਨਾਮਾ

Tankhah Naama
Code of Discipline

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ
ਵਾਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਦੋਹਰਾ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਗੁਰੂ ਬਤਾਈਏ ਮੋਹਿ
ਕੌਣ ਕਰਮ ਇਨ ਜੋਗ ਹੈਂ ਕੌਣ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਸੋਹਿ।(1)

ਦੋਹਰਾ
ਨੰਦ ਲਾਲ ਤੁਮ ਬਚਨ ਸੁਣਹੁ ਸਿਖ ਕਰਮ ਹੈ ਏਹਿ
ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨ ਬਿਨ ਕਰੇ ਨਾ ਅੰਨ ਸਿਉਂ ਨੇਹੁ।(2)

ਚੌਪਈ
ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਸਤਿਸੰਗ ਨਾ ਜਾਵੈ। ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਬਹੁ ਵੱਡਾ ਕਹਾਵੈ।(3)
ਸਤਿਸੰਗ ਜਾਇ ਕਰ ਚਿੱਤ ਛੁਲਾਵੈ॥ ਈਹਾਂ ਉਹਾਂ ਠੋਰ ਨਾ ਪਾਵੈ।(4)
ਹਰਿ ਜਸ ਸੁਣਤੇ ਬਾਤ ਚਲਾਵੈ। ਕਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਵੇਹ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਵੈ।(5)
ਨਿਰਧਨ ਦੇਖ ਨਾ ਪਾਸ ਬਹਾਵੈ। ਸੋ ਤਨਖਾਹੀ ਮੂਲ ਕਹਾਵੈ।(6)

Questions: Bhai Nand Lal Jee
Responses: Guru Gobind Singh Jee

Dohira
Nand Lal queried, “Guru Jee, enlighten me,
Which deed is ethical and which is not becoming.(1)

Dohira
Nand Lal, listen to the premise, the Sikh conduct deems this,
Without the celestial name, ablution and benevolence, a Sikh should
not savour the food.(2)

Chaupeyi
One who does not participate in the true congregation early in the
morning,
Will be adjudged as deserving a (religious) retribution.(3)

The one who participates in the true-congregation half-heartedly
Will find shelter nowhere.(4)

While listening to the celestial glories, (one who) starts idle-talks,
Says Gobind Singh, goes to the hell.(5)

Coming across a poor-man, if he does not entertain him,
He obtains the fundamental punishment.(6)

ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਕਰੇ ਜੋ ਬਾਤ। ਤਾ ਕੈ ਕਛੂ ਨਾ ਆਵੈ ਹਾਥ।(7)
ਸ਼ਬਦ ਭੋਗ ਨਾ ਨਿਵਾਵੇ ਸੀਸ। ਤਾਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਨਾ ਪਰਮ ਜਗਦੀਸ।(8)

ਦੋਹਰਾ
ਜੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਬਾਟ ਹੈ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰੇ ਲੋਭ
ਕਿਸੇ ਥੋੜਾ ਕਿਸੇ ਅਗਲਾ ਸਦਾ ਰਹੇ ਤਿਸ ਸੋਗ।(9)

ਚੌਪਈ
ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੀ ਬਿਧ ਸੁਣ ਲੀਜੈ
ਤੀਨ ਭਾਂਤ ਕੋ ਸਮਸਰ ਕੀਜੈ।(10)

ਲੇਪਣ ਆਗੇ ਬਹੁਕਰ ਦੀਜੈ
ਮਾਜਣ ਧਰ ਭਾਜਣ ਧੋਵੀਜੈ।(11)

ਕਰਿ ਇਸ਼ਨਾਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਬਹੇ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨਾ ਕਹੇ।(12)

One who tattles without the knowledge of the celestial word,
Benefits by nothing at all.(7)

If he does not pay his obeisance,
He will attain not access to the Supreme Being.(8)

Dohira
One who distributes graced-pudding with avarice in his heart.
More to some and scanty to others, he, for ever, remains in affliction.(9)

Chaupeyi
Listen to the procedure of preparing consecrated pudding.
Take three components in equal quantity.(10)

After brooming, mud-plastering the floor,
And using the scrubber, wash all the utensils.(11)

Then take the bath and come forward all clean,
And, except Vaheguru, the Almighty, utter nothing else.(12)

ਨਵਤਨ ਕੁੰਭ ਪੂਰ ਜਲ ਲੇਹ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਫਲ ਤਿਨ ਦੇਹ।(13)

ਕਰਿ ਤਿਆਰ ਚੌਂਕੀ ਪਰ ਧਰੇ
ਚਾਰ ਓਰ ਕੀਰਤਨ ਬਹਿ ਕਰੇ।(14)

ਦੌਹਰਾ
ਮੋਹਰ ਤੁਰਕ ਕੀ ਸਿਰ ਧਰੇ ਲੋਹ ਲਗਾਵੈ ਚਰਨ
ਕਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੁਣੋ ਲਾਲ ਜੀ ਫਿਰ ਫਿਰ ਹੋਏ ਤਿਸ ਮਰਨ।(15)

ਚੌਪਈ
ਲਗੈ ਦੀਵਾਨ ਸੁਣ ਮੂਲ ਨਾ ਜਾਵੈ
ਰਹਿ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤਾਵੈ।(16)

ਸੂਹਾ ਪਹਿਣ ਲਏ ਨਸਵਾਰ
ਕਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਮ ਕਰੇ ਖਵਾਰ।(17)

ਮਾਇ ਬੈਠ ਜੋ ਆਵੈ ਸੰਗਤਿ
ਦ੍ਰਿਸਟ ਬੁਰੀ ਦੇਖੇ ਤਿਸ ਪੰਗਤ।(18)

Take a pitcherful of fresh water,
Then, Gobind Singh says, he will be physically fit.(13)

After preparing it, place it on a stool,
With holy hymns flowing in all the four directions.(14)

Dohira
One who bows his head to a Turk (enemy) and surrenders his sword at
his feet,
Gobind Singh says, "Listen Lal Jee, he runs into the cycle of life and
death."(15)

Chaupeyi
One who never goes to the divine congregation,
And distributes sacred pudding without proper conduct.(16)

One who wears red (shining clothes) and takes snuff,
Gobind Singh says, he will be punished by the Yama of death.(17)

When sisters and mothers come to the congregation,
One who casts an evil eye at their row,(18)

ਸਿਖ ਹੋਇ ਜੋ ਕਰਤ ਕਰੋਧ
ਕੰਨਿਆ ਮੂਲ ਨਾ ਦੇਵੇ ਸੋਧ।(19)

ਧੀ ਭੈਣ ਕਾ ਪੈਸਾ ਖਾਇ
ਕਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਧੱਕੇ ਜਮ ਖਾਇ।(20)

ਸਿਖ ਹੋਏ ਬਿਨ ਲੋਹ ਜੋ ਫਿਰੈ
ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਜਨਮੇ ਮਰੇ।(21)

ਮਾਲ ਅਤਿਥਿ ਕਾ ਬਲ ਕਰੇ ਛਲੈ
ਜਪੁ ਤਪੁ ਤਾਂ ਕੋ ਸਭ ਨਿਹਫਲੈ।(22)

ਸੋਰਠਾ
ਕੰਘਾ ਦੋਵੇਂ ਵਕਤ ਕਰ ਪੱਗ ਚੁਣੈ ਕਰ ਬਾਂਧਈ
ਦਾਤਨ ਕਰੇ ਨਿਤ ਨੀਤ ਨਾ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ਲਾਲ ਜੀ।(23)

ਦੋਹਰਾ
ਦਸਵੰਧ ਗੁਰੂ ਨਹਿ ਦੇਵੈ ਝੂਠ ਬੋਲ ਜੋ ਖਾਇ
ਕਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਜੀ ਤਿਸ ਕਾ ਕਛੂ ਨਾ ਬਿਸਾਹਿ।(24)

And being a Sikh, if he renders wrath,
(He) loses the respect which a daughter could endow.(19)

One who plunders the daughter or the sister,
Says Gobind Singh, he is pushed towards the devil.(20)

Being a Sikh if one goes around without a sword,
His soul faces the transmigration.(21)

If he swindles the effects of the guest,
All his prayer and worship bear no fruit.(22)

Sortha
One should comb the hair and put around the turban twice a day,
Should clean the teeth and, Lal Jee, this way one will never suffer.(23)

Dohira
One who does not spare tithe for the Guru and revels in fabrications,
Lal Jee, Gobind Singh says, should not be trusted.(24)

ਚੌਪਈ

ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਨਹਾਵੈ
ਬਿਨ ਜਪੁ ਪੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜੋ ਪਾਵੈ।(25)

ਬਿਨ ਰਹਿਰਾਸ ਸੰਧਿਆ ਜੋ ਖੋਵੈ
ਕੀਰਤਨ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨ ਰੈਣ ਜੋ ਸੋਵੈ।(26)

ਚੁਗਲੀ ਕਰ ਜੋ ਕਰਜ ਬਿਗਾਰੈ।
ਧ੍ਰਿਗ ਤਿਸ ਜਨਮ ਜੋ ਧਰਮ ਬਿਸਾਰੈ।(27)

ਕਰੇ ਬਚਨ ਜੋ ਪਾਲੈ ਨਹੀਂ
ਕਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਠੋਰ ਕਤ ਨਾਹੀਂ।(28)

ਲੈ ਤੁਰਕਨ ਤੇ ਮਾਸ ਜੋ ਖਾਵੈ
ਬਿਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਬਚਨ ਜੋ ਗਾਵੈ।(29)

ਤ੍ਰਿਯ ਰਾਗ ਸੁਣਿ ਚਿਤ ਲਾਏ
ਸੁਣਹ ਲਾਲ ਸੋ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਏ।(30)

Chaupeyi

If he does not take bath in cold water,
And without reading Jap, takes his food,(25)

Without saying Rehras, passes the evening,
Without reciting Keertan (Sohila) goes to sleep,(26)

Through back-biting if he gets his way through,
Cursed is his birth if he forgets the righteousness.(27)

One who stands not by his words,
Says Gobind Singh, he is honoured nowhere.(28)

One who eats meat taken from Turks,
One who utters any words except the Guru's Shabad,(29)

Puts heart to hear the Triya Raga,
Listen, Lal Jee, he heads for the domain of death.(30)

ਚੌਪਈ

ਅਰਦਾਸ ਬਿਨਾ ਜੋ ਕਾਜ ਸਿਧਾਵੇ
ਭੇਟ ਕੀਏ ਬਿਨ ਕੁਛ ਮੁਖ ਪਾਵੈ।(31)

ਤਿਆਗੀ ਬਸਤ ਗਹਿਣ ਜੇ ਕਰੈ
ਬਿਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਆਪਣੀ ਸੇਜ ਜੋ ਧਰੋ।(32)

ਅਤਿਥਿ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੈ ਦਾਨ
ਸੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨ।(33)

ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਸਿਉਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਾਵੈ
ਸੰਤ ਸਿਖ ਕੋ ਬੁਰਾ ਅਲਾਵੈ।(34)

ਨਿੰਦਾ ਜੁਆ ਹਰੇ ਜੋ ਮਾਲ
ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲ।(35)

ਗੁਰ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣੇ ਨਾ ਕਾਨ
ਭੇਟ ਕਰੋ ਤਿਸ ਸੰਗ ਕਿਰਪਾਨ।(36)

Chaupeyi

Without supplication one who commences a task,
Prior to offering, puts something in the mouth.(31)

Abandoned belongings, one who takes away,
And takes an other's wife to the bed,(32)

One who does not serve an approaching guest,
He won't be honoured in the divine court.(33)

If he does not listen to the explications and singing of hymns,
And abuses a saintly Sikh,(34)

By back-biting and gambling, if he gains,
He suffers greatly through the death.(35)

If he not listen to the criticism of Guru's,
Honour him by offering a sword.(36)

ਦੋਹਰਾ

ਗੋਲਕ ਰਾਖ ਨਾਹਿ ਜੋ ਛਲ ਕਾ ਕਰੈ ਵਪਾਰ
ਕਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਜੀ ਭੋਗੇ ਨਰਕ ਹਜ਼ਾਰ॥(37)

ਚੌਪਈ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨ ਕਹੇ ਜੋ ਖਾਵੈ
ਵੈਸਵਾ ਦਵਾਰੇ ਸਿਖ ਜੋ ਜਾਵੈ।(38)

ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਉਂ ਨੇਹੁ ਲਗਾਵੇ
ਕਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਵਹ ਸਿਖ ਨਾ ਭਾਵੈ।(39)

ਗੁਰ ਤਲਪੀ ਕਪਟੀ ਹੈ ਜੋਇ
ਬਡੇ ਤਨਖਾਹੀ ਜਾਣੇ ਸੋਇ।(40)

ਗੁਰ ਕੇ ਛੋਡ ਅਵਰ ਸਿਉਂ ਮਾਂਗੇ
ਰਾਤਰੀ ਸੋਏ ਤੇੜ ਹਇ ਨਾਂਗੇ।(41)

ਨਗਨ ਹੋਇ ਕਰ ਭੋਗ ਜੋ ਕਰੇ
ਨਗਨ ਹੋਇ ਜਲ ਮੱਜਣ ਕਰੇ।(42)

Dohira

One who keeps not the charitable cashbox and indulges in deceitful trade,
Says Gobind Singh, Lal Jee, he suffers through thousands of hells.(37)

Chaupeyi

Without worshipping Waheguru, one who eats,
The Sikh who pays visit to a prostitute,(38)

Who revels with an other's wife,
Says Gobind Singh, such a Sikh is not regarded.(39)

One who is cunning and impostor for the Guru,
He should be considered severely punishable.(40)

Abandoning the Guru, one who goes to beg others,
And sleeps at night without anything on,(41)

Unclothed one who revels in sex,
And all naked cleans his teeth,(42)

ਦੋਹਰਾ

ਨਗਨ ਹੋਇ ਬਾਹਰ ਫਿਰੈ ਨਗਨ ਸੀਸ ਜੋ ਖਾਇ
ਨਗਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜੋ ਬਾਂਟਈ ਤਨਖਾਹੀ ਬਡਾ ਕਹਾਇ।(43)

ਚੌਪਈ

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਤਿਆਗੇ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਲੜੇ ਹੋਇ ਆਗੈ।(44)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਜੋ ਪੰਚ ਕੇ ਮਾਰੈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਕਰਮ ਕੇ ਸਾੜੈ।(45)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਮਾਨ ਜੋ ਤਿਆਗੈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਜੋ ਪਰਤ੍ਰੀਆ ਤੇ ਭਾਗੈ।(46)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਪਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੇ ਤਿਆਗੇ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਨਾਮ ਰਤ ਲਾਗੈ।(47)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਿਤ ਲਾਇ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਸਾਰ ਮੁੰਹਿ ਖਾਹਿ।(48)

Dohira

One who goes around naked or eats bare headed,
Or gives out sacred pudding in a naked state is adjudged as a big
offender.(43)

Chaupeyi

Khalsa is the one, who renounces calumny,
Khalsa is the one who volunteers to contend in the first rank.(44)

Khalsa is the one who annuls the five vices.
Khalsa is the one who burns the (effect of) the (previous) actions.(45)

Khalsa is the one who relinquishes the ego.
Khalsa is the one who keeps away from another's wife.(46)

Khalsa is the one who does not imitate the others' viewpoint.
Khalsa is the one who is infused with the divine name.(47)

Khalsa is the one who puts his heart into Gurbani.
Khalsa is the one who can eat the steel.(48)

ਦੋਹਰਾ
ਖ਼ਲਕ ਖਾਲਿਕ ਕੀ ਜਾਣ ਕੇ ਖ਼ਲਕ ਦੁਖਾਵੈ ਨਾਹਿ
ਖ਼ਲਕ ਦੁਖੈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਖਾਲਿਕ ਕੋਪੈ ਤਾਹਿ।(49)

ਛੋਪਈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਨਿਰਧਨ ਕੋ ਪਾਲੈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਦੁਸ਼ਟ ਕੋ ਗਾਲੈ।(50)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰੈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਮਲੇਛ ਪਰ ਚੜ੍ਹੈ।(51)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਨਾਮ ਸਿਉਂ ਜੋੜੇ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਬੰਧਨ ਕੋ ਤੋੜੇ।(52)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਜੋ ਚੜ੍ਹੇ ਤੁਰੰਗ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਜੋ ਕਰੇ ਨਿਤ ਜੰਗ।(53)

ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਸ਼ਸਤਰ ਕੋ ਧਾਰੈ
ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਦੁਸ਼ਟ ਕੋ ਮਾਰੈ।(54)

Dohira
Regarding the creation as that of the Creator, one should not exploit the creation.
If creation is put in agony, Lal Jee, the Creator is enraged.(49)

Chaupeyi
Khalsa is the one who looks after the poor.
Khalsa is the one who annihilates the the evil-doers.(50)

Khalsa is the one who remembers the divine name.
Khalsa is the one who invades the barbarians.(51)

Khalsa is the one who is permeated with the celestial entity.
Khalsa is the one who destroys the bondage.(52)

Khalsa is the one who rides the horse.
Khalsa is the one who is ever ready for righteous war.(53)

Khalsa is the one who adorns the arms.
Khalsa is the one who exterminates the vicious.(54)

ਦੋਹਰਾ
ਦੋਹੀ ਫਿਰੇ ਅਕਾਲ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਨਾ ਕੋਇ
ਬਨ ਪਰਬਤ ਸਭ ਭਜੇਗੇ ਤ੍ਰਿਹ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸੋਇ।(55)

ਚੌਪਈ
ਸੁਣੇ ਨੰਦ ਲਾਲ ਏਹੋ ਸਾਚ
ਪਰਗਟ ਕਰਾਊਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ।(56)

ਚਾਰ ਬਰਨ ਇਕ ਬਰਨ ਕਰਾਊਂ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਾਊ।(57)

ਚੜ੍ਹੇ ਤੁਰੰਗ ਉੜਾਵੇਂ ਬਾਜ
ਤੁਰਕ ਦੇਖ ਕਰ ਜਾਵੇਂ ਭਾਜ।(58)

ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਊਂ
ਚੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਮੁਕਤ ਕਰਾਊਂ।(59)

ਝੂਲਣ ਨੇਜੇ ਹਸਤੀ ਸਾਜੇ
ਦੁਆਰ ਦੁਆਰ ਪਰ ਨੌਬਤ ਬਾਜੇ।(60)

Dohira
Outcry prevails for the Almighty and the slander fosters no one.
The hills and forests in all the three domains (of creation) will remember him.(55)

Chaupeyi
Listen, Nand Lal, this is the veracity,
Through which (I) reveal my sovereignty.(56)

All the four castes, (I) blend into one caste,
And popularise the worship of Waheguru.(57)

They will mount the horse and fly the falcon,
Seeing them as such, Turks (enemies) will flee.(58)

(I will) make the one combat a hundred and twenty-five thousand.
The Sikh proceeding thus, (I will) get emancipated.(59)

The spears wave and the elephants are decorated,
At every door the victory drums beat.(60)

ਸਵਾ ਲਾਖ ਜਬ ਧੁਖੈ ਪਲੀਤਾ
ਤਬ ਖਾਲਸਾ ਉਦੈ ਅਸਤ ਲੋ ਜੀਤਾ।(61)

ਦੋਹਰਾ
ਰਾਜ ਕਰੇਗਹ ਖਾਲਸਾ ਆਕੀ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਇ
ਖਵਾਰ ਹੋਇ ਸਭ ਮਿਲੇਗੇ ਬਚੇ ਸ਼ਰਨ ਜੋ ਹੋਇ।(62)

ਬਚਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਸਿਖ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੋਏ ਔਰ ਮੋਨਾ ਹੋਇ
ਜਾਵੈ
ਤਿਸ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਸੁੱਕੀ, ਔਰ ਜੋ ਮੋਨਾ ਸਿਖ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਹਰੀ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਮਾ ਸੰਪੂਰਨੰ।

When a hundred and twenty-five thousands fire-works sparkle,
Then assume that, Khalsa has attained victory.(61)

Dohira
The Khalsa will rule and the rebels will be eliminated,
All will be obliged to join and only those who surrender will survive.(62)

This is the directive of Guru, that if the son of a Sikh shaves the head,
His posterity will be ruined, and if a shaven one becomes Sikh, his
descendants will flourish.

This concludes the Code of punishment